

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის
სისხლის სამართლის კოდექსი
კანონი

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის დამტკიცების შესახებ

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსი და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს იგი 1961 წლის 1 მარტიდან.

ჯარიმის ოდენობა, რომელიც აღნიშნულია საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლებში, დაწესებულია „ფასების მასშტაბის შეცვლისა და ამჟამად მიმოქცევაში მყოფი ფულის ახალი ფულით შეცვლის შესახებ“ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს 1960 წლის 7 მაისის დადგენილების საფუძველზე და ამიტომ გადაანგარიშებას არ ექვემდებარება.

2. დაწესდეს, რომ საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 25-ე მუხლი არ ვრცელდება იმ პირთა თავისუფლების აღკვეთის ვადაზე, რომელნიც მსჯავრდებული არიან 1958 წლის 25 დეკემბერს მიღებულ სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების სისხლის სამართლის კანონმდებლობის საფუძვლების გამოცემამდე განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულისათვის, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის განსაკუთრებული ნაწილის პირველ თავში, ბანდიტიზმისათვის, განზრახ მკვლელობისათვის დამამძიმებელ გარემოებებში, დიდი ოდენობით სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების მტაცებლობისა და ყაჩაღობისათვის.

3. დაევალოს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს დაადგინოს საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის სამოქმედოდ შემოღების წესი და დაამტკიცოს საქართველოს სსრ იმ საკანონმდებლო აქტების ნუსხა, რომლებიც ძალადაკარგულად უნდა ჩაითვალოს საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის სამოქმედოდ შემოღებასთან დაკავშირებით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის

თავმჯდომარე

გ. ძოწენიძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის

მდივანი

ზ. გელდიაშვილი

ქ. თბილისი, 1960 წლის 30 დეკემბერი

ზოგადი ნაწილი

თავი პირველი

ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის ამოცანები

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის ამოცანაა დაიცვას საბჭოთა საზოგადოებრივი და სახელმწიფო წესწყობილება, სოციალისტური საკუთრება, მოქალაქის პიროვნება და უფლებანი და მთელი სოციალისტური მართლწესრიგი დანაშაულებრივი ხელყოფისაგან.

ამ ამოცანის განსახორციელებლად საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსი განსაზღვრავს, თუ რომელი საზოგადოებრივად საშიში ქმედობაა დანაშაულებრივი, და აწესებს სასჯელს, რომელიც გამოყენებული უნდა იქნეს დანაშაულის ჩამდენ პირთა მიმართ.

მუხლი 2. საქართველოს სსრ კავშირის სისხლის სამართლის კოდექსი და სსრ კავშირის სისხლის სამართლის კანონმდებლობა

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსი გამოიცემა საქართველოს სსრ კონსტიტუციის მე-14 მუხლის „ვ“ პუნქტის საფუძველზე, სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების სისხლის სამართლის კანონმდებლობის საფუძველების შესაბამისად.

საერთო-საკავშირო კანონები სახელმწიფო დანაშაულისათვის და სამხედრო დანაშაულისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შესახებ და აგრეთვე საერთო-საკავშირო კანონები, რომელნიც განსაზღვრავენ პასუხისმგებლობას სსრ კავშირის ინტერესების წინააღმდეგ მიმართული სხვა დანაშაულისათვის, შეტანილი უნდა იქნეს ამ კოდექსში. საერთო-საკავშირო სისხლის სამართლის კანონები, საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსში შეტანამდე, საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე გამოიყენებიან უშუალოდ.

კოდექსის ზოგადი ნაწილი ვრცელდება როგორც იმ ქმედობებზე, რაც ამ კოდექსშია გათვალისწინებული, ასევე იმ ქმედობებზე, რომელთათვისაც პასუხისმგებლობა გათვალისწინებულია საერთო-საკავშირო კანონებით, რაც ამ კოდექსში ჯერ არ არის შეტანილი.

მუხლი 3. სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საფუძველები

სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა ეკისრება და სასჯელი ედება მხოლოდ იმ პირს, ვისაც ბრალი მიუძღვის დანაშაულის ჩადენაში, ესე იგი ვინც განზრახ ან გაუფრთხილებლობით ჩაიდინა სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული საზოგადოებრივად საშიში ქმედობა.

მუხლი 4. სისხლის სამართლის სასჯელის გამოყენება მხოლოდ სასამართლოს განაჩენით

სისხლის სამართლის სასჯელი გამოიყენება მხოლოდ სასამართლო განაჩენით.

თავი მეორე

სისხლის სამართლის კანონების მოქმედების ფარგლები

მუხლი 5. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის მოქმედება საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ჩადენილ ქმედობათა მიმართ

ყველა პირი, ვინც დანაშაულს ჩაიდენს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე, პასუხს აგებს საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის მიხედვით.

უცხო სახელმწიფოების დიპლომატიურ წარმომადგენელთა და იმ სხვა მოქალაქეთა სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საკითხი, რომლებიც მოქმედი კანონებისა და საერთაშორისო შეთანხმებების თანახმად არ ექვემდებარებიან საბჭოთა სასამართლო დაწესებულებების განსჯადობას სისხლის სამართლის საქმეებზე, იმ შემთხვევაში, თუ ეს პირები დანაშაულს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ჩაიდენენ, გადაიჭრება დიპლომატიური გზით.

მუხლი 6. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის მოქმედება სსრ კავშირის ფარგლებს გარეთ ჩადენილ ქმედობათა მიმართ

სსრ კავშირის მოქალაქეებს, რომლებიც დანაშაულს საზღვარგარეთ ჩაიდენენ, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა ეკისრებათ საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის მიხედვით, თუ ისინი მიცემული არიან სისხლის სამართლის პასუხისგებაში ან სამართალში საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე.

ამავე საფუძველზე აგებენ პასუხს საქართველოს სსრ-ში მყოფი მოქალაქეობის არმქონე პირნი,

რომელნიც დანაშაულს სსრ კავშირის ფარგლებს გარეთ ჩაიდენენ.

თუ ამ მუხლის პირველ და მეორე ნაწილში დასახელებული პირნი ჩადენილი დანაშაულისათვის დაისაჯნენ საზღვარგარეთ, სასამართლოს შეუძლია შესაბამისად შეუმსუბუქოს მათ დანიშნული სასჯელი ან სავისებით გაათავისუფლოს დამნაშავე სასჯელის მოხდისაგან.

უცხოელები, სსრ კავშირის ფარგლებს გარეთ ჩადენილი დანაშაულისათვის პასუხს აგებენ საბჭოთა სისხლის სამართლის კანონების მიხედვით, საერთაშორისო შეთანხმებებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

მუხლი 7. სისხლის სამართლის კანონის მოქმედება დროში

ქმედობის დანაშაულებრიობა და დასჯადობა განისაზღვრება კანონით, რომელიც მოქმედებდა ამ ქმედობის ჩადენის დროს.

კანონს, რომელიც აუქმებს ქმედობის დასჯადობას ან ამსუბუქებს სასჯელს, აქვს უკუქცევითი ძალა, ესე იგი ვრცელდება იმ ქმედობაზეც, რომელიც ჩადენილია მის გამოცემამდე.

კანონს, რომელიც აწესებს ქმედობის დასჯადობას ან აძლიერებს სასჯელს, უკუქცევითი ძალა არ აქვს.

თავი მესამე

დანაშაულის შესახებ

მუხლი 8. დანაშაულის ცნება

დანაშაულად ჩაითვლება სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული საზოგადოებრივად საშიში ქმედობა (მოქმედება ან უმოქმედობა), რომელიც ხელყოფს საბჭოთა საზოგადოებრივ ან სახელმწიფო წესწყობილებას, მეურნეობის სოციალისტურ სისტემას, სოციალისტურ საკუთრებას, პიროვნებას, მოქალაქეთა პოლიტიკურ, შრომით, ქონებრივ და სხვა უფლებებს, აგრეთვე სოციალისტური მართლწესრიგის ხელმყოფი სხვა საზოგადოებრივად საშიში ქმედობა, რომელიც გათვალისწინებულია სისხლის სამართლის კანონით.

დანაშაულად არ ჩაითვლება მოქმედება ან უმოქმედობა, რომელიც, თუმცა ფორმალურად შეიცავს სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებულ რაიმე ქმედობის ნიშნებს, მაგრამ მცირე მნიშვნელობის გამო არ წარმოადგენს საზოგადოებრივ საშიშროებას.

მუხლი 9. დანაშაულის განზრახ ჩადენა

დანაშაული განზრახ ჩადენილად ჩაითვლება, თუ მის ჩამდენ პირს შეგნებული ჰქონდა თავისი მოქმედების ან უმოქმედობის საზოგადოებრივად საშიში ხასიათი, ითვალისწინებდა მის საზოგადოებრივად საშიში შედეგებს და სურდა ეს შედეგები ან შეგნებულად უშვებდა მათ დადგომას.

მუხლი 10. დანაშაულის ჩადენა გაუფრთხილებლობით

დანაშაული გაუფრთხილებლობით ჩადენილად ჩაითვლება, თუ მისი ჩამდენი პირი ითვალისწინებდა თავისი მოქმედების ან უმოქმედობის საზოგადოებრივად საშიში შედეგების დადგომის შესაძლებლობას, მაგრამ ქარაფშუტულად ვარაუდობდა მათ თავიდან აცილებას ან არ ითვალისწინებდა ასეთი შედეგების დადგომის შესაძლებლობას, თუმცა უნდა გაეთვალისწინებინა და შეეძლო კიდევ გაეთვალისწინებინა ისინი.

მუხლი 11. პასუხისმგებლობა იმ შედეგისათვის, რომელიც კანონით გათვალისწინებულია, როგორც დანაშაულის დამამძიმებელი გარემოება

თუ სისხლის სამართლის კანონი ითვალისწინებს სასჯელის გადიდებას იმ მძიმე შედეგის დადგომის გამო, რომელსაც არ მოიცავდა დამნაშავის განზრახვა, მაშინ ასეთი გადიდება შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც პირს უნდა გაეთვალისწინებინა და შეეძლო კიდევ გაეთვალისწინებინა ამ

შედეგის დადგომა.

მუხლი 12. არასრულწლოვანთა პასუხისმგებლობა

სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა ეკისრებათ იმ პირთ, რომელთაც დანაშაულის ჩადენამდე შეუსრულდათ თექვსმეტი წელი.

იმ პირთ, რომელთაც დანაშაული ჩაიდინეს თოთხმეტიდან თექვსმეტ წლამდე ასაკში, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა დაეკისრებათ მხოლოდ მკვლელობისათვის (104-ე-108-ე მუხლები), სხეულის განზრახ დაზიანებისათვის, რამაც ჯანმრთელობის შერყევა გამოიწვია (110-ე, 111-ე, 112-ე პირველი ნაწ., 113-ე და 114-ე მუხლები), გაუპატიურებისათვის (მუხლი 117), ყაჩაღური თავდასხმისათვის (96-ე, 152-ე მუხლები) გამარცვისათვის (92-ე, 151-ე მუხლები), ქურდობისათვის (91-ე, 150-ე მუხლები), ბოროტი ხულიგნობისათვის (228-ე მუხლის მეორე ნაწილი), სახელმწიფო, საზოგადოებრივი ქონების ან მოქალაქეთა პირადი ქონების განზრახ განადგურების ან დაზიანებისათვის, რასაც მოჰყვა მძიმე შედეგები (მე-100 მუხლის მეორე ნაწ. და 157-ე მუხლის მეორე ნაწილი), აგრეთვე ისეთი მოქმედების განზრახ ჩადენისათვის, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს მატარებლის მარცხი (87-ე მუხლი).

თუ სასამართლო დაინახავს, რომ ის პირი, ვინც თვრამეტი წლის ასაკამდე ჩაიდინა დანაშაული, რომელიც დიდ საზოგადოებრივ საშიშროებას არ წარმოადგენს, შეიძლება გამოსწორდეს სისხლის სამართლის სასჯელის გამოუყენებლად, მას შეუძლია ასეთი პირის მიმართ გამოიყენოს აღმზრდელობითი ხასიათის იძულებითი ღონისძიებანი, გათვალისწინებული ამ კოდექსის 64-ე მუხლით, რაც სისხლის სამართლის სასჯელს არ წარმოადგენს.

ამ მუხლის მესამე ნაწილში აღნიშნული პირობების არსებობისას არასრულწლოვანი შეიძლება გათავისუფლდეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან და გადაეცეს არასრულწლოვანთა საქმეების კომისიას, რათა განხილულ იქნეს საკითხი მის მიმართ აღმზრდელობითი ხასიათის იძულებითი ღონისძიების გამოყენების შესახებ.

მუხლი 13. შეურაცხადობა

სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა არ ეკისრება იმ პირს, რომელიც საზოგადოებრივად საშიში ქმედობის ჩადენის დროს იმყოფებოდა შეურაცხადობის მდგომარეობაში, ესე იგი არ შეეძლო ანგარიში მიეცა თავისი თავისათვის საკუთარ მოქმედებაში ან ეხელმძღვანელა ამ მოქმედებისათვის ქრონიკული სულიერი დაავადების, სულიერი მოქმედების დროებითი მოშლილობის, ჭკუასუსტობის ან სხვა ავადმყოფური მდგომარეობის გამო.

ასეთი პირის მიმართ სასამართლოს შეუძლია გამოიყენოს სამედიცინო ხასიათის იძულებითი ღონისძიებანი, რომლებიც ამ კოდექსის 58-ე-61-ე მუხლებშია გათვალისწინებული.

არ დაისჯება აგრეთვე პირი, რომელმაც დანაშაული შეურაცხადობის მდგომარეობაში ჩაიდინა, მაგრამ სასამართლოს მიერ განაჩენის გამოტანამდე დაავადდა სულიერი ავადმყოფობით, რომელიც მას შესაძლებლობას უსპობს ანგარიში მისცეს თავის თავს საკუთარ მოქმედებაში ან უხელმძღვანელოს მას. ასეთი პირის მიმართ სასამართლოს შეუძლია გამოიყენოს სამედიცინო ხასიათის იძულებითი ღონისძიებანი, გათვალისწინებული ამ კოდექსის 58-ე-61-ე მუხლებით, ხოლო გამოჯანმრთელების შემდეგ იგი შეიძლება დაისაჯოს.

მუხლი 14. პასუხისმგებლობა სიმთვრალეში ჩადენილი დანაშაულისათვის

ის პირი, რომელმაც სიმთვრალეში ჩაიდინა დანაშაული, არ თავისუფლდება სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან.

თუ ასეთი პირი ჩვეული ალკოჰოლიკია, მაშინ მის მიმართ, სასჯელთან ერთად, შეიძლება გამოყენებულ იქნეს იძულებითი მკურნალობა, რომელიც გათვალისწინებულია ამ კოდექსის 63-ე მუხლით.

მუხლი 15. აუცილებელი მოგერიება

დანაშაულად არ ჩაითვლება მოქმედება, რომელიც თუმცა შეიცავს სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული ქმედობის ნიშნებს, მაგრამ ჩადენილია აუცილებელი მოგერიების მდგომარეობაში, ესე იგი საბჭოთა სახელმწიფოს ინტერესების, საზოგადოებრივი ინტერესების, მომგერიებლის ან სხვა პირის პიროვნებისა თუ უფლებების დაცვისას საზოგადოებრივად საშიში ხელყოფისაგან ხელყოფისათვის ზიანის მიყენების გზით, თუ ამასთან გადაცილებული არ იყო აუცილებელი მოგერიების ფარგალები.

აუცილებელი მოგერიების ფარგლების გადაცილებად ჩაითვლება დაცვის აშკარა შეუსაბამობა ხელყოფის ხასიათსა და საშიშროებასთან.

მუხლი 16. უკიდურესი აუცილებლობა

დანაშაულად არ ჩაითვლება მოქმედება, რომელიც თუმცა შეიცავს სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული ქმედობის ნიშნებს, მაგრამ ჩადენილია უკიდურესი აუცილებლობის მდგომარეობაში, ესე იგი იმ საფრთხის თავიდან ასაცდენად, რომელიც ემუქრება საბჭოთა სახელმწიფოს ინტერესებს, საზოგადოებრივ ინტერესებს, ამ პირის თუ სხვა მოქალაქეთა პიროვნებას ან უფლებებს, თუ ეს საფრთხე მოცემულ გარემოებაში არ შეიძლება აცდენილი ყოფილიყო სხვა საშუალებებით და თუ მიყენებული ზიანი უფრო ნაკლებმნიშვნელოვანია, ვიდრე თავიდან აცდენილი ზიანი.

მუხლი 17. პასუხისმგებლობა დანაშაულისათვის მზადებისა და დანაშაულის ჩადენის მცდელობისათვის

დანაშაულისათვის მზადებად ჩაითვლება საშუალების ან იარაღის გამოძებნა თუ მომარჯვება ან სხვაგვარი პირობების განზრახ შექმნა დანაშაულის ჩასადენად.

დანაშაულის მცდელობად ჩაითვლება განზრახ მოქმედება, რომელიც უშუალოდ მიმართულია დანაშაულის ჩასადენად, თუ ამასთან დანაშაული ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი დამნაშავის ნებისგან დამოუკიდებელი მიზეზების გამო.

დანაშაულისათვის მზადებისა და დანაშაულის ჩადენის მცდელობისათვის სასჯელი დაინიშნება იმ კანონის მიხედვით, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ამ დანაშაულისათვის. სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო მხედველობაში იღებს დამნაშავის მიერ ჩადენილი მოქმედების საზოგადოებრივი საშიშროების ხასიათსა და ხარისხს, დანაშაულებრივი განზრახვის განხორციელების ხარისხს და მიზეზებს, რომელთა გამო დანაშაული ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი.

მუხლი 18. ნებაყოფლობით ხელის აღება დანაშაულის ჩადენაზე

იმ პირს, ვინც ნებაყოფლობით ხელს აიღებს დანაშაულის ბოლომდე მიყვანაზე, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა დაეკისრება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მის მიერ ფაქტიურად ჩადენილი ქმედობა შეიცავს სხვა დანაშაულის შემადგენლობას.

ეს მუხლი ვრცელდება აგრეთვე ორგანიზატორებსა, წამქეზებლებსა და დამხმარეებზე, რომლებმაც ნებაყოფლობით მიიღეს ზომები დანაშაულის ასაცდენად, თუ ამასთანავე დანაშაული ბოლომდე არ იყო მიყვანილი.

მუხლი 19. თანამონაწილეობა

თანამონაწილეობად ჩაითვლება ორი ან მეტი პირის განზრახ ერთობლივი მონაწილეობა დანაშაულის ჩადენაში.

დანაშაულის თანამონაწილეებად ამსრულებლებთან ერთად, ჩაითვლებიან ორგანიზატორები, წამქეზებლები და დამხმარენი.

ამსრულებლად ჩაითვლება ის, ვინც უშუალოდ ჩაიდენს დანაშაულს.

ორგანიზატორად ჩაითვლება ის, ვინც მოაწყობს დანაშაულის ჩადენას ან ხელმძღვანელობს მის ჩადენას.

წამქეზებლად ჩაითვლება ის, ვინც დანაშაულის ჩასადენად სხვას დაიყოლიებს.

დამხმარედ ჩაითვლება ის, ვინც დანაშაულის ჩადენას ხელს შეუწყობს რჩევა-დარიგებით, მითითებით, საშუალებათა მიცემით ან დაბრკოლებათა თავიდან აცილებით, აგრეთვე ის, ვინც წინასწარ დაჰპირდა, რომ დამალავს დამნაშავეს, დანაშაულის ჩადენის იარაღებსა და საშუალებებს, დანაშაულის კვალს, ან დანაშაულებრივი გზით ნაშოვნ საგნებს.

სასამართლომ სასჯელის დანიშვნის დროს უნდა გაითვალისწინოს დანაშაულის ჩადენაში ყოველი თანამონაწილის მონაწილეობის ხარისხი და ხასიათი.

მუხლი 20. დაფარვა

დამნაშავის, აგრეთვე დანაშაულის ჩადენის იარაღებისა და საშუალებების, დანაშაულის კვალის ან დანაშაულებრივი გზით ნაშოვნი საგნების დაფარვა, რაც წინასწარ არ ყოფილა შეპირებული, იწვევს პასუხისმგებლობას მხოლოდ იმ შემთხვევებში, რომლებიც სპეციალურადაა გათვალისწინებული სისხლის სამართლის კანონით.

მუხლი 21. განუცხადებლობა

დანაშაულის განუცხადებლობა იმ პირის მიერ, ვინც ნამდვილად იცის, რომ მზადდება ან ჩადენილია დანაშაული, იწვევს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობას მხოლოდ ისეთ შემთხვევებში, რომლებიც სპეციალურადაა გათვალისწინებული სისხლის სამართლის კანონით.

თავი მეოთხე

სასჯელის შესახებ

მუხლი 22. სასჯელის მიზნები

სასჯელი როდია მხოლოდ დასჯა ჩადენილი დანაშაულისათვის, არამედ მიზნად ისახავს აგრეთვე გამოასწოროს და ხელახლა აღზარდოს მსჯავრდებულნი შრომისადმი პატიოსანი დამოკიდებულების, კანონთა ზუსტად შესრულების, სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესებისადმი პატივისცემის სულისკვეთებით, აგრეთვე აცდენილ იქნეს ახალ დანაშაულთა ჩადენა როგორც მსჯავრდებულთა, ისე სხვა პირთა მიერ.

სასჯელის მიზანი არ არის ფიზიკური ტანჯვის მიყენება ან ადამიანის ღირსების დამცირება.

მუხლი 23. სასჯელის სახეები

დანაშაულის ჩამდენ პირთა მიმართ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს შემდეგი ძირითადი სასჯელები:

- 1) თავისუფლების აღკვეთა;
- 2) გადასახლება;
- 3) გასახლება;
- 4) გამასწორებელი სამუშაოები თავისუფლების აღკვეთადა;
- 5) გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა;
- 6) ჯარიმა;
- 7) თანამდებობიდან დათხოვნა;

8) საზოგადოებრივი გაკიცხვა.

ვადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურეების მიმართ შეიძლება აგრეთვე გამოყენებულ იქნეს სასჯელი სადისციპლინო ბატალიონში გაგზავნის სახით.

ძირითადი სასჯელების გარდა მსჯავრდებულების მიმართ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს შემდეგი დამატებითი სასჯელები:

- 1) ქონების კონფისკაცია;
- 2) სამხედრო ან სპეციალური წოდების ჩამორთმევა;
- 3) მშობლის უფლებების ჩამორთმევა.

გასახლება, გადასახლება, გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა და ჯარიმა შეიძლება გამოყენებულ იქნეს არა მარტო როგორც ძირითადი, არამედ, აგრეთვე როგორც დამატებითი სასჯელი.

მუხლი 24. სასჯელის განსაკუთრებული ღონისძიება სიკვდილით დასჯა

სასჯელის განსაკუთრებული ღონისძიების სახით, მის სრულ გაუქმებამდე, დაშვებულია სიკვდილით დასჯის დახვრეტის გამოყენება სამშობლოს ღალატისათვის (მუხ. 65-ე), ჯაშუშობისათვის, (მუხ. 66-ე), ტერორისტული აქტისათვის (მუხ. 67-ე, 68-ე), დივერსიისათვის (მუხ. 69-ე), ბანდიტიზმისათვის (მუხ. 78-ე), განზრახ მკვლელობისათვის დამამძიმებელ გარემოებებში (მუხ. 104 და 258-ე მუხ „გ“ პუნ.), ხოლო ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში სხვა განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისთვისაც იმ შემთხვევებში, რომლებიც სპეციალურადაა გათვალისწინებული სსრ კავშირის კანონმდებლობით.

სიკვდილით დასჯა არ შეიძლება მიესაჯოს იმ პირს, რომელსაც დანაშაულის ჩადენამდე არ შესრულებია თვრამეტი წელი, და ქალებს, რომლებიც დანაშაულის ჩადენის დროს ან განაჩენის გამოტანის მომენტისათვის ორსულად არიან. სიკვდილით დასჯა არ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ქალის მიმართ, რომელიც განაჩენის აღსრულების მომენტისათვის ორსულად არის.

მუხლი 25. თავისუფლების აღკვეთა

თავისუფლების აღკვეთა შეიძლება დაინიშნოს ვადით არანაკლებ სამი თვისა და არაუმეტეს ათი წლისა , ხოლო განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის და განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტებისათვის იმ შემთხვევებში, რომლებიც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის კანონმდებლობით და საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსით არაუმეტეს თხუთმეტი წლისა.

იმ პირისათვის სასჯელის დანიშვნის დროს, რომელსაც დანაშაულის ჩადენამდე არ შესრულებია თვრამეტი წელი, თავისუფლების აღკვეთის ვადა არ შეიძლება აღემატებოდეს ათ წელს.

ის პირნი, რომლებსაც მიესაჯათ თავისუფლების აღკვეთა, სასჯელს იხდიან შრომა-გასწორების კოლონიაში ან საპყრობილეში, ხოლო არასრულწლოვნები შრომის კოლონიებში არასრულწლოვანთათვის.

თავისუფლების აღკვეთა საპყრობილეში მოთავსებით სასჯელის მთელი ვადით ან ნაწილობრივ სასამართლოს შეუძლია დაუნიშნოს იმ პირებს, რომლებმაც ჩაიდინეს განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაული ან სხვა მძიმე დანაშაული, რისთვისაც კანონის მიხედვით შეიძლება დანიშნულ იქნეს თავისუფლების აღკვეთა რვა წლით და მეტი ვადით, აგრეთვე განსაკუთრებით საშიშ რეციდივისტებს.

იმ პირებს, რომლებმაც მოიხადეს საპყრობილეში მოთავსების ვადის არანაკლებ ნახევარი, იმ პირობით, თუ ისინი სამაგალითოდ იქცევიან, საპყრობილეში მოთავსება შეიძლება სასამართლოს მიერ შეეცვალოს კოლონიაში მოთავსებით.

იმ პირებს, რომლებიც ბოროტად არღვევენ შრომა-გასწორების კოლონიაში დადგენილ რეჟიმს, სასამართლოს შეუძლია კოლონიაში სასჯელის მოხდა შეუცვალოს საპყრობილეში მოთავსებით არაუმეტეს სამი წლისა, ხოლო სასჯელის დანარჩენი ვადა მათ უნდა მოიხადონ შრომა-გასწორების კოლონიაში.

თავისუფლების აღკვეთის მოხდის წესსა და პირობებს ადგენს საქართველოს სსრ შრომა-გასწორების კოდექსი.

მუხლი 26. გადასახლება

გადასახლება მდგომარეობს მსჯავრდებულის გაძევებაში თავისი საცხოვრებელი ადგილიდან განსაზღვრულ ადგილზე სავალდებულო დასახლებით.

გადასახლება როგორც ძირითადი, ისე დამატებითი სასჯელის სახით შეიძლება დაინიშნოს ვადით ორი წლიდან ხუთ წლამდე. გადასახლება დამატებითი სასჯელის სახით შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

გადასახლება არ გამოიყენება იმ პირთა მიმართ, რომლებსაც დანაშაულის ჩადენამდე არ შესრულებიათ თვრამეტი წელი, აგრეთვე ორსული ქალებისა და იმ ქალების მიმართ, რომლებსაც კმაყოფაზე ჰყავთ რვა წლის ასაკამდე შვილები.

გადასახლების ადგილს, წესსა და პირობებს ადგენს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა.

მუხლი 27. გასახლება

გასახლება მდგომარეობს მსჯავრდებულის გაძევებაში თავისი საცხოვრებელი ადგილიდან განსაზღვრულ ადგილებში ცხოვრების აკრძალვით.

გასახლება როგორც ძირითადი, ისე დამატებითი სასჯელის სახით შეიძლება დაინიშნოს ვადით ორი წლიდან ხუთ წლამდე.

გასახლება დამატებითი სასჯელის სახით შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

გასახლება არ შეიძლება დაენიშნოს იმ პირებს, რომლებსაც დანაშაულის ჩადენამდე არ შესრულებიათ თვრამეტი წელი.

გასახლების წესსა და პირობებს ადგენს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა.

მუხლი 28. გამასწორებელი სამუშაოები თავისუფლების აღუკვეთლად

გამასწორებელი სამუშაოები თავისუფლების აღუკვეთლად ინიშნება ვადით ერთი თვიდან ერთ წლამდე და მოხდის უნდა იქნეს, სასამართლოს განაჩენის შესაბამისად, ან მსჯავრდებულის მუშაობის ადგილას, ან სხვა ადგილას მსჯავრდებულის საცხოვრებელ რაიონში.

იმ პირის ხელფასიდან, რომელსაც მიესაჯა გამასწორებელი სამუშაოები თავისუფლების აღუკვეთლად, წარმოებს დაქვითვა სახელმწიფოს სასარგებლოდ სასამართლოს განაჩენით დადგენილი ოდენობით ხუთიდან ოც პროცენტამდე.

თავისუფლების აღუკვეთლად გამასწორებელი სამუშაოების მოხდის წესს ადგენს საქართველოს სსრ შრომაგასწორების კოდექსი.

გამასწორებელი სამუშაოების მოხდის დრო არ ჩაითვლება შრომის საერთო სტაჟში.

გამასწორებელი სამუშაოები არ დაენიშნებათ შრომისუნარმოკლებულ პირებს. აღნიშნულ პირებს

ნაცვლად გამასწორებელი სამუშაოებისა და თავისუფლების აღკვეთილად სასამართლო დაუნიშნავს ჯარიმას ან საზოგადოებრივ გაკიცხვას.

თუ მსჯავრდებული ბოროტად არიდებს თავს სამუშაო ადგილზე გამასწორებელი სამუშაოების მოხდას, სასამართლოს შეუძლია მოუხდელი სასჯელის ვადა შეუცვალოს გამასწორებელი სამუშაოებით, რომელსაც მსჯავრდებული მოიხდის იმ ორგანოების მითითებით, რომლებიც განაგებენ ამ სამუშაოებს.

იმ შემთხვევაში, თუ მსჯავრდებული ბოროტად არიდებს თავს გამასწორებელი სამუშაოების მოხდას ზემოხსენებული ორგანოების მიერ განსაზღვრულ ადგილას, სასამართლოს შეუძლია გამასწორებელი სამუშაოები შეუცვალოს თავისუფლების აღკვეთით შემდეგი გაანგარიშებით: გამასწორებელი სამუშაოების ყოველი სამი მოუხდელი დღის ნაცვლად ერთი დღის თავისუფლების აღკვეთა.

მუხლი 29. გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა

გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა სასამართლოს შეუძლია დანიშნოს როგორც ძირითადი, ისე დამატებითი სასჯელის სახით, ვადით ერთი წლიდან ხუთ წლამდე.

ეს სასჯელი შეიძლება დაინიშნოს იმ შემთხვევაში, როცა დამნაშავეს მიერ თანამდებობასთან დაკავშირებით ან გარკვეული საქმიანობის შესრულების დროს ჩადენილი დანაშაულის ხასიათის გამო სასამართლო შეუძლებლად მიიჩნევს შეუნარჩუნოს მას გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლება.

იმ შემთხვევაში, როდესაც ეს სასჯელი ინიშნება როგორც თავისუფლების აღკვეთის დამატებითი სასჯელი, იგი გრძელდება თავისუფლების აღკვეთის მოხდის მთელი ვადისა და, გარდა ამისა, განაჩენით დადგენილი ვადის განმავლობაში. ხოლო როდესაც გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა ინიშნება როგორც სხვა ძირითადი სასჯელის დამატებითი სასჯელი, მაშინ მისი ვადა გამოიანგარიშება ძირითადი სასჯელის მოხდის დაწყების დღიდან.

მუხლი 30. ჯარიმა

ჯარიმა არის ფულადი გადასახდელი სახელმწიფოს სასარგებლოდ, რომელსაც სასამართლო დაადებს როგორც ძირითადი, ისე დამატებითი სასჯელის სახით სისხლის სამართლის კანონით დადგენილ შემთხვევებსა და ფარგლებში, მაგრამ არანაკლებ ათი მანეთისა.

ჯარიმის ოდენობა განისაზღვრება ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმის მიხედვით და დამნაშავეს ქონებრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით.

თუ ჯარიმა გადახდილი არ იქნება დადგენილ ვადაში, მისი გადახდევინება ხდება იძულებითი წესით. ჯარიმის დასაფარავად არ შეიძლება იმ საგნების ჩამორთმევა, რომელთა კონფისკაცია აკრძალულია. თუ ძირითად სასჯელად დანიშნული ჯარიმის გადახდევინება შეუძლებელია, სასამართლოს განჩინებით ჯარიმა შეიცვლება გამასწორებელი სამუშაოებით შემდეგი გაანგარიშებით: ჯარიმის ყოველი ერთი მანეთისათვის გამასწორებელი სამუშაოების ერთი დღე, მაგრამ არაუმეტეს ერთი წლისა.

არ დაიშვება ჯარიმის შეცვლა თავისუფლების აღკვეთით და თავისუფლების აღკვეთისა ჯარიმით.

მუხლი 31. თანამდებობიდან დათხოვნა

თანამდებობიდან დათხოვნა შეიძლება დანიშნულ იქნეს იმ შემთხვევაში, როდესაც სასამართლო შეუძლებლად მიიჩნევს დაკავებულ თანამდებობაზე მსჯავრდებულის დატოვებას.

მუხლი 32. საზოგადოებრივი გაკიცხვა

საზოგადოებრივი გაკიცხვა მდგომარეობს სასამართლოს მიერ დამნაშავესათვის გაკიცხვის საჯაროდ გამოცხადებაში, რაც საჭირო შემთხვევებში ეცნობება საზოგადოებრიობას პრესის ან სხვა საშუალებით.

მუხლი 33. დანაშაულის ჩამდენ სამხედრო მოსამსახურეთა გაგზავნა სადისციპლინო ბატალიონში და გამასწორებელ სამუშაოთა შეცვლა ჰაუპტვახტში მოთავსებით

დანაშაულის ჩამდენი ვადიანი სამხედრო მოსამსახურე შეიძლება გაიგზავნოს სადისციპლინო ბატალიონში ვადით სამი თვიდან ორ წლამდე კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, აგრეთვე იმ შემთხვევებში, როცა სასამართლო, მხედველობაში მიიღებს რა საქმის გარემოებებს და მსჯავრდებულის პიროვნებას, მიზანშეწონილად მიიჩნევს ორ წლამდე თავისუფლების აღკვეთის ნაცვლად გაგზავნოს იგი იმავე ვადით სადისციპლინო ბატალიონში.

გამასწორებელი სამუშაოები თავისუფლების აღკვეთილად სამხედრო მოსამსახურეებს შეეცვლება ჰაუპტვახტში მოთავსებით ვადით ორ თვემდე.

მუხლი 34. ქონების კონფისკაცია

ქონების კონფისკაცია მდგომარეობს სახელმწიფოს საკუთრებად მსჯავრდებულის პირადი საკუთრების მთელი ქონების ან მისი ნაწილის იძულებით უსასყიდლო ჩამორთმევაში. ქონების ნაწილის კონფისკაციის დროს სასამართლომ უნდა აღნიშნოს, თუ ქონების რომელი ნაწილის კონფისკაცია ხდება, ან ჩამოთვალოს საკონფისკაციო საგნები.

არ შეიძლება კონფისკაცია იმ საგნებისა, რაც აუცილებელია მსჯავრდებულისა და მის კმაყოფაზე მყოფი პირებისათვის, თანახმად ნუსხისა, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი.

ქონების კონფისკაცია შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ სახელმწიფო და მძიმე ანგარებით დანაშაულთათვის კანონით მითითებულ შემთხვევებში.

ქონების კონფისკაციის დროს სახელმწიფო პასუხს არ აგებს მსჯავრდებულის ვალებსა და ვალდებულებებზე, თუ ისინი წარმოიშვნენ მას შემდეგ, რაც მოკვლევის, გამოძიების და სასამართლო ორგანოებმა მიიღეს ზომები ქონების დაცვისათვის და თუ ეს მოხდა ამ ორგანოების თანხმობის გარეშე.

იმ პრეტენზიების მიმართ, რომელთა დაკმაყოფილება ხდება კონფისკებული ქონების ანგარიშზე, სახელმწიფო პასუხს აგებს მხოლოდ აქტივის ფარგლებში, ამასთან პრეტენზიების დაკმაყოფილების რიგისობის მიმართ დაცული უნდა იქნეს წესები, რომლებიც დადგენილია საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსით.

მუხლი 35. სამხედრო და სხვა წოდებათა, აგრეთვე ორდენების, მედლებისა და საპატიო წოდებათა ჩამორთმევა

მძიმე დანაშაულისათვის მსჯავრდების დროს იმ პირს, რომელსაც სამხედრო ან სპეციალური წოდება აქვს, შეიძლება სასამართლოს განაჩენით ეს წოდება ჩამოერთვას.

მძიმე დანაშაულისათვის იმ პირის მსჯავრდების დროს, რომელიც დაჯილდოებულია ორდენით ან მედლით ან აქვს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს სსრ, აფხაზეთის და აჭარის ავტონომიური სს რესპუბლიკების ან სხვა მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმების მიერ მინიჭებული საპატიო წოდება; ან სამხედრო თუ სხვა წოდება, მინიჭებული სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს სსრ ან სხვა მოკავშირე რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს მიერ, სასამართლო განაჩენის გამოტანისას, გადაწყვეტს, მიზანშეწონილია თუ არა იმ ორგანოში, რომელმაც მსჯავრდებული ორდენით ან მედლით დააჯილდოვა ან რომელმაც მას წოდება მიანიჭა, წარდგინების შეტანა იმის შესახებ, რომ მსჯავრდებულს ჩამოერთვას ორდენი ან მედალი, ან საპატიო, სამხედრო თუ სხვა წოდება.

მუხლი 36. მშობლის უფლებების ჩამორთმევა

მშობლის უფლებების ჩამორთმევას შეიძლება ადგილი ჰქონდეს, თუ სასამართლო დაადგენს, რომ მსჯავრდებული ბოროტად იყენებდა მშობლის უფლებებს ან არაკეთილსინდისიერად არიდებდა თავს

მშობლიური ვალდებულებების შესრულებას.

მშობლის უფლებების აღდგენა ხდება სასამართლოს განჩინებით, მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოების ან არასრულწლოვანთა საქმეების კომისიის წარდგინების საფუძველზე.

თავი მეხუთე

სასჯელის დანიშვნისა და სასჯელისაგან გათავისუფლების შესახებ

მუხლი 37. სასჯელის დანიშვნის ზოგადი საწყისები

სასამართლო სასჯელს ნიშნავს ამ კოდექსის განსაკუთრებული ნაწილის იმ მუხლით დადგენილ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ჩადენილი დანაშაულისათვის, სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კანონმდებლობის საფუძველების და აგრეთვე ამ კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა ზუსტი შესაბამისობით.

სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო, ხელმძღვანელობს რა სოციალისტური მართლშეგნებით, მხედველობაში იღებს ჩადენილი დანაშაულის საზოგადოებრივი საშიშროების ხასიათსა და ხარისხს, დამნაშავის პიროვნებას და საქმის გარემოებებს, რომლებიც ამსუბუქებენ ან ამძიმებენ პასუხისმგებლობას.

მუხლი 38. პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი გარემოებანი

სასჯელის დანიშვნის დროს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ გარემოებებად ითვლება:

- 1) ჩადენილი დანაშაულის მავნე შედეგების თავიდან აცილება, მიყენებული ზიანის ნებაყოფლობით ანაზღაურება ან მიყენებული ვნების გამოსწორება დამნაშავის მიერ;
- 2) დანაშაულის ჩადენა მძიმე პირად ან ოჯახურ გარემოებათა დამთხვევის გამო;
- 3) დანაშაულის ჩადენა მუქარის ან ძალადობის გავლენით ან მატერიალური თუ სხვა დამოკიდებულების გამო;
- 4) დანაშაულის ჩადენა პირველად, შემთხვევით მომხდარ გარემოებათა გამო;
- 5) დანაშაულის ჩადენა ძლიერი სულიერი აღელვების გავლენით, რაც გამოწვეულია დაზარალებულის არამართლზომიერი მოქმედებით;
- 6) დანაშაულის ჩადენა საზოგადოებრივად საშიში ხელყოფისაგან დაცვის დროს, თუნდაც აუცილებელი მოგერიების ფარგლების გადამეტებით;
- 7) დანაშაულის ჩადენა არასრულწლოვანის მიერ;
- 8) დანაშაულის ჩადენა ორსული ქალის მიერ;
- 9) გულწრფელი მონანიება ან გამოცხადება ბრალის აღიარებით.

სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლოს შეუძლია გაითვალისწინოს აგრეთვე შემამსუბუქებელი გარემოებანი, რომლებიც კანონში აღნიშნული არ არის.

მუხლი 39. პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოებანი

სასჯელის დანიშვნის დროს პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებებად ითვლება:

- 1) დანაშაულის ჩადენა იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ ჩადენილი აქვს რაიმე დანაშაული;

სასამართლოს უფლება აქვს არ მისცეს პირველ დანაშაულს მისი ხასიათის მიხედვით დამამძიმებელი

გარემოებების მნიშვნელობა;

2) დანაშაულის ჩადენა ერთი წლის განმავლობაში დამნაშავეს მიმართ საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებების შეფარდების შემდეგ მის მიერ ჩადენილი დანაშაულისათვის;

3) დანაშაულის ჩადენა ორგანიზებული ჯგუფის მიერ;

4) დანაშაულის ჩადენა ანგარებით ან სხვა ქვენა გრძნობით;

5) დანაშაულით მძიმე შედეგების გამოწვევა;

6) დანაშაულის ჩადენა მცირეწლოვანის, ღრმად მოხუცის ან უმწეო მდგომარეობაში მყოფი პირის მიმართ და აგრეთვე დამნაშავესათვის წინასწარი შეცნობით ორსული ქალის მიმართ;

7) არასრულწლოვანთა წაქეზება დანაშაულის ჩასადენად ან არასრულწლოვანთა ჩაბმა დანაშაულში მონაწილეობისათვის;

8) დანაშაულის ჩადენა განსაკუთრებული სისასტიკით ან ვერაგობით, ან დაზარალებულის აბუჩად აგდებით;

9) დანაშაულის ჩადენა საზოგადოებრივ უბედურებათა გარემოებების გამოყენებით;

10) დანაშაულის ჩადენა საყოველთაოდ საშიში საშუალებით;

11) დანაშაულის ჩადენა მეორე პირის მატერიალური, სამსახურებრივი ან სხვაგვარი დამოკიდებულების გამოყენებით.

მუხლი 40. სასჯელის დანიშვნა რამდენიმე დანაშაულის ჩადენის დროს

თუ პირი ცნობილია დამნაშავედ ორი ან მეტი დანაშაულის ჩადენაში, რომლებიც გათვალისწინებულია სისხლის სამართლის კანონის სხვადასხვა მუხლით ან მუხლის ნაწილით, რომელთაგან არცერთისათვის იგი მსჯავრდებული არ ყოფილა, სასამართლო, დანიშნავს რა სასჯელს თითოეული დანაშაულისათვის ცალკე, საბოლოოდ განსაზღვრავს სასჯელს მათი ერთობლიობით, ამასთან, უფრო მკაცრი სასჯელი შთანთქმავს ნაკლებად მკაცრ სასჯელს, ან დანიშნული სასჯელი შეიკრიბება მთლიანად ან ნაწილობრივ კანონის იმ მუხლით ან მუხლის ნაწილით დადგენილ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს უფრო მკაცრ სასჯელს.

ძირითად სასჯელს შეიძლება დაემატოს ყოველი სხვა დამატებითი სასჯელი, გათვალისწინებული კანონის იმ მუხლებში, სადაც დაწესებულია პასუხისმგებლობა დანაშაულთათვის, რომელთა ჩადენაში ეს პირი ცნობილი იყო დამნაშავედ.

იმავე წესებით დანიშნება სასჯელი, თუ საქმეზე განაჩენის გამოტანის შემდეგ დადგენილ იქნა, რომ მსჯავრდებულს ბრალი მიუძღვის კიდევ სხვა დანაშაულში, რომელიც მან ჩაიდინა პირველ საქმეზე განაჩენის გამოტანამდე. ამ შემთხვევაში სასჯელის ვადაში ჩაითვლება სასჯელი, რომელიც მოხდილია მთლიანად ან ნაწილობრივ პირველი განაჩენით.

მუხლი 41. სასჯელის დანიშვნა რამდენიმე განაჩენით

თუ მსჯავრდებულმა განაჩენის გამოტანის შემდეგ, მაგრამ სასჯელის სრულ მოხდამდე, ჩაიდინა ახალი დანაშაული, სასამართლო ახალი განაჩენით დანიშნულ სასჯელს მთლიანად ან ნაწილობრივ უმატებს წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელ ნაწილს, რისთვისაც სასამართლო ხელმძღვანელობს ამ კოდექსის 42 მუხლით დადგენილი წესებით.

მუხლი 42. სასჯელთა შეკრების წესები

სასჯელთა შეკრების დროს სასჯელის საერთო ვადა არ უნდა აღემატებოდეს სასჯელის ამ სახისათვის კანონით დადგენილ მაქსიმალურ ვადას.

თავისუფლების აღკვეთის სახით სასჯელთა შეკრების დროს სასჯელის საერთო ვადა არ უნდა აღემატებოდეს ათ წელს, ხოლო იმ დანაშაულთათვის, რომლებისთვისაც კანონს დასაშვებად მიაჩნია თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნა ათ წელზე მეტი ვადით, არ უნდა აღემატებოდეს თხუთმეტ წელს.

სხვადასხვაგვარ ძირითად სასჯელთა შეკრების დროს გამოიყენება შემდეგი წესები:

- 1) თავისუფლების აღკვეთისა და სადისციპლინო ბატალიონში მოთავსების შეკრებისას თავისუფლების აღკვეთის ერთ დღეს შეეფარდება სადისციპლინო ბატალიონში მოთავსების ერთი დღე;
- 2) თავისუფლების აღკვეთისა და გადასახლების ან გასახლების შეკრებისას თავისუფლების აღკვეთის ერთ დღეს შეეფარდება გადასახლების ან გასახლების სამი დღე;
- 3) თავისუფლების აღკვეთისა და გამასწორებელი სამუშაოების შეკრებისას თავისუფლების აღკვეთის ერთ დღეს შეეფარდება გამასწორებელი სამუშაოების სამი დღე;
- 4) გადასახლების გასახლებასთან შეკრების დროს გადასახლების ერთი დღე უდრის გასახლების ერთ დღეს;
- 5) გადასახლების ან გასახლებისა და გამასწორებელი სამუშაოების შეკრებისას გადასახლების ან გასახლების ერთ დღეს შეეფარდება გამასწორებელი სამუშაოების ერთი დღე;

თავისუფლების აღკვეთასთან, გადასახლებასთან, გასახლებასთან ან გამასწორებელ სამუშაოებთან გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევის, აგრეთვე ჯარიმის, თანამდებობიდან დათხოვნის ან საზოგადოებრივი გაკიცხვის მიმატების შემთხვევაში დასახელებული სასჯელები გამოიყენება დამოუკიდებლად.

სხვადასხვაგვარი დამატებითი სასჯელები სისრულეში მოიყვანება დამოუკიდებლად.

მუხლი 43. სასჯელის ვადების განსაზღვრის წესი

თავისუფლების აღკვეთის, სადისციპლინო ბატალიონში მოთავსების, გადასახლების, გასახლების, გამასწორებელი სამუშაოების (თავისუფლების აღკვეთისადაც), აგრეთვე გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევის ვადები იანგარიშება თვეებით ან წლებით, ხოლო ჰაუპტვახტში მოთავსების ვადები დღე-ღამით და თვეებით.

სასჯელის შეცვლის ან შეკრების დროს დასაშვებია სასჯელის გაანგარიშება დღეებით.

მუხლი 44. განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტი

განსაკუთრებით საშიშ რეციდივისტად სასამართლოს განაჩენით შეიძლება ცნობილ იქნეს:

1) პირი, რომელიც წინათ მსჯავრდებული იყო განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულისათვის (65-ე-74-ე მუხლები), ბანდიტიზმისათვის (78-ე მუხლი), განზრახ მკვლელობისათვის (104-ე, 105-ე მუხლები და 258-ე მუხლის „გ“ პუნ.), სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანებისათვის (110-ე მუხლი), გაუპატიურებისათვის (117-ე მუხლი), სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების დიდი ოდენობით დატაცებისათვის (91-ე მუხლის მესამე ნაწილი, 92-ე მუხლის მესამე ნაწილი, 93-ე მუხლის მესამე ნაწილი და 94-ე მუხლის მესამე ნაწილი), ყაჩაღობისათვის (96-ე და 152-ე მუხლები), და რომელმაც კვლავ ჩაიდინა რომელიმე ზემოთ დასახელებული დანაშაული, იმისდა მიუხედავად, თუ ამ დანაშაულთაგან რომლისთვის იყო ეს პირი მსჯავრდებული პირველად;

2) პირი, რომელიც წინათ ორჯერ იყო მსჯავრდებული ქურდობისათვის (91-ე და 150 -ე მუხლები), გაძარცვისათვის (92-ე და 151-ე მუხლები), თაღლითობისათვის (93-ე და 153-ე მუხლები), სპეკულაციისათვის (165-ე მუხლი) ან ბოროტი ხულიგნობისათვის (228-ე მუხლის მეორე ნაწილი), და რომელმაც ამის შემდეგ ჩაიდინა ამ მუხლის პირველ პუნქტში დასახელებული რომელიმე დანაშაული, აგრეთვე პირი, რომელიც წინათ მსჯავრდებული იყო ამ მუხლის პირველ პუნქტში დასახელებული რომელიმე დანაშაულისათვის და ამის შემდეგ ორჯერ ჩაიდინა ქურდობა, გაძარცვა, თაღლითობა,

სპეკულაცია ან ბოროტი ხულიგნობა;

3) პირი, რომელიც წინათ სამჯერ იყო მსჯავრდებული ქურდობისათვის, გამარცვისათვის, თაღლითობისათვის, სპეკულაციისათვის და ბოროტი ხულიგნობისათვის და მას შემდეგ ჩაიდინა რომელიმე აღნიშნული დანაშაული.

სასამართლო, პირის განსაკუთრებით საშიშ რეციდივისტად ცნობის საკითხის გადაწყვეტისას ითვალისწინებს ჩადენილ დანაშაულს ხასიათსა და საზოგადოებრივი საშიშროების ხარისხს, დამნაშავის პიროვნებას და საქმის გარემოებებს.

განსაკუთრებით საშიშ რეციდივისტად არ ჩაითვლება პირი, რომელმაც ჩაიდინა ამ მუხლში დასახელებული დანაშაული თვრამეტი წლის ასაკის მიღწევამდე, ან სრულწლოვანი, რომელმაც წინა დანაშაული ჩაიდინა თვრამეტი წლის ასაკის მიღწევამდე.

განსაკუთრებით საშიშ რეციდივისტად არ ჩაითვლება აგრეთვე პირი, რომელიც ითვლება სამართალში არყოფილად ამ კოდექსის 57-ე მუხლის შესაბამისად ან ამნისტიის, ან პატიების აქტის ძალით.

მუხლი 45. კანონით გათვალისწინებულზე უფრო მსუბუქი სასჯელის დანიშვნა

თუ სასამართლო, გაითვალისწინებს რა საქმის განსაკუთრებულ გარემოებებს და დამნაშავის პიროვნებას, საჭიროდ მიიჩნევს დაუნიშნოს მას ამ დანაშაულისათვის კანონით გათვალისწინებულ უმდაბლეს საზღვარზე ნაკლები სასჯელი ან გადავიდეს სხვა, უფრო მსუბუქი სახეობის სასჯელზე, მას შეუძლია დაუმვას ასეთი შემსუბუქება, ამასთან აუცილებლად უნდა აღინიშნოს მისი მოტივები.

მუხლი 46. პირობითი მსჯავრის დადება

თუ თავისუფლების აღკვეთის ან გამასწორებელ სამუშაოთა სახით სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო, გაითვალისწინებს რა საქმის გარემოებებს და დამნაშავის პიროვნებას, დარწმუნდება, რომ მიზანშეუწონელია დამნაშავემ მოიხადოს დანიშნული სასჯელი, მას შეუძლია დაადგინოს, რომ სასჯელი პირობით არ იქნეს გამოყენებული დამნაშავის მიმართ, ამასთან განაჩენში აუცილებლად უნდა აღინიშნოს პირობითი მსჯავრის დადების მოტივები. ამ შემთხვევაში სასამართლო ადგენს, რომ განაჩენი არ მოიყვანება სისრულეში, თუ სასამართლოს მიერ განსაზღვრული გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მსჯავრდებული არ ჩაიდენს ახალ ერთგვაროვან ან არანაკლებ მძიმე დანაშაულს.

პირობითი მსჯავრის დადების დროს არ შეიძლება დაინიშნოს დამატებითი სასჯელი, გარდა ჯარიმისა.

გამოსაცდელ ვადას სასამართლო ადგენს ერთი წლიდან ხუთ წლამდე.

თუ პირობითი მსჯავრდებული გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ჩაიდენს ახალ ერთგვაროვან ან არანაკლებ მძიმე დანაშაულს, სასამართლო, დანიშნავს რა სასჯელს ახალი დანაშაულისათვის, მთლიანად ან ნაწილობრივ უმატებს მას პირობით გამოუყენებელ სასჯელს, რისთვისაც ხელმძღვანელობს ამ კოდექსის 42-ე მუხლით დადგენილი წესებით.

გაითვალისწინებს რა საქმის გარემოებებს, დამნაშავის პიროვნებას, აგრეთვე დამნაშავის სამუშაო ადგილიდან პროფკავშირული ან კომკავშირული ორგანიზაციების ან მუშათა, მოსამსახურეთა, კოლმეურნეთა კოლექტივის შუამდგომლობას მისთვის პირობითი მსჯავრის დადების შესახებ, სასამართლოს შეუძლია დააკისროს ამ ორგანიზაციებს ან კოლექტივს პირობით მსჯავრდებულის ხელახლა აღზრდისა და გამოსწორების მოვალეობა.

თუ სასამართლო გამოიყენებს პირობით მსჯავრს აღნიშნულ შუამდგომლობათა გარეშე, მას შეუძლია მშრომელთა გარკვეულ კოლექტივს ან პირს მათი თანხმობით დააკისროს პირობით მსჯავრდებულზე ზედამხედველობა და მასთან აღმზრდელობითი მუშაობის ჩატარება.

პირობითი მსჯავრდებულების აღრიცხვას და მათ მოქმედებაზე საერთო კონტროლს ახორციელებს განაჩენით გამომტანი სასამართლო.

მუხლი 47. სამხედრო მოსამსახურისათვის ან სამხედრო ვალდებულისათვის განაჩენის აღსრულების

ვადის გადადება ომიანობის დროს

ომიანობის დროს სასამართლოს შეუძლია გადაუდოს თავისუფლების აღკვეთის განაჩენის აღსრულება საომარი მოქმედები დამთავრებამდე იმ სამხედრო მოსამსახურეს ან სამხედრო ვალდებულს, რომელიც გაწვეულ ან მობილიზებული უნდა იქნეს, და გაიგზავნოს მსჯავრდებული მოქმედ არმიაში. სასამართლოს შეუძლია ასეთ შემთხვევებში გადადოს დამატებითი სასჯელის აღსრულებაც.

თუ მოქმედ არმიაში გაგზავნილი მსჯავრდებული თავს გამოიჩენს სოციალისტური სამშობლოს მედგარ დამცველად, შესაბამისი სამხედრო სარდლობის შუამდგომლობით სასამართლოს შეუძლია გაათავისუფლოს იგი სასჯელისაგან ან შეუცვალოს სასჯელი სხვა, უფრო მსუბუქი სასჯელით.

თუ იმ პირმა, რომლის მიმართ განაჩენის აღსრულება გადადებული იყო, ჩაიდინა ახალი დანაშაული, სასამართლო ახალ სასჯელს მთლიანად ან ნაწილობრივ დაუმატებს წინათ დანიშნულ სასჯელს იმ წესების შესაბამისად, რომლებიც გათვალისწინებულია ამ კოდექსის 42-ე მუხლში.

მუხლი 48. წინასწარი პატიმრობის ჩათვლა

სასამართლოს წინასწარ პატიმრობას ჩათვლის სასჯელის ვადაში, თუ მისჯილია თავისუფლების აღკვეთა და სადისციპლინო ბატალიონში გაგზავნა, ერთ დღეს ერთ დღედ, და თუ მისჯილია გამასწორებელი სამუშაოები, გადასახლება ან გასახლება ერთ დღეს სამ დღედ.

სასჯელის სხვა ღონისძიებათა დანიშვნისას სასამართლო, მხედველობაში იღებს რა წინასწარ პატიმრობას, შესაბამისად უმსუბუქებს სასჯელს დამნაშავეს ან მთლიანად ათავისუფლებს მას სასჯელისაგან.

მუხლი 49. სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემის ხანდაზმულობა

პირი არ შეიძლება მიცემულ იქნეს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, თუ მის მიერ დანაშაულის ჩადენის დღიდან გავიდა შემდეგი ვადები:

- 1) ერთი წელი იმ დანაშაულთა ჩადენის დღიდან, რომლებიც გათვალისწინებულია ამ კოდექსის 116-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 130-ე მუხლით, 131-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 136-ე, 138-ე მუხლებით, 157-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 173-ე მუხლის მეორე ნაწილით, 177-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 198-ე, 220-ე, 223-ე მუხლებით და 228-ე მუხლის მესამე ნაწილით;
- 2) სამი წელი იმ დანაშაულის ჩადენის დღიდან, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა ვადით არაუმეტეს ორი წლისა ან სასჯელი, რომელიც დაკავშირებული არ არის თავისუფლების აღკვეთასთან;
- 3) ხუთი წელი იმ დანაშაულის ჩადენის დღიდან, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა ვადით არაუმეტეს ხუთი წლისა;
- 4) ათი წელი იმ დანაშაულის ჩადენის დღიდან, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს უფრო მკაცრი სასჯელი, ვიდრე თავისუფლების აღკვეთა ხუთი წლის ვადით;

ხანდაზმულობის დინება წყდება, თუ კანონში აღნიშნული ვადების გასვლამდე პირი ჩაიდენს ახალ დანაშაულს, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა ორ წელზე მეტი ვადით. ამ შემთხვევაში ხანდაზმულობის გამოთვლა იწყება ახალი დანაშაულის ჩადენის მომენტიდან.

ხანდაზმულობის დინება შეჩერდება, თუ დანაშაულის ჩამდენი პირი დაემალება გამოძიებას ან სასამართლოს. ამ შემთხვევებში ხანდაზმულობის დინება განახლდება ამ პირის დაკავების ან ბრალის აღიარებით მისი გამოცხადების მომენტიდან.

ამასთან ეს პირი არ შეიძლება მიცემულ იქნეს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, თუ დანაშაულის ჩადენის დროიდან გავიდა თხუთმეტი წელი და ხანდაზმულობა არ ყოფილა შეწყვეტილი ახალი დანაშაულის ჩადენით.

საკითხს, უნდა შეეფარდოს თუ არა ხანდაზმულობა ისეთი დანაშაულის ჩამდენ პირს, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება სიკვდილით დასჯა დაინიშნოს, წყვეტს სასამართლო. თუ სასამართლო შესაძლებლად ვერ მიიჩნევს გამოიყენოს ხანდაზმულობა, სიკვდილით დასჯა არ შეიძლება დანიშნულ იქნეს და იგი თავისუფლების აღკვეთით შეიკვლება.

მუხლი 50. გამამტყუნებელი განაჩენის აღსრულების ხანდაზმულობა

გამამტყუნებელი განაჩენი არ შეიძლება მოყვანილ იქნეს სისრულეში, თუ იგი კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან აღსრულებული არ იყო შემდეგ ვადებში:

- 1) ერთი წელი როცა პიროვნება მსჯავრდებულია ამ კოდექსის 116-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 130-ე მუხლით, 131-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 136-ე, 138-ე მუხლებით, 157-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 173-ე მუხლის მეორე ნაწილით, 177-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 198-ე, 220-ე, 223-ე მუხლებით და 228-ე მუხლის მესამე ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულთათვის;
- 2) სამი წელი როცა მისჯილია თავისუფლების აღკვეთა ვადით არაუმეტეს ორი წლისა ან სასჯელი, რომელიც დაკავშირებულია არ არის თავისუფლების აღკვეთასთან;
- 3) ხუთი წელი როცა მისჯილია თავისუფლების აღკვეთა ვადით არაუმეტეს ხუთი წლისა;
- 4) ათი წელი როცა მისჯილია უფრო მკაცრი სასჯელი, ვიდრე თავისუფლების აღკვეთა ხუთი წლის ვადით.

ხანდაზმულობის დინება წყდება, თუ მსჯავრდებული თავს აარიდებს სასჯელის მოხდას ან აღნიშნული ვადების გასვლამდე ჩაიდენს ახალ დანაშაულს, რომლისთვისაც სასამართლო დანიშნავს სასჯელს თავისუფლების აღკვეთას ვადით არანაკლებ ერთი წლისა, გადასახლებას, ან გასახლებას ვადით არანაკლებ სამი წლისა. ხანდაზმულობის გამოთვლა ახალი დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში იწყება მისი ჩადენის მომენტიდან, ხოლო სასჯელის მოხდისაგან თავის არიდების შემთხვევაში სასჯელის მოსახდელად გამოცხადების მომენტიდან ან მიმალული მსჯავრდებულის შეპყრობის მომენტიდან.

ამასთან გამამტყუნებელი განაჩენი არ შეიძლება მოყვანილ იქნეს სისრულეში, თუ მისი გამოტანის დროიდან გავიდა თხუთმეტი წელი და ხანდაზმულობა არ შეწყვეტილა ახალი დანაშაულის ჩადენით.

იმ საკითხს, უნდა შეეფარდოს თუ არა ხანდაზმულობა ისეთ პირს, რომელსაც სიკვდილი აქვს მისჯილი, გადაწყვეტს სასამართლო. თუ სასამართლო შესაძლებლად ვერ მიიჩნევს გამოიყენოს ხანდაზმულობა, სიკვდილით დასჯა შეიკვლება თავისუფლების აღკვეთით.

მუხლი 51. სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან გათავისუფლება

დანაშაულის ჩამდენი პირი შეიძლება გათავისუფლდეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან, თუ მიჩნეულ იქნება, რომ გამოძიების ან სასამართლოში საქმის განხილვის დროისათვის, ვითარების შეცვლის შედეგად, დამნაშავის მიერ ჩადენილმა ქმედობამ დაკარგა საზოგადოებრივად საშიში ხასიათი ან ეს პირი აღარ არის საზოგადოებრივად საშიში.

დანაშაულის ჩამდენი პირი შეიძლება გათავისუფლდეს სასჯელისაგან, თუ მიჩნეულ იქნება, რომ შემდგომი უმწიკვლო ყოფაქცევისა და შრომისადმი პატიოსანი დამოკიდებულების გამო ეს პირი სასამართლოში საქმის განხილვის დროისათვის არ შეიძლება ჩაითვალოს საზოგადოებრივად საშიშ პირად.

მუხლი 52. სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლება საქმის ამხანაგურ სასამართლოში გადაცემით

უკეთუ პირმა ჩაიდინა მცირემნიშვნელოვანი დანაშაული, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა არაუმეტეს ერთი წლისა, ან სხვა უფრო მსუბუქი სასჯელი, და თუ მისი გამოსწორება შესაძლებელია სასჯელის გამოყენების გარეშე საზოგადოებრივი ზემოქმედების

ლონისძიებათა მიღებით.

სასამართლო და საგამომძიებლო ორგანოებს უფლება აქვთ გაათავისუფლონ ასეთი პირი სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან და საქმე გადასცენ ამხანაგურ სასამართლოს განსახილველად.

ამხანაგურ სასამართლოს განსახილველად არ შეიძლება გადაეცეს საქმე ისეთი პირის მიმართ, რომელიც წინათ მსჯავრდებული იყო განზრახ დანაშაულის ჩადენისათვის ან გადაცემული იყო თავდებქვეშ.

თუ ამ მუხლის საფუძველზე ამხანაგურ სასამართლოში გადაცემული პირი ბოროტად აარიდებს თავს სასამართლოში გამოცხადებას, აგრეთვე თუ ეს პირი ბოროტად არიდებს თავს ამხანაგურ სასამართლოში გამოცხადებას ისეთი ანტისაზოგადოებრივი ქმედობის განხილვისას, რაც კანონის თანახმად იწვევს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობას მისი განმეორებით ჩადენის შემთხვევაში მის მიმართ საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიების გამოყენების შემდეგ, ასეთი პირები მიეცემიან სისხლის სამართლის პასუხისგებაში ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლების მიხედვით.

მუხლი 53. სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლება დამნაშავის თავდებქვეშ გადაცემით

თუ პირის მიერ ჩადენილია დანაშაული, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა არაუმეტეს სამი წლისა ან სხვა უფრო მსუბუქი სასჯელი და ამასთან ამ ქმედობას არ მოჰყოლია მძიმე შედეგი, ხოლო თვით დამნაშავის პიროვნება არ წარმოადგენს დიდ საზოგადოებრივ საშიშროებას და მან გულწრფელად მოინანია ჩადენილი დანაშაული, საზოგადოებრივი ორგანიზაციის ან მშრომელთა კოლექტივის შუამდგომლობით ასეთი პირი შეიძლება გათავისუფლდეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან და გადაეცეს თავდებქვეშ ხელახლა აღსაზრდელად და გამოსასწორებლად იმ საზოგადოებრივ ორგანიზაციას ან მშრომელთა კოლექტივს, რომელთაც შუამდგომლობა აღძრეს.

თავდებქვეშ არ გადაიცემა ისეთი პირი, რომელიც წინათ მსჯავრდებული იყო განზრახ დანაშაულისათვის ან გადაცემული იყო თავდებქვეშ.

არ შეიძლება გადაცემულ იქნეს თავდებქვეშ აგრეთვე პირი, რომელიც თავს არ ცნობს დამნაშავედ ან რაიმე მიზეზების გამო მოითხოვს საქმის სასამართლოს წესით განხილვას.

თუ თავდებქვეშ აყვანილი პირი, რომელმაც არ გაამართლა ერთი წლის განმავლობაში კოლექტივის ნდობა, და არღვევს პირობას, რომ ის სამაგალითო მუშაობით და პატიოსანი შრომით დაამტკიცებს თავის გამოსწორებას, არ ემორჩილება სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესებს ან დატოვებს მშრომელთა კოლექტივს საზოგადოებრივი ზემოქმედებისაგან თავის არიდების მიზნით, საზოგადოებრივ ორგანიზაციას ან მშრომელთა კოლექტივს, რომლებმაც აიყვანეს იგი თავდებქვეშ, გამოაქვთ გადაწყვეტილება თავდებობაზე უარის განცხადების შესახებ და ამ გადაწყვეტილებას აგზავნიან პროკურატურაში ან სასამართლოში საკითხის განსახილველად, რათა დამნაშავე პასუხისგებაში იქნეს მიცემული იმ დანაშაულისათვის, რომლის ჩადენასთან დაკავშირებით ის გადაცემული იყო თავდებქვეშ.

მუხლი 54. სასჯელისაგან ვადამდე პირობით გათავისუფლება და სასჯელის შეცვლა უფრო მსუბუქი სასჯელით

თუ მსჯავრდებულმა, რომელსაც მისჯილი აქვს თავისუფლების აღკვეთა, გამასწორებელი სამუშაო, გადასახლება, გასახლება ან სადისციპლინო ბატალიონში გაგზავნა, სანიმუშო ყოფაქცევით და შრომისადმი პატიოსანი დამოკიდებულებით დაამტკიცა თავისი გამოსწორება, მის მიმართ სასამართლოს შეუძლია გამოიყენოს, სასჯელის დანიშნული ვადის სულ ცოტა ნახევრის ფაქტიურად მოხდის შემდეგ, სასჯელისაგან ვადამდე პირობით გათავისუფლება ან სასჯელის მოუხდელი ნაწილის შეცვლა უფრო მსუბუქი სასჯელით.

ამასთან მსჯავრდებული შეიძლება გათავისუფლდეს შემდეგი სახის დამატებითი სასჯელებისაგან: გადასახლების, გასახლების ან გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევისაგან.

ვადამდე პირობით გათავისუფლება და სასჯელის მოუხდელი ნაწილის შეცვლა უფრო მსუბუქი სასჯელით შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სასამართლოს მიერ დანიშნული ვადის სულ ცოტა ორი მესამედის ფაქტიურად მოხდის შემდეგ იმ პირების მიმართ, რომლებიც მსჯავრდებული არიან შემდეგ დანაშაულისათვის:

განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულისათვის (65-ე 74-ე მუხლები);

ბანდიტიზმისათვის (78-ე მუხლი);

მასობრივი არეულობისათვის (მე-80 მუხლი);

მიმოსვლის გზებისა და სატრანსპორტო საშუალებათა წინასწარ განზრახვით დაზიანებისათვის (87-ე მუხლი);

ყალბი ფულის ან ფასიანი ქაღალდების დამზადების ან გასაღებისათვის (88-ე მუხლი);

კონტრაბანდისათვის (79-ე მუხლი);

სავალუტო ფასეულობათა სპეკულაციისათვის (89-ე მუხლი);

სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების დიდი ოდენობით დატაცებისათვის (91-ე მუხლის მესამე ნაწილი, 92-ე მუხლის მესამე ნაწილი, 93-ე მუხლის მესამე ნაწილი და 94-ე მუხლის მესამე ნაწილი;

ყაჩაღობისათვის (96-ე და 152-ე მუხლები);

განზრახ მკვლელობისათვის (104-ე, 105-ე მუხლები);

სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანებისათვის (110 მუხლი);

გაუპატიურებისათვის დამამძიმებელ გარემოებაში (117-ე მუხლის მეორე და მესამე ნაწილები);

ქრთამის აღებისათვის დამამძიმებელ გარემოებაში (189-ე მუხლის მეორე ნაწილი);

უდანაშაულო პირის წინასწარი შეცნობით სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემისათვის (192-ე მუხლის მეორე ნაწილი);

აშკარა უსამართლო განაჩენის გამოტანისათვის, რომელსაც მძიმე შედეგი მოჰყვა (193-ე მუხლის მეორე ნაწილი);

სპეკულაციისათვის დამამძიმებელ გარემოებაში (165-ე მუხლის მეორე ნაწილი);

ქურდობისათვის, ძარცვისათვის, თაღლითობისათვის, რაც ჩადენილია განმეორებით (91-ე მუხლის II ნაწილი, 92-ე მუხლის II ნაწილი, 93-ე მუხლის II ნაწილი, 150-ე მუხლის მეორე ნაწილი, 151-ე მუხლის მეორე ნაწილი, 153-ე მუხლის მეორე ნაწილი);

ბოროტული ხულიგნობისათვის (228-ე მუხლის მეორე ნაწილი);

უფროსსადმი წინააღმდეგობის გაწევის ან იძულებისათვის, რათა მან დაარღვიოს თავისი თანამდებობრივი მოვალეობა, დამამძიმებელ გარემოებაში (258-ე მუხლის „ბ“ და „გ“ პუნქტები);

უფროსის მიმართ ძალადობისათვის (მუხლი 260-ე);

თუ იმ პირმა, რომლის მიმართ გამოყენებულ იყო ვადამდე პირობით გათავისუფლება, სასჯელის მოუხდელი ნაწილის განმავლობაში ჩაიდინა ახალი იმავე გვარის ან არანაკლებ მძიმე დანაშაული, სასამართლოს შეუძლია ახალი დანაშაულისათვის დანიშნულ სასჯელს მთლიანად ან ნაწილობრივ მიუმატოს წინათ ჩადენილი დანაშაულისათვის დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი,

რისთვისაც იხელმძღვანელებს ამ კოდექსის 42-ე მუხლში დადგენილი წესებით.

ვადამდე პირობით გათავისუფლება და სასჯელის მოუხდელი ნაწილის შეცვლა უფრო მსუბუქი სასჯელით არ გამოიყენება განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტების მიმართ.

მუხლი 55. სასჯელისაგან ვადამდე გათავისუფლება და სასჯელის შეცვლა უფრო მსუბუქი სასჯელით იმ პირთა მიმართ, რომლებმაც დანაშაული ჩაიდინეს თვრამეტი წლის ასაკამდე

თუ მსჯავრდებულმა, რომელსაც მისჯილი აქვს თავისუფლების აღკვეთა ან გამასწორებელი სამუშაო თვრამეტი წლის ასაკამდე ჩადენილი დანაშაულისათვის, სამაგალითო ყოფაქცევით და შრომისა და სწავლისადმი პატიოსანი დამოკიდებულებით დაამტკიცა თავისი გამოსწორება, სასამართლოს შეუძლია სასჯელის ვადის სულ ცოტა ერთი მესამედის ფაქტიურად მოხდის შემდეგ გამოიყენოს მის მიმართ:

- 1) სასჯელისაგან ვადამდე პირობით გათავისუფლება, როცა მსჯავრდებული სასჯელისაგან თავისუფლდება თვრამეტი წლის ასაკის შესრულების შემდეგ;
- 2) სასჯელისაგან ვადამდე გათავისუფლება, როცა მსჯავრდებული სასჯელისაგან თავისუფლდება თვრამეტი წლის ასაკის მიღწევამდე;
- 3) სასჯელის მოუხდელი ნაწილის შეცვლა უფრო მსუბუქი სასჯელით.

მუხლი 56. სასჯელის მოხდისაგან გათავისუფლება

სასჯელის მოხდისაგან მსჯავრდებულის გათავისუფლება, აგრეთვე დანიშნული სასჯელის შემსუბუქება, გარდა სასჯელისაგან გათავისუფლებისა ან სასჯელის შემსუბუქებისა ამნისტიის და პატიების წესით, შეუძლია გამოიყენოს მხოლოდ სასამართლომ კანონში აღნიშნულ შემთხვევებში და წესით.

მუხლი 57. ნასამართლობის მოხსნა

ნასამართლობის არმქონედ ითვლებიან:

- 1) ის პირები, რომლებიც სასჯელისაგან გათავისუფლებულია ამ კოდექსის 50-ე და 51-ე მუხლების შესაბამისად;
- 2) პირობით მსჯავრდებული პირნი, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ისინი არ ჩაიდენენ ახალ დანაშაულს;
- 3) ის მსჯავრდებულნი, რომელთაც განაჩენის აღსრულება გადადებული ჰქონდათ და რომლებიც შემდეგ სასჯელისაგან გათავისუფლდნენ ამ კოდექსის 47-ე მუხლის საფუძველზე;
- 4) ის პირნი, რომელთაც სასჯელი მოიხადეს სადისციპლინო ბატალიონში ან იქიდან ვადამდე გათავისუფლდნენ, აგრეთვე ის სამხედრო მოსამსახურეები, რომლებმაც სასჯელი მოიხადეს ჰაუპტვახტში ყოფნით გამასწორებელი სამუშაოს ნაცვლად;
- 5) ის პირნი, რომელთაც მისჯილი ჰქონდათ საზოგადოებრივი გაკიცხვა, ჯარიმა, თანამდებობიდან დათხოვნა, გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა ან გამასწორებელი სამუშაო, თუ სასჯელის მოხდის დღიდან ერთი წლის განმავლობაში ისინი არ ჩაიდენენ ახალ დანაშაულს;
- 6) ის პირნი, რომელთაც მისჯილი ჰქონდათ თავისუფლების აღკვეთა ვადით არაუმეტეს სამი წლისა, გადასახლება ან გასახლება, თუ ისინი სასჯელის (ძირითადისა და დამატებითის) მოხდის დღიდან სამი წლის განმავლობაში არ ჩაიდენენ ახალ დანაშაულს;
- 7) ის პირნი, რომელთაც მისჯილი ჰქონდათ თავისუფლების აღკვეთა სამ წელზე მეტი ვადით, მაგრამ არაუმეტეს ექვსი წლისა, თუ ისინი სასჯელის (ძირითადისა და დამატებითის) მოხდის დღიდან ხუთი

წლის განმავლობაში არ ჩაიდენენ ახალ დანაშაულს;

8) ის პირნი, რომელთაც მისჯილი ჰქონდათ თავისუფლების აღკვეთა ექვს წელზე მეტი ვადით, მაგრამ არაუმეტეს ათი წლისა, თუ ისინი სასჯელის (ძირითადისა და დამატებითის) მოხდის დღიდან რვა წლის განმავლობაში არ ჩაიდენენ ახალ დანაშაულს;

9) ის პირნი, რომელთაც მისჯილი ჰქონდათ თავისუფლების აღკვეთა ათ წელზე მეტი ვადით, თუ ისინი სასჯელის (ძირითადისა და დამატებითის) მოხდის დღიდან რვა წლის განმავლობაში არ ჩაიდენენ ახალ დანაშაულს, და თუ ამასთან სასამართლო დაადგენს, რომ მსჯავრდებული გამოსწორდა და საჭირო აღარ არის იგი მიჩნეულ იქნეს ნასამართლობის მქონედ.

თუ მსჯავრდებულმა, რომელსაც მისჯილი ჰქონდა თავისუფლების აღკვეთა, სასჯელის მოხდის შემდეგ სამაგალითო ყოფაქცევით და შრომისადმი პატიოსანი დამოკიდებულებით დაამტკიცა თავისი გამოსწორება, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების შუამდგომლობით სასამართლოს შეუძლია მოუხსნას მას ნასამართლობა ამ მუხლში აღნიშნული ვადების გასვლამდე.

თუ პირმა სასჯელის მოხდის შემდეგ ახალი დანაშაული ჩაიდინა ამ მუხლში აღნიშნულ ვადებში, პირველი დანაშაულით გამოწვეული ნასამართლობის მოხსნის ვადა გამოითვლება უკანასკნელი დანაშაულისათვის სასჯელის, (ძირითადისა და დამატებითის) მოხდის დღიდან.

თუ სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელი შემცირებულია ან შეცვლილია უფრო მსუბუქი სასჯელით ამნისტიის ან პატიების აქტის ძალით, აგრეთვე სასამართლოს განჩინებით სასჯელის ვადამდე პირობით ან ვადამდე გათავისუფლებისა ან უფრო მსუბუქი სასჯელით შეცვლის შესახებ (ამ კოდექსის 54-ე და 55-ე მუხლები), ნასამართლობის მოხსნის ვადების გამოთვლა ხდება ფაქტიურად მოხდილი სასჯელის ოდენობიდან და მისი მოხდის დღიდან.

თავი მეექვსე

სამედიცინო და აღმზრდელობითი ხასიათის იძულებითი ღონისძიების შესახებ

მუხლი 58. შეურაცხად პირთა მიმართ გამოსაყენებელი სამედიცინო ხასიათის იძულებითი ღონისძიებანი

იმ პირების მიმართ, რომლებმაც შეურაცხადობის მდგომარეობაში ჩაიდინეს სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული საზოგადოებრივად საშიში ქმედობა, აგრეთვე იმ პირების მიმართ, რომლებმაც დანაშაული ჩაიდინეს შეურაცხად მდგომარეობაში, მაგრამ განაჩენის გამოტანამდე დაავადნენ სულიერი ავადმყოფობით, რაც მათ არ აძლევს შესაძლებლობას ანგარიში გაუწიონ თავიანთ მოქმედებას და უხელმძღვანელონ მას, სასამართლოს შეუძლია შეუფარდოს სამედიცინო ხასიათის შემდეგი იძულებითი ღონისძიებანი:

- 1) სპეციალურ ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოთავსება;
- 2) საერთო ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოთავსება;
- 3) მშობელ-ნათესავთა მეურვეობაში ან მზრუნველობაში გადაცემა, სავალდებულო საექიმო მეთვალყურეობით.

მუხლი 59. სპეციალურ ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოთავსება

სასამართლოს გამოაქვს განჩინება სპეციალურ ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში (ან საერთო ფსიქიატრიულ საავადმყოფოს სპეციალურ განყოფილებაში) მოთავსების შესახებ, როდესაც შეურაცხადად მიჩნეული ან დანაშაულის ჩადენის შემდეგ, მაგრამ განაჩენის გამოტანამდე სულიერად დაავადებული პირის საზოგადოებრივი საშიშროება მოითხოვს მის იზოლაციას, რათა მას მოესპოს შესაძლებლობა ჩაიდინოს ახალი საზოგადოებრივად საშიში მოქმედება.

პირის სპეციალურ ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში (ან საერთო ფსიქიატრიულ საავადმყოფოს სპეციალურ განყოფილებაში) ყოფნა შეწყდება, თუ სამკურნალო დაწესებულების დასკვნის

საფუძველზე სასამართლოს განჩინებით დადგინდება, რომ ეს პირი საზოგადოებისათვის აღარ წარმოადგენს საშიშროებას და რომ მას შეიძლება ეკმაროს ზომები, რომლებიც აღნიშნულია ამ კოდექსის 60-ე, 62-ე მუხლებში.

მუხლი 60. საერთო ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოთავსება

სასამართლოს გამოაქვს განჩინება საერთო ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოთავსების შესახებ, როდესაც შეურაცხადად მიჩნეული ან დანაშაულის ჩადენის შემდეგ, მაგრამ განაჩენის გამოტანამდე სულიერად დაავადებული პირის ფსიქიკური მდგომარეობა არ მოითხოვს მის მოთავსებას სპეციალურ ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში (ან საერთო ფსიქიატრიული საავადმყოფოს სპეციალურ განყოფილებაში). მაგრამ ეს პირი საჭიროებს საავადმყოფოში მკურნალობას იძულებითი წესით.

საერთო ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში ყოფნა შეწყდება, თუ სამკურნალო დაწესებულების დასკვნის საფუძველზე, სასამართლოს განჩინებით დადგინდება, რომ ჯანმრთელობის მდგომარეობის მიხედვით პირი აღარ საჭიროებს მკურნალობას საავადმყოფოს პირობებში. ამასთანავე სასამართლოს შეუძლია გამოიყენოს ამ კოდექსის 62-ე მუხლში აღნიშნული ღონისძიებანი.

მუხლი 61. ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში ყოფნის დროის ჩათვლა

თუ სპეციალურ ან საერთო ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოთავსებული პირი, რომელიც სულიერად დაავადდა დანაშაულის ჩადენის შემდეგ, მაგრამ განაჩენის გამოტანამდე, გამოჯანმრთელების შემდეგ უნდა დაისაჯოს, საავადმყოფოში გატარებული დრო სასამართლომ უნდა ჩათვალოს სასჯელის ვადაში.

მუხლი 62. მშობელ-ნათესავთა მეურვეობაში ან მზრუნველობაში გადაცემა

იმ პირს, ვინც დანაშაული ჩაიდინა შეურაცხად მდგომარეობაში ან დაავადდა სულიერი ავადმყოფობით დანაშაულის ჩადენის შემდეგ, მაგრამ განაჩენის გამოტანამდე, სასამართლო გადასცემს მშობელ-ნათესავებს მეურვეობაში ან მზრუნველობაში სავალდებულო საექიმო მეთვალყურეობით, თუ სცნობს, რომ ამ პირის იძულებითი ყოფნა ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში არ არის საჭირო.

მუხლი 63. ჩვეული ალკოჰოლიკებისა და ნარკომანების იძულებითი მკურნალობა

თუ სასამართლო ამას მიზანშეწონილად სცნობს, მას შეუძლია დანაშაულის ჩამდენი ჩვეული ალკოჰოლიკი ან ნარკომანი გაგზავნოს სპეციალურ საავადმყოფოში (ან ფსიქიატრიული საავადმყოფოს შესაბამის განყოფილებაში), იძულებითი მკურნალობის ჩასატარებლად.

ჩვეული ალკოჰოლიკი ან ნარკომანის იძულებითი მკურნალობა შეწყდება, თუ სასამართლო, სამკურნალო დაწესებულების წარდგინებით, დაადგენს, რომ ის აღარ საჭიროებს მკურნალობას და მისი შემდგომი ყოფნა საავადმყოფოში არ არის მიზანშეწონილი.

მუხლი 64. არასრულწლოვანთა მიმართ აღმზრდელობითი ხასიათის იძულებითი ღონისძიების გამოყენება

თუ სასამართლო ამ კოდექსის მე-12 მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე მიზანშეწონილად არ სცნობს დანაშაულის ჩამდენი არასრულწლოვანის მიმართ სისხლის სამართლის სასჯელის გამოყენებას, მას შეუძლია მის მიმართ გამოიყენოს აღმზრდელობითი ხასიათის შემდეგი იძულებითი ღონისძიებანი:

- 1) დაზარალებულის წინაშე საჯაროდ ან სხვა ფორმით, რასაც სასამართლო განსაზღვრავს, ბოდიშის მოხდის დაკისრება;
- 2) საყვედურის ან სასტიკი საყვედურის გამოცხადება;
- 3) გაფრთხილება;
- 4) იმ არასრულწლოვანისათვის, რომელსაც შეუსრულდა თხუთმეტი წელი, მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დაკისრება, თუ არასრულწლოვანს აქვს დამოუკიდებელი შრომის ხელფასი და ასანაზღაურებელი ზიანის თანხა არ აღემატება ოც მანეთს, ან ვალდებულებების დაკისრება თავისი

შრომით გამოასწოროს მიყენებული მატერიალური ზიანი, რაც ოც მანეთს არ აღემატება; თუ მიყენებული ზიანი ოც მანეთს აღემატება ზიანის ანაზღაურება ხდება სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით;

5) არასრულწლოვანის გადაცემა მშობლების ან მათი შემცვლელი პირებისათვის მკაცრი ზედამხედველობის ქვეშ;

6) არასრულწლოვანის გადაცემა მშრომელთა კოლექტივების და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მეთვალყურეობაში მათი თანხმობით, აგრეთვე ცალკეული მოქალაქეების მეთვალყურეობაში მათი თხოვნით;

7) ბავშვებისა და მოზარდების სპეციალურ სამკურნალო-აღმზრდელობით ან აღმზრდელობით დაწესებულებაში მოთავსება;

8) არასრულწლოვანის გაგზავნა არასრულწლოვანთა აღმზრდელობით კოლონიაში.

აღმზრდელობით კოლონიებსა და სპეციალურ სამკურნალო-აღმზრდელობით დაწესებულებებში არასრულწლოვანთა მოთავსების წესები, პირობები და ვადები განისაზღვრება არასრულწლოვანთა საქმეების კომისიების დებულებით.

განსაკუთრებული ნაწილი

თავი პირველი

სახელმწიფო დანაშაული

1. განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაული

მუხლი 65. სამშობლოს ღალატი

სამშობლოს ღალატი, ესე იგი ქმედობა, რომელიც სსრ კავშირის მოქალაქემ განზრახ ჩაიდინა სსრ კავშირის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის, ტერიტორიული ხელშეუხებლობის ან სამხედრო ძლიერების საზიანოდ: მტრის მხარეზე გადასვლა, ჯაშუშობა, სახელმწიფო და სამხედრო საიდუმლოების გაცემა უცხო სახელმწიფოსათვის, საზღვარგარეთ გაქცევა ან საზღვარგარეთიდან სსრ კავშირში დაბრუნებაზე უარის თქმა, უცხო სახელმწიფოსათვის დახმარების გაწევა სსრ კავშირის წინააღმდეგ მტრულ საქმიანობაში, აგრეთვე შეთქმულება ძალაუფლების ხელში ჩაგდების მიზნით,

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ათიდან თხუთმეტი წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან ისჯება სიკვდილით, ქონების კონფისკაციით.

სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა არ ეკისრება სსრ კავშირის მოქალაქეს, რომელიც უცხოეთის დაზვერვამ გადაიბირა სსრ კავშირის წინააღმდეგ მტრული საქმიანობის განსახორციელებლად, თუ მან მიღებული დანაშაულებრივი დავალების შესასრულებლად არავითარი მოქმედება არ ჩაიდინა და ნებაყოფლობით განუცხადა ხელისუფლების ორგანოებს უცხოეთის დაზვერვასთან თავისი კავშირის შესახებ.

მუხლი 66. ჯაშუშობა

სახელმწიფო ან სამხედრო საიდუმლოების შემცველი ცნობების გადაცემა უცხო სახელმწიფოსათვის, უცხოეთის ორგანიზაციისათვის ან მათი აგენტურისათვის, ისევე როგორც ამგვარი ცნობების გატაცება ან შეგროვება მათთვის გადაცემის მიზნით, აგრეთვე სხვა ცნობების გადაცემა ან შეგროვება უცხოეთის დაზვერვის დავალებით სსრ კავშირის ინტერესების საზიანოდ მათი გამოყენებისათვის, უკეთუ ჯაშუშობა ჩაიდინა უცხოელმა ან მოქალაქეობის არმქონე პირმა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით შვიდიდან თხუთმეტი წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან

ისჯება სიკვდილით, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 67. ტერორისტული აქტი

სახელმწიფო ან საზოგადო მოღვაწის ან ხელისუფლების წარმომადგენლის მკვლელობა, ჩადენილი მის სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ მოღვაწეობასთან დაკავშირებით, საბჭოთა ხელისუფლების ძირის გამოთხრის ან შესუსტების მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ათიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან ისჯება სიკვდილით, ქონების კონფისკაციით.

იმავე მიზნით სახელმწიფო ან საზოგადო მოღვაწის ან ხელისუფლების წარმომადგენლის სხეულის მძიმე დაზიანება მის სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ მოღვაწეობასთან დაკავშირებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით რვიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 68. ტერორისტული აქტი უცხო სახელმწიფოს წარმომადგენლის წინააღმდეგ

უცხო სახელმწიფოს წარმომადგენლის მკვლელობა ომის პროვოკაციის ან საერთაშორისო გართულების მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ათიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან ისჯება სიკვდილით, ქონების კონფისკაციით.

იმავე მიზნით იმავე პირების სხეულის მძიმე დაზიანება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით რვიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 69. დივერსია

დანგრევა ან დაზიანება აფეთქებით, ცეცხლის წაკიდებით ან სხვა გზით საწარმოთა, ნაგებობათა, მიმოსვლის გზათა და საშუალებათა, კავშირგაბმულობის საშუალებათა ან სხვა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონებისა, მასობრივი მოწამვლა ან ეპიდემიებისა და ეპიზოოტიების გავრცელება საბჭოთა სახელმწიფოს შესუსტების მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით რვიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან ისჯება სიკვდილით, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 70. მავნებლობა

მოქმედება და უმოქმედობა, მიმართული მრეწველობის, ტრანსპორტის, სოფლის მეურნეობის, ფულის სისტემის, ვაჭრობის ან სახალხო მეურნეობის სხვა დარგების, ასევე სახელმწიფო ორგანოების ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციების საქმიანობის ძირის გამოთხრისაკენ საბჭოთა სახელმწიფოს შესუსტების მიზნით, თუ ეს ქმედობა ჩადენილია სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ დაწესებულებათა, საწარმოთა, ორგანიზაციათა გამოყენების გზით, ან მათი ნორმალური მუშაობისათვის წინააღმდეგობის გაწევის გზით,

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით რვიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 71. ანტისაბჭოთა აგიტაცია და პროპაგანდა

აგიტაცია ან პროპაგანდა საბჭოთა ხელისუფლების ძირის გამოთხრის ან შესუსტების ან ცალკეული განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულის ჩადენის მიზნით, გავრცელება იმავე მიზნით ცილისმწამებლური მონაჭორისა, რომელიც სახელს უტეხს საბჭოთა სახელმწიფო და საზოგადოებრივ წესწყობილებას, აგრეთვე იმავე მიზნით ასეთივე შინაარსის ლიტერატურის გავრცელება, დამზადება ან შენახვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსი თვიდან შვიდ წლამდე ან გადასახლებით ორი წლიდან ხუთ წლამდე.

იგივე მოქმედება, რომელსაც ჩაიდენს განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულისათვის წინათ მსჯავრდებული პირი, აგრეთვე, რომელიც ჩადენილია ომიანობის დროს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 72. ომის პროპაგანდა

ომის პროპაგანდა, რა ფორმითაც არ უნდა წარმოებდეს იგი

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან რვა წლამდე.

მუხლი 73. ორგანიზაციული საქმიანობა, მიმართული განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულის ჩადენისაკენ, აგრეთვე ანტისაბჭოთა ორგანიზაციაში მონაწილეობა

ორგანიზაციული საქმიანობა, მიმართული განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულის მოსამზადებლად ან ჩასადენად, ისეთი ორგანიზაციის შესაქმნელად, რომელიც მიზნად ისახავს ასეთი დანაშაულის ჩადენას, აგრეთვე ანტისაბჭოთა ორგანიზაციაში მონაწილეობა

ისჯება შესაბამისად ამ კოდექსის 65-ე72-ე მუხლებით.

მუხლი 74. განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაული, ჩადენილი მშრომელთა სხვა სახელმწიფოს წინააღმდეგ

მშრომელთა საერთაშორისო სოლიდარობის გამო განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაული, რომელიც ჩადენილია მშრომელთა სხვა სახელმწიფოს წინააღმდეგ

ისჯება შესაბამისად ამ კოდექსის 65-ე73-ე მუხლებით.

II. სხვა სახელმწიფო დანაშაული

მუხლი 75. ეროვნული და რასობრივი თანასწორუფლებიანობის დარღვევა

პროპაგანდა ან აგიტაცია რასობრივი ან ეროვნული მტრობისა თუ განხეთქილების ჩამოგდების მიზნით , აგრეთვე მოქალაქეთა რასობრივი თუ ეროვნული კუთვნილების მიხედვით მათი უფლებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი შეზღუდვა ან მათთვის პირდაპირ ან არაპირდაპირ უპირატესობათა დაწესება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსი თვიდან სამ წლამდე ან გადასახლებით ორი წლიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 76. სახელმწიფო საიდუმლოების გახმაურება

სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი ცნობების გახმაურება იმ პირის მიერ, რომელსაც ეს ცნობები განდობილი ჰქონდა ან რომლისთვისაც ისინი ცნობილი გახდა სამსახურთან ან სამუშაოსთან დაკავშირებით, თუ არ არის სამშობლოს ღალატის ან ჯაშუშობის ნიშნები

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ხუთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას მოჰყვა მძიმე შედეგები

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან რვა წლამდე.

მუხლი 77. სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი დოკუმენტების დაკარგვა

სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი დოკუმენტების, აგრეთვე იმ საგნების დაკარგვა, რომელთა შესახებ ცნობები სახელმწიფო საიდუმლოებას შეადგენენ, იმ პირის მიერ, ვისაც ისინი მინდობილი ჰქონდა, თუ დაკარგვა შედეგი იყო აღნიშნული დოკუმენტებისა ან საგნებისადმი მოპყრობის დადგენილი წესების დარღვევისა -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას მოჰყვა მძიმე შედეგები

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან რვა წლამდე.

მუხლი 78. ბანდიტიზმი

შეიარღვეული ბანდების ორგანიზაცია სახელმწიფო, საზოგადოებრივ დაწესებულებებსა და თუ საწარმოებზე ან ცალკეულ პირებზე თავდასხმის მიზნით, აგრეთვე ასეთ ბანდებში და მათ მიერ მოწყობილ თავდასხმებში მონაწილეობა -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან ისჯება სიკვდილით, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 79. კონტრაბანდა

კონტრაბანდა, ესე იგი საქონლის ან სხვა ფასეულობათა უკანონო გადატან-გადმოტანა სსრ კავშირის სახელმწიფოს საზღვარზე, რაც ჩადენილია სპეციალურ საცავებში საგნების დამალვით, ან საბაჟო და სხვაგვარი დოკუმენტების მოტყუებითი გამოყენებით, ან დიდი ოდენობით, ან იმ პირთა ჯგუფის მიერ, რომლებიც ორგანიზებული არიან კონტრაბანდის გასაწევად, ან თანამდებობის პირის მიერ სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით, აგრეთვე ფეთქებად, ნარკოტიკულ, ძლიერად მოქმედ და შხამიან ნივთიერებათა, იარაღისა და სამხედრო საჭურვლის კონტრაბანდა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 80. მასობრივი არეულობა

მასობრივ არეულობათა ორგანიზაცია, რასაც თან ახლდა დარბევა, ნგრევა, ცეცხლის წაკიდება და სხვა ამგვარი მოქმედება, აგრეთვე მათი მონაწილეების მიერ ზემოაღნიშნულ დანაშაულთა უშუალოდ ჩადენა ან ხელისუფლებისათვის შეიარაღებული წინააღმდეგობის გაწევა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან თხუთმეტ წლამდე.

მუხლი 81. ნამდვილ სამხედრო სამსახურში მორიგი გაწვევისათვის თავის არიდება

ნამდვილ სამხედრო სამსახურში მორიგი გაწვევისათვის თავის არიდება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი საკუთარი სხეულის დაზიანებით ან ავადმყოფობის სიმულაციით, ყალბი დოკუმენტების მეშვეობით ან სხვა სახის მოტყუებით, აგრეთვე ჩადენილი სხვა დამამძიმებელ გარემოებაში

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 82. მობილიზაციით გაწვევისათვის თავის არიდება

სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების რიგებში მობილიზაციით გაწვევისათვის თავის არიდება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

იგივე ქმედობა, აგრეთვე სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების დასაკომპლექტებლად შემდგომი გაწვევისათვის თავის არიდება, ჩადენილი ომიანობის დროს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 83. ომიანობის დროს ბეგარის შესრულებისათვის ან გადასახადთა გადახდისათვის თავის არიდება

ომიანობის დროს შრომითი მობილიზაციისათვის ან სხვა ბეგარის შესრულებისათვის, აგრეთვე გადასახადის გადახდისათვის თავის არიდება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ექვსი თვიდან ერთ წლამდე.

მუხლი 84. უკანონო წასვლა საზღვარგარეთ და უკანონო შემოსვლა სსრ კავშირში

საზღვარგარეთ წასვლა, სსრ კავშირში შემოსვლა ან საზღვრის გადასვლა დადგენილი პასპორტის ან სათანადო ხელისუფალთა ნებართვის გარეშე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე.

ამ მუხლის მოქმედება არ ვრცელდება იმ შემთხვევებზე, როდესაც უცხოეთის მოქალაქე ჩამოვა სსრ კავშირში დადგენილი პასპორტის ან ნებართვის უქონლად, რათა ისარგებლოს სსრ კავშირის კონსტიტუციით მინიჭებული თავშესაფრის უფლებით.

მუხლი 85. საერთაშორისო ფრენის წესების დარღვევა

სსრ კავშირში შემოფრენა და სსრ კავშირიდან გაფრენა დადგენილი ნებართვის გარეშე, ნებართვაში აღნიშნული მარშრუტების, დაშვების ადგილების, საჰაერო კარების, ფრენის სიმაღლის დაუცველობა ან საერთაშორისო ფრენის წესების სხვა დარღვევა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით, ვადით ერთიდან ათ წლამდე ან ჯარიმით ერთი ათას მანეთამდე, საჰაერო ხომალდის კონფისკაციით ან უამისოდ.

მუხლი 86. მოძრაობის უსაფრთხოებისა და ტრანსპორტის ექსპლოატაციის წესების დარღვევა

რკინიგზის, წყლის ან საჰაერო ტრანსპორტის მუშაკის მიერ მოძრაობის უსაფრთხოებისა და ტრანსპორტის ექსპლოატაციის წესების დარღვევა, რასაც მოჰყვა ადამიანთა უბედური შემთხვევები, მარცხი, ავარია ან სხვა მძიმე შედეგები, აგრეთვე სატრანსპორტო საშუალებების, გზების, სიგნალიზაციისა და კავშირგაბმულობის საშუალებათა უხარისხო რემონტი, რასაც იგივე შედეგები მოჰყვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან თხუთმეტ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას არ მოჰყოლია ასეთი შედეგები, მაგრამ თუ ის აშკარად ქმნიდა ამ შედეგების დადგომის საფრთხეს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ერთ წლამდე.

მუხლი 87. მიმოსვლის გზებისა და სატრანსპორტო საშუალებების დაზიანება

მიმოსვლის გზების, მათი ნაგებობების, მოძრავი შემადგენლობის ან გემების კავშირგაბმულობის ან სიგნალიზაციის საშუალებების განზრახ დანგრევა ან დაზიანება, რასაც მოჰყვა ან შეიძლებოდა მოჰყოლოდა მატარებლის მარცხი, ხომალდის ავარია ან ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის ნორმალური მუშაობის დარღვევა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან თხუთმეტ წლამდე.

მუხლი 88. ყალბი ფულის ან ფასიანი ქაღალდების დამზადება ან გასაღება

ყალბი სახელმწიფო სახაზინო ბილეთების, სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის ბილეთების, ლითონის მონეტის, სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ან უცხოეთის ვალუტის დამზადება გასაღების მიზნით, აგრეთვე გასაღება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 89. სავალუტო ოპერაციების წესების დარღვევა

სავალუტო ოპერაციების წესების დარღვევა, აგრეთვე სავალუტო ფასეულობათა ან ფასიანი ქაღალდების სპეკულაცია

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან რვა წლამდე, სავალუტო ფასეულობათა და ფასიანი ქაღალდების კონფისკაციით.

მუხლი 90. სახელმწიფო დანაშაულის განუცხადებლობა

განუცხადებლობა იმ პირის მიერ, ვინც იცის, რომ მზადდება ან ჩადენილია ამ კოდექსის 65-ე, 70-ე, 73-ე, 78-ე, და 88-ე მუხლებით გათვალისწინებული სახელმწიფო დანაშაული

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვსი თვიდან ერთ წლამდე.

თავი მეორე

დანაშაული სოციალისტური საკუთრების წინააღმდეგ

მუხლი 91. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცება ქურდობით

ქურდობა, ე.ი. ფარულად სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

ქურდობა, ჩადენილი განმეორებით ან პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით ან ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს წლამდე.

ქურდობა, ჩადენილი დიდი ოდენობით ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

შენიშვნა: ამ კოდექსის 91-ე, 92-ე, 93-ე, და 94-ე მუხლებში განმეორებითად ჩაითვლება დანაშაული, ჩადენილი იმ პირის მიერ, რომელსაც ადრე ჩადენილი ჰქონდა რომელიმე დანაშაული, გათვალისწინებული ამ მუხლებში ან 78-ე, 96-ე, 150-ე-153-ე მუხლებში.

მუხლი 92. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცება გამარცვით

გამარცვა, ე.ი. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების აშკარა გატაცება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ერთ წლამდე.

გამარცვა ძალადობის გამოყენებით, რაც საშიში არ არის დაზარალებულის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის, ან ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარით, ან ჩადენილი პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით ან განმეორებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით შვიდ წამდე.

გამარცვა, ჩადენილი დიდი ოდენობით ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

მუხლი 93. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცება თაღლითობით

თაღლითობა, ე.ი. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების დაუფლება მოტყუებით ან ნდობის ბოროტად გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე, ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

თაღლითობა, ჩადენილი განმეორებით ან პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარ შეთანხმებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს წლამდე.

თაღლითობა, რომელსაც შედეგად მოჰყვა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციისათვის დიდი ოდენობით ზარალის მიყენება ან რომელიც ჩადენილია განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

მუხლი 94. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცება მითვისებით, გაფლანგვით ან სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებით

მითვისება ან გაფლანგვა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონებისა, რომელიც მინდობილი ჰქონდა დამნაშავეს ან იმყოფებოდა მის გამგებლობაში, აგრეთვე სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცება თანამდებობის პირის მიერ თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე, გარკვეული თანამდებობის დაკავების აკრძალვით, ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ან უამისოდ.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი განმეორებით ან პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარ შეთანხმებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით შვიდ წლამდე გარკვეული თანამდებობის დაკავების აკრძალვით ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ან უამისოდ.

გატაცება, გათვალისწინებული ამ მუხლის პირველ ან მეორე ნაწილში, ჩადენილი დიდი ოდენობით,

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ და გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით.

მუხლი 95. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების წვრილმანი გატაცება

სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების წვრილმანი გატაცება ქურდობით, თაღლითობით,

მითვისებით, გაფლანგვით ან სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებით, ჩადენილი პირის მიერ, რომლის მიმართ წინათ გამოყენებული იყო საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიება წვრილმანი გატაცებისათვის, ან თუმცა ასეთი ღონისძიება გამოყენებული არ იყო, მაგრამ მან ჩაიდინა წვრილმანი გატაცება არაერთხელ, აგრეთვე ჩადენილი პირის მიერ, რომლის მიმართაც საქმის გარემოებათა მიხედვით ვერ იქნება გამოყენებული საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიება

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე.

სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების წვრილმანი გატაცება, ჩადენილი პირის მიერ, რომელიც წინათ მსჯავრდებული იყო ასეთივე დანაშაულისათვის, ან სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების რაიმე სხვა გზით გატაცებისათვის, ან წინათ მსჯავრდებული იყო ქურდობისათვის, მოქალაქეთა პირადი ქონების ძარცვისათვის ან ამ ქონების თაღლითობით დაუფლებისათვის, ან ყაჩაღური თავდასხმისათვის სახელმწიფო, საზოგადოებრივი ან მოქალაქეთა პირადი ქონების დაუფლების მიზნით ან ბანდიტიზმისათვის

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 96. ყაჩაღობა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცების მიზნით

ყაჩაღობა, ე.ი. თავდასხმა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების დაუფლების მიზნით, რომელსაც თან ერთვის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობა ან ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

იგივე ქმედობა თუ იგი ჩადენილია:

- 1) პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით;
- 2) სხეულის მძიმე დაზიანების მიყენებით;
- 3) განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ;
- 4) იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ ჰქონდა ჩადენილი ყაჩაღობა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების ან მოქალაქეთა პირადი ქონების დაუფლების მიზნით ან ბანდიტიზმი;
- 5) თუ ეს მოქმედება მიმართული იყო სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების დიდი რაოდენობით დაუფლებაზე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსიდან თხუთმეტ წლამდე, გადასახლებით ვადით ხუთ წლამდე ან უამისოდ, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

მუხლი 97. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გამოძალვა

გამოძალვა, ე.ი. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების ან ქონებაზე უფლების გადაცემის მოთხოვნა ან ქონებრივი სარგებლობის მიღება ძალადობის გამოყენების მუქარით იმ პირის მიმართ, რომლის გამგებლობაში ან დაცვის ქვეშე იყო ქონება იმყოფება, ან მის ახლობელთა მიმართ ძალადობის გამოყენებით, მასზე ან მის ახლობელთა შესახებ გამაწილებელი ცნობების გახმაურებით, აგრეთვე მათი ქონების საყოველთაოდ საშიში საშუალებით განადგურების მუქარით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხ წლამდე.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით ან განმეორებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს წლამდე.

მუხლი 98. ქონებრივი სარგებლობის მიღება მოჭყობით ან ნდობის ბოროტად გამოყენებით

გატაცების ნიშნების გარეშე სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების საზიანოდ ქონებრივი სარგებლობის მიღება მოტყუებით ან ნდობის ბოროტად გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, რომელმაც დიდი ზიანი გამოიწვია ან რომელიც ჩადენილია პირთა ჯგუფის მიერ ან განმეორებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 99. ნაპოვნი სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების მითვისება

წინასწარი შეცნობით სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციის კუთვნილი ნაპოვნი ქონების ან დამნაშავეს ხელში შემთხვევით მოხვედრილი სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციის კუთვნილი განძის, აგრეთვე ისტორიული მნიშვნელობის ქონების მითვისება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 100. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გაზრახ განადგურება ან დაზიანება

სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გაზრახ განადგურება ან დაზიანება –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი ცეცხლის წაკიდებით ან სხვა საყოველთაოდ საშიში საშუალებით, ან თუ მას ადამიანთა მსხვერპლი ან მნიშვნელოვანი ზარალი მოჰყვა, აგრეთვე ტყის მასივების განზრახ განადგურება ან მნიშვნელოვანი დაზიანება ცეცხლის წაკიდებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან რვა წლამდე.

მუხლი 101. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების განადგურება ან დაზიანება გაუფრთხილებლობით

სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების განადგურება ან დაზიანება, თუ იგი ჩადენილია ცეცხლთან გაუფრთხილებელი მოპყრობით ან სხვა საყოველთაოდ საშიში საშუალებით, ან თუ მას მოჰყვა ადამიანთა უბედური შემთხვევები ან სხვა სახის მძიმე შედეგები, აგრეთვე ტყის მასივის განადგურება ან საგრძნობი დაზიანება ცეცხლთან ან მომეტებული საფრთხის წყაროსთან დაუდევარი მოპყრობის შედეგად

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 102. დანაშაულებრივ-დაუდევარი დამოკიდებულება სოციალისტური საკუთრების დაცვისადმი

დანაშაულებრივ-დაუდევარი დამოკიდებულება თავისი მოვალეობებისადმი არათანამდებობის პირისა , რომელსაც მინდობილი აქვს სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების დაცვა ან გადაზიდვა, თუ მას მოჰყვა ამ ქონების დიდი ოდენობით დატაცება, დაზიანება, გაფუჭება ან დაღუპვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 103. დანაშაული სხვა სოციალისტური ქვეყნების სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი საკუთრების

წინააღმდეგ

საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე არსებული სხვა სოციალისტური ქვეყნების სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი საკუთრების მიმართ ჩადენილი დანაშაული

ისჯება ამ თავის სათანადო მუხლებით, შესაბამისად.

თავი მესამე

დანაშაული პიროვნების სიცოცხლის, ჯანმრთელობის, თავისუფლებისა და ღირსების წინააღმდეგ

მუხლი 104. განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში

განზრახ მკვლელობა:

- 1) ანგარებით;
- 2) ხულიგნური ქვენაგრძნობით;
- 3) დაზარალებულის სამსახურებრივი ან საზოგადოებრივი მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით;
- 4) ორი ან რამდენიმე პირისა;
- 5) წინასწარი შეცნობით ორსული ქალისა;
- 6) ჩადენილი განსაკუთრებული სისასტიკით ან ისეთი საშუალებით, რომელიც საშიშროებას წარმოადგენს მრავალ პირთა სიცოცხლისათვის;
- 7) სხვა დანაშაულის დაფარვის ან მისი ჩადენის გაადვილების მიზნით, და აგრეთვე დაკავშირებული გაუპატიურებასთან;
- 8) ჩადენილი სისხლის აღების ნიადაგზე;
- 9) ჩადენილი განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ ან იმ პირის მიერ, ვისაც ადრე ჰქონდა ჩადენილი განზრახ მკვლელობა (106-ე და 107-ე მუხლებით გათვალისწინებული მკვლელობის გარდა)

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით რვიდან თხუთმეტ წლამდე, გასახლებით ვადით ხუთ წლამდე ან უამისოდ ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 105. განზრახ მკვლელობა

განზრახ მკვლელობა, რომელიც ჩადენილია 104-ე მუხლში აღნიშნული დამამძიმებელი გარემოებების გარეშე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თორმეტ წლამდე, გასახლებით ვადით ხუთ წლამდე ან უამისოდ.

მუხლი 106. განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი ძლიერი სულიერი აღელვების მდგომარეობაში

განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი უეცარი ძლიერი სულიერი აღელვების დროს, რომელიც გამოწვეულია დამნაშავის ან მისი ახლობლების მიმართ დაზარალებულის მიერ უკანონო ძალადობით ან მძიმე შეურაცხყოფით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 107. მკვლელობა აუცილებელი მოგერიების ფარგლების გადაცილების დროს

მკვლელობა, ჩადენილი აუცილებელი მოგერიების ფარგლების გადაცილების დროს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 108. გაუფრთხილებლობით მკვლელობა

გაუფრთხილებლობით მკვლელობა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 109. თვითმკვლელობამდე მიყვანა

დამნაშავისაგან მატერიალურად, სამსახურებრივი ან სხვაგვარად დამოკიდებული პირის თვითმკვლელობამდე ანდა თვითმკვლელობის ცდამდე მიყვანა დაზარალებულისადმი სასტიკი მოპყრობით ან მისი პირადი ღირსების სისტემატურად დამცირებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 110. სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანება

სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანება, ესე იგი სხეულის დაზიანება, რომელიც სახიფათოა სიცოცხლისათვის ან რომელსაც მოჰყვება მხედველობის, სმენის ან რომელიმე ორგანოს ან მისი ფუნქციის დაკარგვა, ან სულიერი ავადმყოფობა, ან ორსულობის შეწყვეტა, ან ჯანმრთელობის სხვაგვარი მოშლა, დაკავშირებული შრომის უნარის მყარ დაკარგვასთან სულ ცოტა ერთი მესამედით, აგრეთვე სახის წარუშლელი დამახინჯება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან რვა წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მან სიკვდილი გამოიწვია ან ჩადენილი მტანჯავი საშუალებით ან წამებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანება, ჩადენილი განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თორმეტ წლამდე.

მუხლი 111. სხეულის განზრახ ნაკლებად მძიმე დაზიანება

სხეულის განზრახ ნაკლებად მძიმე დაზიანება, ესე იგი სხეულის დაზიანება, რომელიც სიცოცხლისათვის არ არის საშიში, მაგრამ რომელმაც გამოიწვია რომელიმე ორგანოს ფუნქციის ხანგრძლივი დარღვევა ან ჯანმრთელობის სხვაგვარი ხანგრძლივი მოშლა, რომელიც დაკავშირებულია შრომის უნარის მყარ დაკარგვასთან ერთ მესამედზე ნაკლებად

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი ტანჯვით ან წამებით ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 112. სხეულის განზრახ მსუბუქი დაზიანება

სხეულის განზრახ მსუბუქი დაზიანება, ესე იგი სხეულის დაზიანება, რომელმაც გამოიწვია ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლა შრომის უნარის დაუკარგავად ან შრომის უნარის აშკარად უმნიშვნელო ან არამყარი დაკარგვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე, ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

სხეულის განზრახ მსუბუქი დაზიანება ჯანმრთელობის მოუშლელად

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით ან გამოიწვევს საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებების შეფარდებას.

მუხლი 113. სხეულის განზრახ მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება ძლიერი სულიერი აღელვების მდგომარეობაში

სხეულის განზრახ მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება უეცარი ძლიერი სულიერი აღელვების მდგომარეობაში, რომელიც გამოწვეულია დაზარალებულის კანონსაწინააღმდეგო ძალადობით ან მძიმე შეურაცხყოფით დამნაშავეს ან მისი ახლობლების მიმართ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 114. სხეულის განზრახ მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება აუცილებელი მოგერიების ფარგლების გადაცილების დროს

სხეულის განზრახ მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება აუცილებელი მოგერიების ფარგლების გადაცილების დროს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 115. სხეულის მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება გაუფრთხილებლობით

სხეულის მძიმე დაზიანება გაუფრთხილებლობით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

სხეულის ნაკლებად მძიმე დაზიანება, გაუფრთხილებლობით

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 116. ცემა და წამება

ცემა ან სხვაგვარი ძალადობა, რამაც დაზარალებულს ფიზიკური ტკივილი მიაყენა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან გამოიწვევს საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებების შეფარდებას.

სისტემატური ცემა ან სხვაგვარი ძალადობა, რომელსაც წამების ხასიათი აქვს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 117. გაუპატიურება

გაუპატიურება, ესე იგი სქესობრივი კავშირის დაჭერა ფიზიკური ძალადობით, მუქარით ან დაზარალებულის უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან შვიდ წლამდე.

გაუპატიურება არასრულწლოვანისა, აგრეთვე გაუპატიურება, ჩადენილი ჯგუფის მიერ ან იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ აქვს ჩადენილი ასეთივე დანაშაული

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე.

გაუპატიურება, რომელიც ჩადენილია განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ ან რომელსაც განსაკუთრებით მძიმე შედეგი მოჰყვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით შვიდიდან თხუთმეტ წლამდე.

მუხლი 118. ქალის იძულება სქესობრივი კავშირის დაჭერისათვის

ქალის იძულება სქესობრივი კავშირის დაჭერისათვის დაზარალებულის მატერიალური, სამსახურებრივი ან სხვაგვარი დამოკიდებულების გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 119. სქესობრივი კავშირი პირთან, რომელსაც თექვსმეტი წელი არ შესრულებია

სქესობრივი კავშირი პირთან, რომელსაც თექვსმეტი წელი არ შესრულებია, თუ ეს დამნაშავისათვის წინასწარ იყო ცნობილი

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

იგივე ქმედობა, რომელიც ჩადენილია სქესობრივი ჟინის გარყვნილ ფორმებში დაკმაყოფილებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს წლამდე.

მუხლი 120. გარყვნილი ქმედობა

გარყვნილი ქმედობა იმ პირის მიმართ, რომელსაც თექვსმეტი წელი არ შესრულებია, თუ ეს დამნაშავისათვის წინასწარ ცნობილი იყო

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 121. მამათმავლობა

მამათმავლობა, ესე იგი სქესობრივი კავშირი მამაკაცისა მამაკაცთან

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე ან გადასახლებით იმავე ვადით.

მამათმავლობა, რომელიც ჩადენილია არასრულწლოვანის მიმართ, ან ფიზიკური ძალადობის ან მუქარის ან დაზარალებულის უმწეო ან დამოკიდებული მდგომარეობის გამოყენებით -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით რვა წლამდე.

მუხლი 122. ვენერიული სენის შეყრა ან ვენერიული სენის მკურნალობისათვის ბოროტად თავის არიდება

სხვა პირისათვის ვენერიული სენის შეყრა იმ პირის მიერ, რომელმაც იცოდა, რომ მას ეს სენი სჭირდა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

ვენერიული სენის მკურნალობისათვის ბოროტად თავის არიდება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 123. აბორტის უკანონოდ გაკეთება

ექიმის მიერ აბორტის გაკეთება საავადმყოფოს ან სამშობიარო სახლის გარეშე ან ანტისანიტარულ პირობებში

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით საექიმო საქმიანობის აკრძალვით ვადით სამ წლამდე ან ასეთი აკრძალვის გარეშე.

იმ პირის მიერ აბორტის გაკეთება, რომელსაც არა აქვს უმაღლესი სამედიცინო განათლება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

ამ მუხლის პირველ და მეორე ნაწილში გათვალისწინებული აბორტის გაკეთება ხელობის სახით ან აბორტის გაკეთება, რომელმაც გამოიწვია სიკვდილი ან სხვაგვარი მძიმე შედეგები

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან რვა წლამდე, საექიმო საქმიანობის აკრძალვით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 124. ალიმენტის გადახდის ან შვილების რჩენისათვის ბოროტად თავის არიდება

მშობლების მიერ ბოროტად თავის არიდება შვილების რჩენისათვის სასამართლოს მიერ დადგენილი სახსრების გადახდისაგან, აგრეთვე მშობლების მიერ თავის არიდება მათ კმაყოფაზე მყოფი არასრულწლოვანი ან შრომისუნარო ბავშვების რჩენისაგან

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 125. სამეურვეო უფლებების ბოროტად გამოყენება

მეურვეობის, მზრუნველობის ან პატრონატის გამოყენება ანგარების მიზნით სამეურვეო პირის ინტერესების საზიანოდ, ან სამეურვეო ბავშვების დატოვება მეთვალყურეობისა და აუცილებელი მატერიალური დახმარების გარეშე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორას მანეთამდე.

მუხლი 126. ბოროტად თავის არიდება მშობლების ან მეუღლისათვის დახმარების გაწევისათვის

ბოროტად თავის არიდება იმ მატერიალური დახმარების გაწევისათვის, რომელიც სასამართლომ შრომისუნარო მშობლებს ან მეუღლეს დაუნიშნა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს თვემდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 127. ბავშვის მოტაცება ან შეცვლა

სხვისი ბავშვის მოტაცება ან ბავშვის შეცვლა, რომელიც ჩადენილია ანგარებით ან სხვა ქვენა გრძნობით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

იგივე ქმედობანი ჩადენილი ამ მუხლის პირველ ნაწილში მითითებული ნიშნების გარეშე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 128. საშიშ მდგომარეობაში ჩაყენება

შეგნებულად ჩაყენება სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში პირისა, რომელსაც შესაძლებლობა არა აქვს მიიღოს ზომები თავის დასაცავად

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე.

მუხლი 129. განსაცდელში მიტოვება

შეგნებულად მიტოვება დახმარების აღმოუჩენლად პირისა, რომელიც იმყოფებოდა სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში და რომელსაც შესაძლებლობა არა ჰქონდა მიეღო ზომები თავის დასაცავად, თუ მიმტოვებელს ევალებოდა ამ პირზე ზრუნვა და შესაძლებლობა ჰქონდა დახმარება აღმოეჩინა მისთვის

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 130. დახმარების აღმოუჩენლობა

სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში მყოფი პირისათვის აუცილებელი და აშკარად გადაუდებელი დახმარების აღმოუჩენლობა, თუ ამ დახმარების აღმოჩენა დამნაშავეს შეეძლო თავისი თავისათვის ან სხვა პირისათვის სერიოზული საშიშროების გარეშე, აგრეთვე სათანადო დაწესებულების ან პირისათვის დახმარების საჭიროების შეუტყობინებლობა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 131. ავადმყოფისათვის დახმარების აღმოუჩენლობა მედიცინის მუშაკის მიერ

საკვატო მიზეზის გარეშე ავადმყოფისათვის დახმარების აღმოუჩენლობა მედიცინის მუშაკის მიერ, რომელიც ვალდებული იყო აღმოეჩინა ეს დახმარება

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

იგივე ქმედობა, თუ მას ავადმყოფისათვის მძიმე შედეგი მოჰყვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე პროფესიული საქმიანობის შემდგომი აკრძალვით ვადით სამ წლამდე ან უამისოდ.

მუხლი 132. განსაცდელში მყოფ პირთათვის დახმარების აღმოუჩენლობა გემის კაპიტანის მიერ

გემის კაპიტანის მიერ დახმარების აღმოუჩენლობა იმ პირთათვის, რომლებიც ზღვაში ან სხვა წყალსავალ გზაზე იღუპებოდნენ, თუ ამ დახმარების აღმოცენა შესაძლებელი იყო მისი გემისათვის, გემის ეკიპაჟისა და მგზავრებისათვის სერიოზული საფრთხის გარეშე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 133. უკანონოდ თავისუფლების აღკვეთა

უკანონოდ ვისიმე თავისუფლების აღკვეთა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც ჩადენილია დაზარალებულის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში საშუალებით ან რომელსაც თან ახლავს დაზარალებულისათვის ფიზიკური ტანჯვის მიყენება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 134. ქალის მოტაცება მასთან ქორწინების მიზნით

ქალის მოტაცება მასთან ქორწინების მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 135. იძულება

ძალდატანებით ან დასასჯელი მუქარით სხვა პირის იძულება, რომ შეასრულოს ან არ შეასრულოს ესა თუ ის მოქმედება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 136. მუქარა

მოკვლის ან სხეულის მძიმე დაზიანების ან საყოველთაოდ საშიში საშუალებით ქონების დაზიანების მუქარა პირის ან მისი ახლობლების მიმართ, როდესაც საკმაოდ საფუძვლიანია მუქარის განხორციელების საფრთხე

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 137. ცილისწამება

ცილისწამება, ესე იგი შეგნებულად მონაჭორის გავრცელება, რომელიც სახელს უტეხს სხვა პირს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ას მანეთამდე ან გამოიწვევს საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიების შეფარდებას.

ცილისწამება ნაბეჭდ ან სხვაგვარი ხერხით გავრცელებულ ნაწარმოებებში და აგრეთვე იმ პირის მიერ, რომელიც ადრე იყო მსჯავრდებული ცილისწამებისათვის

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ერთ წლამდე.

ცილისწამება, რომელსაც თან ერთვის განსაკუთრებით საშიშ სახელმწიფო ან სხვა მძიმე დანაშაულში ბრალდება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 138. შეურაცხყოფა

შეურაცხყოფა, ესე იგი პიროვნების პატივისა და ღირსების განზრახ დამცირება, გამოხატული უწყესო ფორმით

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით ან გამოიწვევს საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებების შეფარდებას.

შეურაცხყოფა მიყენებული ბეჭდვითი სიტყვის საშუალებით, აგრეთვე ისეთი პირის მიერ, რომელიც წინათ გასამართლებული იყო შეურაცხყოფისათვის

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

თავი მეოთხე

დანაშაული მოქალაქეთა პოლიტიკური და შრომითი უფლებების წინააღმდეგ

მუხლი 139. საარჩევნო უფლების განხორციელებისათვის ხელის შეშლა

სსრ კავშირის მოქალაქის მიერ საარჩევნო უფლების განხორციელებისათვის ხელის შეშლა ძალადობით, მოტყუებით, მუქარით ან მოსყიდვით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 140. საარჩევნო დოკუმენტების გაყალბება ან ხმების არასწორი დათვლა

საარჩევნო დოკუმენტების გაყალბება ან ხმების შეგნებულად არასწორად დათვლა, აგრეთვე ხმის მიცემის საიდუმლოების დარღვევა, ჩადენილი საარჩევნო კომისიის წევრის ან სხვა თანამდებობის პირის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 141. მოქალაქეთა ბინის ხელშეუხებლობის დარღვევა

თანამდებობის პირის მიერ ჩადენილი უკანონო ჩხრეკა ან სხვაგვარი მოქმედება, რომელიც არღვევს მოქალაქეთა ბინის ხელშეუხებლობას

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 142. პროფესიული კავშირების საქმიანობისათვის დაბრკოლების შექმნა

პროფესიული კავშირებისა და მათი ორგანოების კანონიერი საქმიანობისათვის დაბრკოლების შექმნა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 143. მიმოწერის საიდუმლოების დარღვევა

თანამდებობის პირის მიერ თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით მოქალაქეთა მიმოწერის საიდუმლოების დარღვევა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს თვემდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი კერძო პირის მიერ

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით სამ თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 144. შრომის კანონმდებლობის დარღვევა

მშრომელის უკანონოდ დათხოვნა სამუშაოდან პირადი დაინტერესებით, სამუშაოზე აღდგენის შესახებ სასამართლოს გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა ან შრომის კანონმდებლობის სხვა არსებითი დარღვევა, განზრახ ჩადენილი სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი დაწესებულების, ორგანიზაციის ან საწარმოს თანამდებობის პირის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 145. ორსული ქალის ან ძუძუს მაწოვებელი დედის სამუშაოდ მიღებაზე უარის თქმა ან მისი სამუშაოდან დათხოვნა

უარის თქმა ქალის სამუშაოდ მიღებაზე ან მისი სამუშაოდან დათხოვნა იმ მოტივით, რომ იგი ორსულადაა ან ძუძუს მაწოვებელი დედაა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 146. შრომის დაცვის წესების დარღვევა

უშიშროების ტექნიკის, სამრეწველო სანიტარიის ან შრომის დაცვის სხვა წესების დარღვევა თანამდებობის პირის მიერ, თუ ეს დარღვევა საფრთხეს უქმნიდა მუშებისა და მოსამსახურეების სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

იგივე ქმედობა, თუ მას შედეგად მოჰყვა სხეულის დაზიანება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას შედეგად მოჰყვა ადამიანის სიკვდილი

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 147. საავტორო და საგამომგონებლო უფლებების დარღვევა

სხვისი მეცნიერული, ლიტერატურული, მუსიკალური ან მხატვრული ნაწარმოების გამოშვება საკუთარი სახელით ან მათი ავტორობის სხვაგვარი მითვისება, ასეთი ნაწარმოების უკანონოდ განმეორება ან გავრცელება, აგრეთვე თანაავტორობისათვის იძულება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ხუთას მანეთამდე.

სხვისი გამოგონების ან რაციონალიზატორული წინადადების ავტორობის მითვისება ან მათი ავტორის, თანაავტორობაზე იძულება, აგრეთვე გამომგონებლის უნებართვოდ გამოგონების გამოქვეყნება მასზე განაცხადის გაკეთებამდე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ხუთას მანეთამდე.

მუხლი 148. სახელმწიფოსაგან ეკლესიისა და ეკლესიისაგან სკოლის გამოყოფის კანონთა დარღვევა

სახელმწიფოსაგან ეკლესიისა და ეკლესიისაგან სკოლის გამოყოფის კანონთა დარღვევა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 149. რელიგიური წესების შესრულებისათვის ხელის შეშლა

რელიგიური წესების შესრულებისათვის ხელის შეშლა, თუ ისინი არ არღვევენ საზოგადოებრივ წესრიგს და მათ თან არ ახლავს მოქალაქეთა უფლებების ხელყოფა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

თავი მეხუთე

დანაშაული მოქალაქეთა პირადი საკუთრების წინააღმდეგ

მუხლი 150. ქურდობა

ქურდობა, ესე იგი მოქალაქეთა პირადი ქონების ფარული გატაცება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მოქალაქეთა პირადი ქონების ქურდობა, რამაც გამოიწვია დაზარალებულისათვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენება, აგრეთვე ქურდობა, ჩადენილი პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით ან განმეორებით ან ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

ქურდობა, ჩადენილი განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხიდან ათ წლამდე.

შენიშვნა:

ამ კოდექსის 150-ე, 151-ე, 153-ე მუხლებში განმეორებითად ჩაითვლება დანაშაული, ჩადენილი იმ პირის მიერ, რომელსაც ადრე ჩადენილი ჰქონდა რომელიმე დანაშაული, გათვალისწინებული ამ მუხლებში, ან ამ კოდექსის 78-ე, 91-ე-94-ე, 96-ე და 152-ე მუხლებში.

მუხლი 151. გამარცვა

გამარცვა, ესე იგი მოქალაქეთა პირადი ქონების აშკარა გატაცება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

გამარცვა, დაკავშირებული ძალადობასთან, რომელიც საშიში არ არის დაზარალებულის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის, ან ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარასთან, აგრეთვე გამარცვა, რომელმაც დაზარალებულს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა ან რომელიც ჩადენილია პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით ან განმეორებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს წლამდე.

გამარცვა ჩადენილი განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე.

მუხლი 152. ყაჩაღობა

ყაჩაღობა, ესე იგი თავდასხმა მოქალაქეთა პირადი ქონების დაუფლების მიზნით, რომელსაც თან ერთვის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობა ან ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

ყაჩაღობა, ჩადენილი:

1) პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარ შეთანხმებით;

2) სხეულის მძიმე დაზიანებით;

3) განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ;

4) იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ აქვს ჩადენილი ყაჩაღობა სახელმწიფო, საზოგადოებრივი ან მოქალაქეთა პირადი ქონების დაუფლების მიზნით ან ბანდიტიზმი

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსიდან თხუთმეტ წლამდე, გადასახლებით ვადით ხუთ წლამდე ან უამისოდ, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

მუხლი 153. თაღლითობა

თაღლითობა, ესე იგი მოქალაქეთა პირადი ქონების ან ქონებაზე უფლების ან ქონებრივი გამორჩენის მიღება მოტყუებით ან ნდობის ბოროტად გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ იგი ჩადენილია წინასწარი შეთანხმებით პირთა ჯგუფის მიერ ან განმეორებით ან თუ მან დაზარალებულს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

თაღლითობა, ჩადენილი განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 154. გამოძალვა

გამოძალვა, ესე იგი ქონების ან ქონებაზე უფლების გადაცემის ან ქონებრივი სარგებლობის მიცემის მოთხოვნა, რომელსაც თან ერთვის დაზარალებულის ან მისი ახლობლების მიმართ ძალადობის გამოყენების ან მათი ქონების საყოველთაოდ საშიში საშუალებით განადგურების ან მათი სახელის გამტეხი ცნობების გახმაურების მუქარა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით პირთა ჯგუფის მიერ ან განმეორებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 155. მითვისება

მითვისება, ესე იგი მოქალაქეთა პირადი ქონების დაკავება მისაკუთრების მიზნით იმ პირის მიერ, რომელსაც ეს ქონება მინდობილი ჰქონდა ან ამ ქონების გაფლანგვა თუ ამან დაზარალებულს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 156. მევახშეობა

მევახშეობა, ე.ი. ყოველგვარი სესხისათვის ისეთი პროცენტის გადახდევინება, რაც სპეციალური დადგენილებებით დაწესებულ ზღვრულ ნორმას არ აღემატება, ჩადენილი ხელობის სახით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გასახლებით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 157. მოქალაქეთა პირადი ქონების განზრახ განადგურება ან დაზიანება

მოქალაქეთა პირადი ქონების განზრახ განადგურება ან დაზიანება, რამაც დაზარალებულს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

იგივე ქმედობა, თუ იგი ჩადენილია ცეცხლის წაკიდებით ან სხვა საყოველთაოდ საშიში საშუალებით ან თუ მას მოჰყვა ადამიანთა უბედური შემთხვევები ან სხვა მძიმე შედეგები

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან რვა წლამდე.

მუხლი 158. ქონების განადგურება ან დაზიანება გაუფრთხილებლობით

მოქალაქეთა პირადი ქონების განადგურება ან დაზიანება, ჩადენილი ცეცხლთან გაუფრთხილებელი მოპყრობის შედეგად, რომელსაც მოჰყვა ადამიანთა უბედური შემთხვევები ან სხვა მძიმე შედეგები

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 159. დანაშაული ისეთ დაწესებულებათა და გაერთიანებათა საკუთრების წინააღმდეგ, რომლებიც სოციალისტურ ორგანიზაციებს არ წარმოადგენენ

დანაშაული ისეთ დაწესებულებათა და გაერთიანებათა საკუთრების წინააღმდეგ, რომლებიც სოციალისტურ ორგანიზაციებს არ წარმოადგენენ, ჩადენილი იმ ქონების მიმართ, რომლებიც საქართველოს სსრ ტერიტორიაზეა

ისჯება ამ თავის მუხლების შესაბამისად.

თავი მეექვსე

სამეურნეო დანაშაული

მუხლი 160. ცუდი ხარისხის, არასტანდარტული ან არაკომპლექტური პროდუქციის გამოშვება

ცუდი ხარისხის, დადგენილ სტანდარტებთან ან ტექნიკურ პირობებთან შეუსაბამო ან არაკომპლექტური პროდუქციის არაერთგზისი ან დიდი ოდენობით გამოშვება სამრეწველო საწარმოდან დირექტორის, მთავარი ინჟინრის ან ტექნიკური კონტროლის განყოფილების უფროსის მიერ, აგრეთვე სხვა მუშაკთა მიერ, რომლებიც აღნიშნულ თანამდებობის პირთა მოვალეობებს ასრულებენ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 161. ცუდი ხარისხის საქონლის გასაყიდად გამოშვება

ცუდი ხარისხის, არასტანდარტული ან არაკომპლექტური საქონლის არაერთგზისი ან დიდი ოდენობით შეგნებულად გამოშვება სავაჭრო საწარმოში გასაყიდად მაღაზიის, ბაზის, საწყობის ან სექციის გამგის მიერ, აგრეთვე საქონელმცოდნის ან წუნმდებლის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორას მანეთამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 162. ფალსიფიკაცია

ანგარების მიზნით ფალსიფიკაცია გასაღებისათვის და საზოგადოებრივი ხმარებისათვის განკუთვნილი საგნებისა, აგრეთვე ფალსიფიცირებული საგნების გასაღება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ხუთას მანეთამდე, ფალსიფიცირებული საგნების კონფისკაციით.

მუხლი 163. პროდუქციის მიწოდების გეგმებისა და დავალებების სისტემატური შეუსრულებლობა

ხელმძღვანელებისა და სხვა თანამდებობის პირთა მიერ საპატიო მიზეზის გარეშე სხვა ეკონომიკური ადმინისტრაციული რაიონებისათვის ან მოკავშირე რესპუბლიკებისათვის, აგრეთვე საერთო-საკავშირო საჭიროებისათვის პროდუქციის მიწოდების გეგმებისა და დავალებების სისტემატურ შეუსრულებლობა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 164. კერძო მეწარმეობითი საქმიანობა

კერძო მეწარმეობითი საქმიანობა სახელმწიფო ან კოოპერაციული ან სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციის ფორმის გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან გადასახლებით ვადით ხუთ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 165. სპეკულაცია

სპეკულაცია, ესე იგი საქონლის ან სხვა საგნების შესყიდვა და გადაყიდვა გამორჩენის მიზნით, აგრეთვე სასაქონლო დოკუმენტების იმავე მიზნით გადაყიდვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი ხელობის სახით ან დიდი ოდენობით ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან შვიდ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

წვრილმანი სპეკულაცია, თუ იგი ჩადენილია ერთი წლის განმავლობაში იმ დღიდან, როდესაც მის მიმართ ასეთივე მოქმედებისათვის გამოყენებული იყო საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიება

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 166. სასაქონლო ნიშნით უკანონოდ სარგებლობა

სხვისი სასაქონლო ნიშნით უკანონოდ სარგებლობა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხლი 167. კომერციული შუამავლობა

კომერციული შუამავლობა, ესე იგი კერძო პირის მიერ მოქალაქეთათვის ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისათვის სამრეწველო საქონლის, პროდუქტების ან სხვა საგნების შეძენა, აგრეთვე მოქალაქეთა ან საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა კუთვნილი საქონლის, პროდუქტების ან სხვა საგნების რეალიზაციის მოვალეობის აღება, რომელიც ჩადენილია ხელობის სახით ან რომელსაც მნიშვნელოვანი გამდიდრება მოჰყვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 168. ბინების და ოთახების დათმობა

ბინების ან ოთახების უკანონო დათმობა საზღაურის მიღებით იმ სახლებში, რომლებიც ეკუთვნის მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივ საბჭოებს, აგრეთვე სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ საწარმოებს ან დაწესებულებებს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხლი 169. მყიდველთა მოტყუება

მაღაზიაში და სხვა სავაჭრო საწარმოში ან საზოგადოებრივი კვების საწარმოში მყიდველთა მოტყუება ზომაში, წონაში, მათთვის დადგენილ საცალო ფასზე მეტის გადახდევინება, აგრეთვე მათი მოტყუება ანგარიშში ან სხვაგვარად

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან სავაჭრო თუ საზოგადოებრივი კვების საწარმოებში თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი დიდი ოდენობით ან იმ პირთა მიერ, რომლებიც ადრე მსჯავრდებული იყვნენ ასეთივე დანაშაულისათვის,

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან შვიდ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ, სავაჭრო, საზოგადოებრივი კვების საწარმოებში თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით.

მუხლი 170. ყალბი სამგზავრო დოკუმენტების დამზადება

სამგზავრო ან ტვირთიძდვის ყალბი ბილეთების ან სხვა ყალბი დოკუმენტების დამზადება ან გასაღება ხელობის სახით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან ჯარიმით ხუთას მანეთამდე.

მუხლი 171. ყალბი საფოსტო მარკების და სხვა საფოსტო დოკუმენტების გაკეთება, გამოყენება და გასაღება

ყალბი საფოსტო მარკების, მათ შორის ხმარებიდან ამოღებული საერთაშორისო საპასუხო კუპონებისა და საფოსტო პირადობის მოწმობების გაკეთება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

ყალბი, მათ შორის ხმარებიდან ამოღებული ან ნახმარი მარკების, აგრეთვე ფრანკირებული მანქანების ან სტამბის საბეჭდი მანქანების ყალბი ან ნახმარი ანაბეჭდების, ყალბი საერთაშორისო საპასუხო კუპონების, ყალბი საფოსტო პირადობის მოწმობების გამოყენება ან ხმარებაში გაშვება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

ბოროტი განზრახვით სწორი საფოსტო პირადობის მოწმობების გამოყენება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

საფოსტო სამსახურში ხმარებული ისეთი ვინიეტკებისა და მარკების დამზადება და ხმარებაში გაშვება, რომლებიც იმგვარად არიან ყალბად გაკეთებული ან იმიტირებული, რომ შეიძლება მათი არევა მსოფლიო საფოსტო კავშირში წევრად შემავალი ერთ-ერთი ქვეყნის ადმინისტრაციის მიერ გამოშვებულ ვინიეტკებსა და მარკებში

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 172. აკრძალული რეწვის წარმოება

გასაღების მიზნით ისეთი ნაკეთობების, მასალებისა და პროდუქტების დამზადება, გადამუშავება ან შენახვა, აგრეთვე გასაღება, რომელთა მიმართ არსებობს სპეციალური აკრძალვა, თუ ასეთი მოქმედება გამორჩენის მიზნით სისტემატურად ხდება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორას მანეთამდე, აკრძალული რეწვის საგნების კონფისკაციით.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი დიდი ოდენობით ან დაქირავებული შრომის გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხ წლამდე, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

მუხლი 173. არაყის გამოხდა

გასაღების მიზნით არყის გამოხდა ხორბლეულ-მარცვლოვანთაგან ან საკვები პროდუქტებისაგან, აგრეთვე ასეთი არყის გასაღება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე, არყისა და მისი გამოსახდელი ხელსაწყოების კონფისკაციით.

არაყის გამოხდა ამ მუხლის პირველ ნაწილში აღნიშნული პროდუქტებიდან გასაღების მიზნის გარეშე, თუ იგი ჩადენილია ერთი წლის განმავლობაში იმ დღიდან, როდესაც ასეთივე დარღვევისათვის დადებული იყო ადმინისტრაციული სასჯელი ან გამოყენებული საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიება

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე, არყისა და მისი გამოსახდელი ხელსაწყოების კონფისკაციით.

არყის გამოხდა ღვინის დაყენების პირველადი ნარჩენებისაგან (ჭაჭისაგან), ხილისაგან და ველური მცენარეების ნაყოფისაგან გასაღების მიზნით, აგრეთვე ასეთი არყის გასაღება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე არყისა და მისი გამოსახდელი ხელსაწყოების კონფისკაციით.

მუხლი 174. უკანონოდ მგზავრების გადაყვანა და ტვირთის გადაზიდვა

მგზავრების გადაყვანა და ტვირთის გადაზიდვა მოქალაქეთა კუთვნილი ავტომანქანებით, ჩადენილი ანგარებით ერთი წლის განმავლობაში იმ დღიდან, როდესაც დამნაშავეს ასეთივე მოქმედებისათვის ადმინისტრაციული სასჯელი დაედო,

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორას მანეთამდე.

იგივე მოქმედებანი, ჩადენილი ხელობის სახით,

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ერთ წლამდე, ავტომანქანის კონფისკაციით ან უამისოდ ან ჯარიმით ხუთას მანეთამდე.

მუხლი 175. თევზისა და სხვა მოპოვებითი სარეწების უკანონო წარმოება

თევზის ან სხვაგვარი მოპოვებითი წყალსარეწი საქმიანობის წარმოება ტერიტორიულ წყლებში, მდინარეებში, ტბებში, ტბორებსა და წყალსაცავებში აკრძალულ დროს, ნებადაურთველ ადგილებში და ნებადაურთველი დასაჭერი იარაღით, საშუალებით ან ხერხით, თუ იგი ჩადენილია ერთი წლის

განმავლობაში დღიდან ასეთი მოქმედებისათვის ადმინისტრაციული სასჯელის დადებისა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ას მანეთამდე, მთელი მოპოვებულის და საჭერი იარაღის კონფისკაციით.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი თევზის ჭერის სარეწი იარაღის, ფეთქებადი ან მომწამვლელი ნივთიერების გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე, მთელი მოპოვებულის და საჭერი იარაღის კონფისკაციით.

მუხლი 176. თევზის მარაგის დაცვის წესების დარღვევა

თევზმეურნეობის წყალსატევებში სამრეწველო, კომუნალური ან სხვა საწარმოს გაუწმენდავი და არაუვნებელყოფილი ჩამდინარე წყლის მიშვება, აგრეთვე თევზისათვის მავნე სხვა ნარჩენების ჩაყრა, ან ასაფეთქებელი სამუშაოების წარმოება ან ხე-ტყის დაცურება იმ წესების დარღვევით, რომლებიც დადგენილია თევზის მარაგის დაცვის მიზნით

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მუხლი 177. უკანონო ნადირობა

ნადირობა აკრძალულ ადგილებში, აკრძალულ ვადებში ან აკრძალული იარაღით და ხერხებით, გარდა წვრილმანი ბრაკონერობისა, რომელიც იწვევს ადმინისტრაციული სასჯელის ან საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიების გამოყენებას

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

ნადირობა იმ ნადირსა და ფრინველზე, რომლებზეც ნადირობა მთლიანად არის აკრძალული ან უკანონო ნადირობა, რომელმაც დიდი ზიანი გამოიწვია

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით სამას მანეთამდე, მთელი ნანადირვის და სანადირო იარაღის კონფისკაციით.

მუხლი 178. ტყის უკანონო გაჩეხა ან დაზიანება

ხეების უკანონო მოჭრა ან დაზიანება სახელმწიფო ან საკოლმეურნეო ტყეებში, ტყის დაცვის წესების წვრილმანი დარღვევების გარდა, რომელიც იწვევს ადმინისტრაციული სასჯელის ან საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიების გამოყენებას

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

ხეების უკანონო მოჭრა ან დაზიანება მინდორსაცავ, ნიადაგსაცავ, ნაპირსაცავ ტყეებში, სახელმწიფო ნაკრძალებში, საკურორტო ტყეებში, ტყეპარკებში, ქალაქებისა და სამრეწველო საწარმოთა ირგვლივ მწვანე ზონების ტყეებში, აგრეთვე სპეციალური დანიშნულების სხვა ტყეებში, გარდა ტყის დაცვის წესების წვრილმანი დარღვევებისა, რომელიც იწვევს ადმინისტრაციული სასჯელის ან საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებათა გამოყენებას

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით, ან ჯარიმით ორას მანეთამდე, უკანონოდ მოპოვებულის კონფისკაციით.

ტყის უკანონო გაჩეხა, რომელიც ჩადენილია ხელობის სახით ან რომელმაც მნიშვნელოვანი ზარალი გამოიწვია

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან ჯარიმით ხუთას მანეთამდე უკანონოდ მოპოვებულის კონფისკაციით.

მუხლი 179. ნათესების განზრახ დაზიანება

ნათესების განზრახ დაზიანება, აგრეთვე ხეხილისა და კენკროვანი ნარგავების ან სხვა ნარგავების განზრახ დაზიანება, რამაც კოლმეურნეობას, საბჭოთა მეურნეობას ან სხვა სახელმწიფო თუ საზოგადოებრივ მეურნეობას მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა -

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 180. მიწაზე სახელმწიფო საკუთრების უფლების დარღვევა

მიწის ნაციონალიზაციის შესახებ კანონების პირდაპირი ან ფარული დარღვევა (მიწის ყიდვა-გაყიდვა, დაგირავება, ჩუქება, იჯარა, მიწის ნაკვეთის თვითნებური მიტაცება ან გაცვლა და სხვა) -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ხუთას მანეთამდე, მიწის ნაკვეთისა და მასში მიღებული ფულადი ან სხვა ქონებრივი საზღაურის ჩამორთმევით.

მუხლი 181. წყლით სარგებლობის წესების დარღვევა

წყლის თვითნებური მიტაცება ან ჰიდროტექნიკურ სამუშაოთა თვითნებური წარმოება საერთო სარგებლობის ქსელზე სარწყავი მიწათმოქმედების რაიონში, აგრეთვე წყლით სარგებლობის წესების დარღვევა აღნიშნულ რაიონებში, თუ ამ მოქმედებებმა მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 182. სახელმწიფოსათვის ოქროს ჩაბარების წესების დარღვევა

ცალკეულ მოქალაქეთა მიერ მიწის ნიადაგიდან მათ მიერ ამოღებული ოქროს ან სხვა ძვირფასი ლითონის ან ძვირფასი ქვების სახელმწიფოსათვის ჩაბარების წესების დარღვევა

ისჯება ჯარიმით ერთი ათას მანეთამდე, ამოღებულ ფასეულობათა კონფისკაციით.

იგივე ქმედობა, რამაც სახელმწიფოს დიდი ზიანი მიაყენა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

მუხლი 183. სავეტერინარო წესების დარღვევა

სავეტერინარო წესების დარღვევა, რასაც მოჰყვა ეპიზოოტის გავრცელება ან სხვა მძიმე შედეგი

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 184. მცენარეთა დაავადებასთან და მავნებლობასთან ბრძოლის წესების დარღვევა

მცენარეთა დაავადებასთან და მავნებლობასთან ბრძოლის დადგენილი წესების დარღვევა, რასაც მძიმე შედეგი მოჰყვა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

თავი მეშვიდე

თანამდებობრივი დანაშაული

მუხლი 185. თანამდებობის პირის ცნება

თანამდებობის პირებად ითვლებიან ის პირები, რომლებიც მუდმივად ან დროებით, სასყიდლოთ ან უსასყიდლოდ, დანიშვნით ან არჩევით და აგრეთვე ცალკეული დავალებების ძალით სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ დაწესებულებებში, საწარმოში ან ორგანიზაციაში ასრულებენ მოვალეობებს, დაკავშირებულს სახელმწიფო ხელისუფლების აქტების, ან განმკარგულებელი, ორგანიზაციულ-სამეურნეო, ადმინისტრაციული ან სხვა ამგვარი ფუნქციების განხორციელებასთან.

მუხლი 186. ხელისუფლების ან სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენება

ხელისუფლების ან სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენება, ესე იგი თანამდებობის პირის მიერ მოქმედების განზრახ ჩადენა ან არჩადენა სამსახურებრივ მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ, რამაც არსებითი ზიანი მიაყენა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ ინტერესებს ან ცალკეულ მოქალაქეთა უფლებებსა და კანონიერ ინტერესებს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი სისტემატურად ან ანგარებით სხვა პირადი მოტივით, რასაც მოჰყვება განსაკუთრებით მძიმე შედეგი

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 187. ხელისუფლების ან სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება

ხელისუფლების ან სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება, ესე იგი თანამდებობის პირის მიერ ისეთი მოქმედების განზრახ ჩადენა, რომელიც აშკარად სცილდება მისთვის კანონით მინიჭებულ უფლებათა და რწმუნებათა ფარგლებს, თუ მან არსებითი ზიანი მიაყენა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ ინტერესებს ან ცალკეულ მოქალაქეთა უფლებებსა და კანონიერ ინტერესებს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით, ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი სისტემატურად ან ანგარებით ან სხვა პირადი მოტივით, ან რამაც განსაკუთრებით მძიმე შედეგი გამოიწვია

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

ხელისუფლების ან სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება, თუ მას ახლდა ძალადობა ან იარაღის გამოყენება ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხმყოფელი მოქმედება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან რვა წლამდე.

მუხლი 188. დაუდევრობა

დაუდევრობა, ესე იგი თანამდებობის პირის მიერ თავისი სამსახურებრივი მოვალეობის შეუსრულებლობა ან არაჯეროვნად შესრულება მისდამი დაუდევარი დამოკიდებულების შედეგად, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ ინტერესებს, ან ცალკეულ მოქალაქეთა უფლებებს და კანონიერ ინტერესებს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

იგივე ქმედობა, რასაც განსაკუთრებით მძიმე შედეგების მოჰყვება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 189. ქრთამის აღება

თანამდებობის პირის მიერ ქრთამის, ანუ ამა თუ იმ სახით ქონების ან ქონებრივი სარგებლობის მიღება ისეთი მოქმედების შესრულებისათვის ან შეუსრულებლობისათვის, რომელიც თანამდებობის პირს შეეძლო შეესრულებინა მხოლოდ თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი განმეორებით ან იმ პირის მიერ, რომელსაც საპასუხისმგებლო სამსახურებრივი მდგომარეობა უჭირავს, აგრეთვე ჩადენილი გამოძალვით ქრთამის ამღების მხრივ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

მუხლი 190. ქრთამის მიცემა

ქრთამის მიცემა ან მექრთამეობაში შუამავლობა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

ქრთამის მიცემა ან შუამავლობა ქრთამის მიცემაში, ჩადენილი არაერთჯერ ან იმ პირის მიერ, რომელიც ადრე ნამყოფია სამართალში მექრთამეობისათვის

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

ქრთამის მიმცემი პირი თავისუფლდება სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან, თუ ადგილი ჰქონდა ქრთამის გამოძალვას ან თუ ის მექრთამეობისათვის საქმის აღძვრამდე ნებაყოფლობით განუცხადებს ხელისუფლების ორგანოს ან სათანადო თანამდებობის პირს ქრთამის მიცემის შესახებ.

მუხლი 191. სამსახურებრივი სიყალბე

სამსახურებრივი სიყალბე, ესე იგი თანამდებობის პირის მიერ შეგნებულად ყალბი ცნობების ან ყალბი ჩანაწერების შეტანა ოფიციალურ დოკუმენტებში ან დავთრებში, შეგნებულად ყალბი დოკუმენტების შედგენა ან გაცემა, აგრეთვე დაწესებულების, საწარმოს ან ორგანიზაციის საქმეებში არსებულ ოფიციალურ ან კერძო დოკუმენტებში სიყალბის გაკეთება, ამოშლა ან სხვა რიცხვით მათი დათარიღება, თუ ეს მოქმედებანი ჩადენილია ანგარებით ან სხვა პირადი მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

თავი მერვე

დანაშაული მართლმსაჯულების წინააღმდეგ

მუხლი 192. უდანაშაულო პირის შეგნებულად მიცემა სისხლის სამართლის პასუხისგებაში

უდანაშაულო პირის შეგნებულად მიცემა სისხლის სამართლის პასუხისგებაში პროკურორის, გამომძიებლის ან იმ პირის მიერ, რომელიც აწარმოებს მოკვლევას

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას თან ერთვის ბრალდება განსაკუთრებით საშიშ სახელმწიფო დანაშაულში ან სხვაგვარ დანაშაულში, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა ხუთ წელზე მეტი ვადით ან ბრალდების დამამტკიცებელი საბუთების ხელოვნური შექმნა, ან თუ იგი ჩადენილია ანგარებით ან სხვა პირადი მოტივით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ათ წლამდე.

მუხლი 193. უკანონო განაჩენის გადაწყვეტილების, განჩინების ან დადგენილების გამოტანა

წინასწარი შეცნობით უკანონო განაჩენის, გადაწყვეტილების, განჩინების ან დადგენილების გამოტანა მოსამართლეთა მიერ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

იგივე მოქმედება, თუ იგი ჩადენილია ანგარებით ან სხვა პირადი მოტივით, ან თუ მას მძიმე შედეგი მოჰყვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 194. უკანონო დაპატიმრება ან დაკავება

დაპატიმრება, რომელიც მოახდინა გამოძიების ან მოკვლევის ორგანოს თანამდებობის პირმა სასამართლოს დადგენილების ან პროკურორის სანქციის გარეშე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ერთ წლამდე, თანამდებობიდან დათხოვნით.

უკანონო დაპატიმრება, რომელიც მოახდინა თანამდებობის პირმა ანგარებით ან სხვა პირადი მოტივით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

უკანონო დაკავება, რომელიც მოახდინა თანამდებობის პირმა ანგარებით ან სხვა პირადი მოტივით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით თანამდებობიდან დათხოვნით.

მუხლი 195. ჩვენების მიცემის იძულება

მოკვლევის ან წინასწარი გამოძიების მწარმოებელი პირის მიერ მუქარით ან სხვა უკანონო მოქმედებით პირის იძულება ჩვენების მიცემისათვის, ექსპერტისა დასკვნის მიცემისათვის, თარჯიმნისა არასწორი თარგმნისათვის

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

იგივე ქმედობა, რომელსაც თან ერთვის ძალადობა ან დაზარალებულის პიროვნების აბუჩად აგდება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 196. შეგნებულად ცრუ დასმენა

შეგნებულად ცრუ დასმენა დანაშაულის ჩადენის შესახებ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას თან ერთვის ბრალდება განსაკუთრებით საშიშ სახელმწიფო დანაშაულში ან სხვაგვარ დანაშაულში, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა ხუთ წელზე მეტი ვადით ან ბრალდების დამამტკიცებელი საბუთების ხელოვნურად შექმნა ან თუ იგი ჩადენილია ანგარების მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან შვიდ წლამდე.

მუხლი 197. შეგნებულად ცრუ ჩვენების მიცემა

მოწმის ან დაზარალებულის მიერ შეგნებულად ცრუ ჩვენების მიცემა ან ექსპერტის მიერ შეგნებულად ყალბი დასკვნის მიცემა ან თარჯიმნის მიერ შეგნებულად არასწორი თარგმნა გამოძიების დროს ან სასამართლოში

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე მოქმედება, თუ მას თან ერთვის ბრალდება განსაკუთრებით საშიშ სახელმწიფო დანაშაულში ან სხვაგვარ დანაშაულში, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების ვადის აღკვეთა ხუთ წელზე მეტი ვადით ან თუ იგი ჩადენილია ანგარების მიზნით ან ბრალდების დამამტკიცებელი საბუთების ხელოვნურად შექმნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 198. მოწმის ან ექსპერტის მიერ გამოცხადებისათვის თავის არიდება ან მათ მიერ თავიანთ მოვალეობათა შესრულებაზე უარის თქმა

გამოცხადებისათვის თავის არიდება იმ პირის მიერ, რომელიც მოკვლევის, წინასწარი გამოძიების ორგანომ ან სასამართლომ მოწმედ ან ექსპერტად გამოიძახა, აგრეთვე ამ პირის მიერ თავისი მოვალეობის შესრულებაზე უარის თქმა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 199. მოწმის ან ექსპერტის იძულება

მოწმის, დაზარალებულის ან ექსპერტის იძულება ცრუ ჩვენების ან არასწორი დასკვნის მიცემისათვის, აგრეთვე ამ პირების სასამართლოს და საგამომძიებლო ორგანოებში გამოცხადებისათვის ხელის შეშლა, ჩადენილი მოკვლის ან ძალადობის გამოყენების ან მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანის მიყენების მუქარით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 200. მოწმის, ექსპერტის ან თარჯიმნის მოსყიდვა

მოწმის, ექსპერტის ან თარჯიმნის მოსყიდვა ცრუ ჩვენების ან ცრუ დასკვნის მიცემაზე ან არასწორ თარგმანზე ანდა სასამართლო თუ საგამომძიებლო ორგანოებში გამოუცხადებლობაზე მათი დაყოლიების მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე.

მუხლი 201. მოკვლევის ან წინასწარი გამოძიების მონაცემების გახმაურება

მოკვლევის ან წინასწარი გამოძიების მონაცემების სათანადო ნებართვის გარეშე გახმაურება

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

მუხლი 202. აწერილი ან ყადაღადადებული ქონების გაფლანგვა, გასხვისება ან დამალვა

აწერილი ან ყადაღადადებული ქონების გაფლანგვა, გასხვისება ან დამალვა იმ პირის მიერ, ვისაც ეს ქონება ჩაბარებული ჰქონდა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 203. პატიმრობიდან გაქცევა

პირის გაქცევა პატიმრობიდან ან თავისუფლების აღკვეთა მოხდის ადგილიდან

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე.

გაქცევა თუ იგი განმეორებითაა ჩადენილი ან თუ მას თან ერთვის ძალადობა მცველის მიმართ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 204. გადასახლებულის გაქცევა და გასახლებულის თვითნებურად დაბრუნება

გადასახლებიდან გაქცევა სავალდებულო დასახლების ადგილიდან ან გზიდან

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე.

გასახლებულის თვითნებურად დაბრუნება საცხოვრებლად აკრძალულ ადგილებში

ისჯება თავისუფლების აღკვეთის ვადით ექვს თვემდე ან გადასახლებით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 205. დანაშაულის დაფარვა

დანაშაულის, აგრეთვე დანაშაულის ჩადენის იარაღებისა და საშუალებების ან დანაშაულის კვალის ან დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული საგნების წინასწარ შეპირების გარეშე დაფარვა, იმ შემთხვევებში, როდესაც დაფარული დანაშაულისათვის კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა სამ წელზე მეტი ვადით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იმ დანაშაულის დაფარვა, რომლისთვისაც კანონით შეიძლება დაინიშნოს თავისუფლების აღკვეთა ათი წლით და მეტი ვადით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 206. დანაშაულის განუცხადებლობა

განუცხადებლობა იმისა, რომ ნამდვილად მზადდება ან ჩადენილია სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ქონების გატაცება დიდი ოდენობით ან განსაკუთრებით საშიშ რეციდივისტის მიერ (მუხ. 91, ნაწილი მესამე, მუხლი 92, ნაწილი მესამე, მუხლი 93, ნაწილი მესამე, მუხლი 94, ნაწილი მესამე, განზრახ მკვლელობა (მუხ. 104, 105, 258, პუნქტი „გ“), ყაჩაღობა (მუხ. 96, 152) –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

თავი მეცხრე

დანაშაული მმართველობის წესის წინააღმდეგ

მუხლი 207. საზოგადოებრივი წესრიგის დამცველი ხელისუფლების წარმომადგენლისათვის ან საზოგადოებრიობის წარმომადგენლისათვის წინააღმდეგობის გაწევა

წინააღმდეგობის გაწევა საზოგადოებრივი წესრიგის დამცველი ხელისუფლების წარმომადგენლისათვის ან საზოგადოებრიობის წარმომადგენლისათვის ან დაკისრებულ მოვალეობათა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს თვემდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

იგივე ქმედობა, რომელსაც თან ერთვის ძალადობა საზოგადოებრივი წესრიგის დამცველი ხელისუფლების წარმომადგენლის ან საზოგადოებრიობის წარმომადგენლის იძულება, რათა მათ შეასრულონ აშკარად უკანონო მოქმედება

წინააღმდეგობის გაწევა.

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხ წლამდე.

მუხლი 208. საზოგადოებრივი წესრიგის დამცველი ხელისუფლების წარმომადგენლის ან საზოგადოებრიობის წარმომადგენლის შეურაცხყოფა

საზოგადოებრივი წესრიგის დამცველი ხელისუფლების წარმომადგენლის ან საზოგადოებრიობის წარმომადგენლის შეურაცხყოფა მათ მიერ სამსახურებრივ მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი საჯაროდ

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 209. მუქარა ან ძალადობა თანამდებობის პირის ან საზოგადოებრივი მუშაკის მიმართ

თანამდებობის პირის ან საზოგადოებრივი მუშაკის მიმართ მოკვლის, სხეულის მძიმე დაზიანების ან ქონების საყოველთაოდ საშიში საშუალებით განადგურების მუქარა, გამოყენებული მათი სამსახურებრივი ან საზოგადოებრივი საქმიანობის შეწყვეტის ან მისი შეცვლის მიზნით დამმუქრებელის ინტერესების სასარგებლოდ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

სხეულის მსუბუქი დაზიანება, ცემა ან სხვა ძალადობა თანამდებობის პირის ან საზოგადოებრივი მუშაკის მიმართ მის სამსახურებრივ საქმიანობასთან ან საზოგადოებრივი მუშაკის მიმართ მის სამსახურებრივ საქმიანობასთან ან საზოგადოებრივი მოვალეობის აღსრულებასთან დაკავშირებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 210. თანამდებობის პირის ხელისუფლების ან წოდების თვითნებურად მითვისება

თანამდებობის პირის ხელისუფლების ან წოდების თვითნებურად მითვისება, რასაც თან ახლდა რაიმე საზოგადოებრივად საშიში მოქმედების ჩადენა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 211. დოკუმენტის გატაცება ან დაზიანება

სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ დაწესებულებაში, ორგანიზაციაში ან საწარმოში არსებული დოკუმენტის, ბეჭდის, შტამპის ან განსაკუთრებული ანგარიშგების ბლანკის გატაცება, აგრეთვე მოსპობა, დაზიანება ან დამალვა, ჩადენილი ანგარებით ან სხვა პირადი მოტივით, აგრეთვე დაწესებულების, ორგანიზაციის ან საწარმოს ნორმალური მუშაობისათვის ხელის შეშლის მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 212. მოქალაქის კუთვნილი დოკუმენტის გატაცება ან დაზიანება

მოქალაქის პასპორტის, სამხედრო ბილეთის ან სხვა პირადი არაქონებრივი ხასიათის დოკუმენტის გატაცება ან გაზრახ დაზიანება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 213. ყალბი დოკუმენტის გაკეთება

ყალბი დოკუმენტის გაკეთება მისი გამოყენების, აგრეთვე გასაღების მიზნით -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი პასპორტის, სამხედრო ბილეთის ან სხვა ამგვარი დოკუმენტის მიმართ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით 2 წლამდე.

ყალბი დოკუმენტის გაკეთება ან გასაღება ხელობის სახით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 214. ყალბი დოკუმენტის შექმნა ან გამოყენება

წინასწარი შეცნობით ყალბი ან სხვისი დოკუმენტის შექმნა გამოყენების მიზნით, აგრეთვე ასეთი დოკუმენტის გამოყენება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

მუხლი 215. ყალბი ბეჭდის, შტამპის ან ბლანკის დამზადება

სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი დაწესებულების, ორგანიზაციის ან საწარმოს ყალბი შტამპის ან ბეჭდის დამზადება ან გასაღება, აგრეთვე სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი დაწესებულების, ორგანიზაციის ან საწარმოს ბლანკის დამზადება ან გასაღება ყალბი დოკუმენტის შედგენის მიზნით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი ხელობის სახით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 216. სასაზღვრო ზოლში ან სასაზღვრო ზონაში შესვლის ან ცხოვრების წესების დარღვევა

სასაზღვრო ზოლში ან სასაზღვრო ზონაში შესვლის, ცხოვრების ან გაწერის წესების დარღვევა, ჩადენილი ისეთივე დარღვევისათვის ადმინისტრაციული სასჯელის დადების შემდეგ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

მუხლი 217. საპასპორტო წესების დარღვევა

იმ პირის უპასპორტოდ ცხოვრება, რომელიც კანონით ვალდებულია ჰქონდეს პასპორტი, ჩადენილი ერთი წლის განმავლობაში ასეთივე დარღვევისათვის ადმინისტრაციული სასჯელის დადების შემდეგ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

უპასპორტო პირის, აგრეთვე პასპორტის მქონე პირის გაუწერლად ცხოვრება ისეთ ადგილას, სადაც შემოღებულია საპასპორტო რეჟიმი, მას შემდეგ რაც მილიციის დაწესებულებამ განმეორებით წერილობით გააფრთხილა იგი გასვლის შესახებ

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 218. სამხედრო ვალდებულის მიერ სასწავლო შეკრებისათვის თავის არიდება

სამხედრო ვალდებულის მიერ სასწავლო შეკრებისათვის თავის არიდება, თუ იგი ჩადენილია განმეორებით

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი თუმცა პირველად, მაგრამ თავისი თავისათვის რაიმე ზიანის მიყენებით, საბუთების სიყალბით ან სხვაგვარი მოტყუებით, აგრეთვე სასწავლო შეკრების გავლაზე უარის თქმა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 219. სამხედრო ვალდებულის მიერ სამხედრო აღრიცხვის წესების დარღვევა

სამხედრო ვალდებულის ან ახალწვეულის მიერ სამხედრო აღრიცხვის წესების განმეორებით დარღვევა -

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით სამ თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი ომიანობის დროს

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე.

მუხლი 220. თვითნებობა

თვითნებობა, ესე იგი ვისგანმე, დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ ნამდვილად თავისი ან თავისად დაგულვებული უფლების თვითნებურად განხორციელება, რომელსაც სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი დაწესებულების, ორგანიზაციის თუ საწარმოს ან მოქალაქეთა ინტერესებს მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით ან გამოიწვევს საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიების გამოყენებას.

მუხლი 221. თვითნებური მშენებლობა

ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების, თვითნებურად, სათანადო ნებართვის გარეშე აშენება, თვითნებურად მიშენება

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით, უკანონოდ აგებული შენობის კონფისკაციით.

მუხლი 222. საშენი მასალების უკანონო შეძენა

ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობისათვის საშენი მასალების შეძენისათვის დადგენილი წესების დარღვევა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ერთ წლამდე, საშენი მასალების ან იმ შენობის კონფისკაციით, რომელზედაც ეს მასალები იყო გამოყენებული.

მუხლი 223. მოქალაქეობრივი მდგომარეობის აქტების ჩაწერის კანონების დარღვევა

ქორწინების დამაბრკოლებელი გარემოებების დამალვა ან ტყუილი ცნობების მიცემა მოქალაქეობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერი ორგანოებისათვის

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 224. უკანონო სარგებლობა წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის ნიშნებით

უკანონო სარგებლობა წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის განმასხვავებელი ნიშნებით, აგრეთვე წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის სახელწოდებით

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

მუხლი 225. სსრ კავშირის სახელმწიფო აღმის უკანონო აღმართვა სავაჭრო გემზე

სსრ კავშირის ან მოკავშირე რესპუბლიკის სახელმწიფო აღმის აღმართვა სავაჭრო გემზე, ამ აღამზე უფლების გარეშე

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე გემის კონფისკაციით ან ჯარიმით ათას მანეთამდე.

მუხლი 226. დახმარების გაუწევლობა გემების დაჯახების დროს ან გემის სახელწოდების შეუტყობინებლობა

კაპიტნის მიერ, რომლის გემი ზღვაში მეორე გემს დაეჯახა, ამ გემისათვის დახმარების გასაწევად საჭირო ზომების მიუღებლობა, თუ ასეთი ზომების მიღება შესაძლებელი იყო თავისი, მისი მგზავრების, ეკიპაჟის და გემის სერიოზულ საფრთხეში ჩაყენების გარეშე, დამოუკიდებლად იმ პასუხისმგებლობისა, რაც მას დაეკისრება განსაცდელში ჩავარდნილი გემის ეკიპაჟისა და მგზავრებისათვის დახმარების გაუწევლობისათვის (მუხლი 132-ე) –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

გემის კაპიტნის მიერ ზღვაში მასთან დაჯახებული მეორე გემისათვის თავისი გემის სახელწოდების და მიწერის ნავსადგურის, აგრეთვე გამოსვლის და დანიშნულების ადგილის შეუტყობინებლობა თუ ასეთი ცნობების შეტყობინება შესაძლებელი იყო –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით სამ თვემდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 227. ტელეგრაფის საზღვაო კაბელის დაზიანება

ტელეგრაფის საზღვაო კაბელის დაზიანება გაუფრთხილებლობით, თუ მან გამოიწვია ან შეეძლო გამოეწვია სატელეგრაფო კავშირის შეწყვეტა –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით სამ თვემდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

თავი მეათე

დანაშაული საზოგადოებრივი უშიშროებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის წინააღმდეგ

მუხლი 228. ხულიგნობა

ხულიგნობა, ესე იგი მოქმედება, რომელიც უხეშად არღვევს საზოგადოებრივ წესრიგს და საზოგადოების აშკარა უპატივცემულობას გამოხატავს –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ან საზოგადოებრივი გაკიცხვით.

ბოროტი ხულიგნობა, ესე იგი ხულიგნობა, ჩადენილი იმ პირის მიერ, რომელიც წინათ გასამართლებული იყო ხულიგნობისათვის, ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ ან რომელსაც თან ერთვის ძალადობა მოქალაქეთა მიმართ ან აქტიური წინააღმდეგობის გაწევა ხელისუფლების წარმომადგენლისადმი ან საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებისადმი, რომლებიც საზოგადოებრივ წესრიგს იცავენ, აგრეთვე ხულიგნობა, რომელიც გამოირჩევა განსაკუთრებული ცინიზმით ან თავხედობით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ხუთ წლამდე.

წვრილმანი ხულიგნობა, ჩადენილი იმ პირის მიერ, რომლის მიმართ ერთი წლის განმავლობაში ორჯერ იყო გამოყენებული ადმინისტრაციული ან საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიება წვრილმანი ხულიგნობისათვის –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

მუხლი 229. დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების შეძენა ან გასაღება

წინასწარი შეცნობით დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების შეძენა ან გასაღება –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი ხელობის სახით ან დიდი ოდენობით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ხუთ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ ან გადასახლებით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 230. გარყვნილების ბუდის მოწყობა და მაჭანკლობა

გარყვნილების ბუდის მოწყობა, მაჭანკლობა ანგარების მიზნით, ქალების მიზიდვა გარყვნილებისათვის ან ნარკოტიკების მოხმარების ბუნაგის მოწყობა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით სამ წლამდე გასახლებით ვადით ხუთ წლამდე ან უამისოდ ან გადასახლებით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 231. ორცოლიანობა ან მრავალცოლიანობა

ორცოლიანობა ან მრავალცოლიანობა, ესე იგი ერთად ორ ან რამდენიმე ქალთან ცხოვრება საერთო მეურნეობის წარმოებით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 232. პორნოგრაფიული საგნების დამზადება ან გასაღება

პორნოგრაფიულ ნაწარმოებების, ნაბეჭდი გამოცემების, გამოსახულებების ან პორნოგრაფიული ხასიათის სხვაგვარი საგნების დამზადება ან გავრცელება ან რეკლამირება, აგრეთვე ამით ვაჭრობა ან მათი შენახვა გაყიდვის ან გავრცელების მიზნით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე პორნოგრაფიული საგნებისა და მის დამამზადებელ საშუალებათა კონფისკაციით.

მუხლი 233. მოქალაქეთა პიროვნებისა და უფლებების ხელყოფა რელიგიური წესების შესრულების სახით

ორგანიზაცია ან ხელმძღვანელობა ჯგუფისა, რომლის საქმიანობა წარიმართება რელიგიური სარწმუნოების ქადაგებისა და რელიგიური წესების შესრულების სახით და დაკავშირებულია მოქალაქეთა ჯანმრთელობისათვის ზიანის მიყენებასთან ან მოქალაქეთა პიროვნების ან უფლების სხვაგვარად ხელყოფასთან, აგრეთვე მოქალაქეთა წაქეზებასთან, რათა მათ უარი თქვან საზოგადოებრივ საქმიანობაზე ან მოქალაქეობრივი მოვალეობის შესრულებაზე, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით სამ წლამდე ან გადასახლებით იმავე ვადით, ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

ამ მუხლის პირველ ნაწილში აღნიშნული ჯგუფის საქმიანობაში აქტიური მონაწილეობა, აგრეთვე სისტემატური პროპაგანდა, მიმართული ზემოაღნიშნული მოქმედების ჩასადენად –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ხუთ წლამდე ან გადასახლებით იმავე ვადით ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

თუ იმ პირთა მოქმედება, რომლებიც მოხსენებულია ამ მუხლის მეორე ნაწილში, და თვით ამ დანაშაულის ჩამდენი პირები არ წარმოადგენენ დიდ საზოგადოებრივ საშიშროებას, მათ მიმართ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიებანი.

მუხლი 234. მაწანწალობა ან მათხოვრობა

შრომისუნარიანი პირის მიერ ბოროტად თავის არიდება საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომისათვის, რასაც თან ახლავს მაწანწალობა ან მათხოვრობა და მას შემდეგ, რასაც ადგილი ჰქონდა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განმეორებით გაფრთხილების შემდეგ, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ორ წლამდე ან გადასახლებით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 235. აზარტული თამაში

ბუნაგის მოწყობა აზარტული თამაშისათვის (ბანქოსი, ზარისა და სხვა ამგვარი) –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ ან გადასახლებით ვადით ხუთ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ ან ჯარიმით სამას მანეთამდე.

მონაწილეობა აზარტულ თამაშში, რომელიც ეწყობა ბუნაგში, სარდაფში, სადარბაზო შესასვლელში, ქუჩაში, და სხვა. მისთ., თუ მას ადგილი ჰქონდა ერთი წლის განმავლობაში ასეთივე ქმედობისათვის საზოგადოებრივი ზემოქმედების ღონისძიების გამოყენების დღიდან, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვს თვემდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 236. არასრულწლოვანთა ჩაბმა დანაშაულებრივ საქმიანობაში

არასრულწლოვანთა წაქეზება რაიმე დანაშაულის ჩასადენად ან მისი ჩაბმა დანაშაულის ჩადენაში, თუ ამ მოქმედებისათვის კანონი უფრო მძიმე სასჯელს არ ითვალისწინებს, აგრეთვე არასრულწლოვანის დაყოლიება პროსტიტუციისათვის, მათხოვრობისათვის ან სხვა ანტისაზოგადოებრივი მოქმედების ჩადენისათვის –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე ან გადასახლებით იმავე ვადით.

მუხლი 237. საფლავის შებილწვა

საფლავის შებილწვა, ესე იგი საფლავის ძეგლის ან მისი სხვაგვარი მიწისზედა მორთულობის დანგრევა, აგრეთვე საფლავის წამბილწველი მოქმედების ჩადენა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

საფლავში ჩატანებული ან საფლავზე არსებული საგნების გატაცება –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 238. იარაღის ან ფეთქებად ნივთიერებათა უკანონო ტარება, შენახვა, დამზადება ან გასაღება

ცეცხლსასროლი იარაღის (გარდა გლუვლულიანობის), საბრძოლო მასალის ან ფეთქებად ნივთიერებათა უკანონო ტარება, შენახვა, დამზადება ან გასაღება –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

ხანჯლის, ფინური დანის ან სხვაგვარი ცივი იარაღის უკანონო ტარება, დამზადება ან გასაღება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს მოქმედება დაკავშირებულია ხელობასთან, სამსახურის ან საყოფაცხოვრებო პირობებთან, აგრეთვე როდესაც ეს იარაღი ეროვნული ტანსაცმლის სამკაულს წარმოადგენს, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

მუხლი 239. ცეცხლსასროლი იარაღის დაუდევრად შენახვა

ცეცხლსასროლი იარაღის დაუდევრად შენახვა, რითაც შექმნილი იყო პირობა ამ იარაღის სხვა პირის მიერ გამოყენებისათვის, თუ ამას მძიმე შედეგი მოჰყვა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

მუხლი 240. იარაღის ან ფეთქებად ნივთიერებათა გატაცება

ცეცხლსასროლი იარაღის (გარდა გლუვლულიანისა), საბრძოლო მასალის ან ფეთქებად ნივთიერებათა გატაცება, თუ იგი კანონით უფრო მძიმე სასჯელს არ ითვალისწინებს, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 241. ელექტროტრანსპორტისა და ავტომოტოტრანსპორტის მოძრაობის უშიშროებისა და ექსპლოატაციის წესების დარღვევა

ქალაქის ელექტროტრანსპორტის ან ავტო-მოტოტრანსპორტის მუშაკის მიერ, აგრეთვე იმ პირის მიერ, რომელიც არ არის ავტო-ტრანსპორტის მუშაკი, ტრანსპორტის მოძრაობის უშიშროების ან ექსპლოატაციის წესების დარღვევა, თუ ეს დარღვევა დამნაშავესათვის წინასწარ შეცნობით ქმნიდა ადამიანთა უბედური შემთხვევის დადგომის სერიოზულ საფრთხეს, –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე ან ტრანსპორტის მართვის უფლების ჩამორთმევით ვადით ორ წლამდე.

იგივე ქმედობა, რომელსაც მოჰყვა სხეულის ნაკლებად მძიმე ან მსუბუქი დაზიანება, ან მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზარალი, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე, ტრანსპორტის მართვის უფლების ჩამორთმევით ვადით სამ წლამდე ან ჩამორთმევის გარეშე.

იგივე ქმედობა, რასაც სიკვდილი ან სხეულის მძიმე დაზიანება მოჰყვება, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ათ წლამდე, ტრანსპორტის მართვის უფლების ჩამორთმევით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 242. ტრანსპორტზე მოქმედი წესების დარღვევა

წესრიგის დაცვისა და მოძრაობის უშიშროების ტრანსპორტზე მოქმედი წესების დარღვევა, რასაც ადამიანთა უბედური შემთხვევა ან სხვა მძიმე შედეგი მოჰყვება, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე,

მუხლი 243. ავტო-მოტოტრანსპორტის საშუალებათა გატაცება

სხვისი ავტომობილის, მოტოციკლის ან ავტო-მოტოტრანსპორტის სხვა სახეობის გატაცება დროებით გამოყენების მიზნით –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 244. სამშენებლო სამუშაოთა წარმოების წესების დარღვევა

სამშენებლო სამუშაოთა წარმოების დროს მშენებლობის, ხანძარსაწინააღმდეგო, სანიტარული წესების, აგრეთვე სამშენებლო მექანიზმების ექსპლოატაციის წესების დარღვევა, თუ მას მძიმე შედეგი მოჰყვება, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას სიკვდილი ან სხეულის მძიმე დაზიანება მოჰყვება, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 245. სამთო სამუშაოთა უშიშროების წესების დარღვევა

სამთო სამუშაოთა უშიშროების დადგენილი წესების დარღვევა, თუ მას მძიმე შედეგები მოჰყვება, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, თუ მას სიკვდილი ან სხეულის მძიმე დაზიანება მოჰყვება, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 246. სახანძრო დაცვის წესების დარღვევა

სახელმწიფო სახანძრო მეთვალყურეობის მოთხოვნათა შეუსრულებლობა, აგრეთვე ხანძარსაწინააღმდეგო წესების დარღვევა, რომელიც ჩადენილია ერთი წლის განმავლობაში დღიდან ასეთივე დარღვევისათვის ადმინისტრაციული სასჯელის დადებისა, –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ექვს თვემდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე.

მუხლი 247. აფეთქების მხრივ საშიშ საწარმოებსა და საამქროებში უშიშროების წესების დარღვევა

დარღვევა საწარმო-ტექნიკური დისციპლინისა ან წესებისა, რომლებიც უზრუნველყოფენ წარმოების უშიშროებას აფეთქების მხრივ საშიშ საწარმოებსა და საამქროებში, თუ იგი ჩადენილია ასეთივე

დარღვევისათვის დისციპლინური სასჯელის დადების შემდეგ, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან თანამდებობიდან დათხოვნით.

იგივე ქმედობა, თუ მას აფეთქება, ხანძარი ან სხვა მძიმე შედეგი მოჰყვა, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 248. ფეთქებად ან რადიოაქტიურ ნივთიერებათა შენახვის, გამოყენების, აღრიცხვის ან გადაზიდვის წესების დარღვევა

ფეთქებად ან რადიოაქტიურ ნივთიერებათა შენახვის, გამოყენების, აღრიცხვის ან გადაზიდვის დადგენილი წესების დარღვევა, აგრეთვე ამ ნივთიერებათა უკანონო გადაგზავნა, ფოსტით ან ბაგაჟით, თუ ამ მოქმედებას შეიძლებოდა მძიმე შედეგი მოჰყოლოდა, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით.

იგივე ქმედობა, თუ მას მძიმე შედეგი მოჰყვა, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით შვიდ წლამდე.

მუხლი 249. ადვილაალებადი ან მწვავე ნივთიერებების უკანონო გადაგზავნა

ადვილაალებადი ან მწვავე ნივთიერებების უკანონო გადაგზავნა ფოსტით ან ბაგაჟით, თუ მას მძიმე შედეგი მოჰყვა, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 250. უკანონო ექიმობა

ექიმობა, რასაც პროფესიის სახით ეწევა პირი, რომელსაც არა აქვს სათანადო სამედიცინო განათლება –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

იგივე მოქმედება, თუ მას სიკვდილი ან სხეულის მძიმე ამ ნაკლებად მძიმე დაზიანება მოჰყვა, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 251. ეპიდემიასთან ბრძოლის დადგენილი წესების დარღვევა

ეპიდემიურ და სხვა გადამდებ დაავადებათა თავიდან აცილების და მათ წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით დადგენილი სავალდებულო წესების დარღვევა, თუ მას მოჰყვა გადამდებ დაავადებათა გავრცელება –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

მუხლი 252. შხამიანი ან ნარკოტიკული ნივთიერებების უკანონო დამზადება ან გასაღება

ძლიერმოქმედი შხამიანი ან ნარკოტიკული ნივთიერებების დამზადება, გასაღება ან გასაღების მიზნით მათი შენახვა ან შექმნა სპეციალური ნებართვის გარეშე, აგრეთვე აღნიშნული ნივთიერებების წარმოების, შენახვის, გაცემის, აღრიცხვის, გადაზიდვის ან გადაგზავნისათვის დადგენილი წესების დარღვევა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით ან ჯარიმით ას მანეთამდე.

იგივე მოქმედებანი, თუ ისინი ჩადენილია სისტემატურად, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

მუხლი 253. ხაშხაშის ან ინდური კანაფის უნებართვოდ დათესვა

ხაშხაშის ან ინდური კანაფის სათანადო ნებართვის გარეშე დათესვა –

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორმოცდაათ მანეთამდე ნათესების კონფისკაციით.

მუხლი 254. კულტურის ძეგლების ან დაცული ბუნების ობიექტების განადგურება, დანგრევა ან დაზიანება

კულტურის ძეგლების, აგრეთვე სახელმწიფოს მიერ დაცული ბუნების ობიექტების განზრახ განადგურება, დანგრევა ან დაზიანება –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით ორას მანეთამდე.

თავი მეთერთმეტე

სამხედრო დანაშაული

მუხლი 255. სამხედრო დანაშაულის ცნება

სამხედრო დანაშაულად ჩაითვლება ამ კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული სამხედრო სამსახურის შესრულების დადგენილი წესის წინააღმდეგ, ჩადენილი სამხედრო მოსამსახურის მიერ, აგრეთვე სამხედრო ვალდებულის მიერ სასწავლო შეკრების გავლის დროს.

ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლებით სამსახურის შესრულების დადგენილი წესის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრებათ სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების ოფიცერთა, სერჟანტთა და რიგითი შემადგენლობის პირებს, აგრეთვე იმ პირებს, რომელთა მიმართ არის სპეციალური მითითება სსრ კავშირის კანონმდებლობაში.

სამხედრო დანაშაულში იმ პირთა თანამონაწილეობა, რომლებიც მოხსენიებული არ არიან ამ მუხლში, იწვევს პასუხისმგებლობას ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლებით.

მუხლი 256. ურჩობა

ა) ურჩობა, ესე იგი აშკარა უარი უფროსის ბრძანების შესრულებაზე, აგრეთვე ბრძანების სხვაგვარი განზრახ შეუსრულებლობა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე;

ბ) იგივე ქმედობა, თუ იგი ჩადენილია პირთა ჯგუფის მიერ ან თუ მას მძიმე შედეგი მოჰყვა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე;

გ) ურჩობა, რომელიც ჩადენილია ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში, –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ხუთიდან ათ წლამდე.

მუხლი 257. ბრძანების შეუსრულებლობა

ა) უფროსის ბრძანების შეუსრულებლობა, თუ არ არის კოდექსის 256 მუხლის „ა“ პუნქტით მითითებული ნიშნები, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამი თვიდან სამ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში, –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას.

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 258. წინააღმდეგობის გაწევა უფროსისათვის ან მისი იძულება დაარღვიოს სამსახურებრივი მოვალეობა

ა) წინააღმდეგობის გაწევა უფროსისათვის, აგრეთვე სხვა პირისათვის, რომელიც ასრულებს სამხედრო სამსახურით მასზე დაკისრებულ მოვალეობას, ან მისი იძულება დაარღვიოს ეს მოვალეობა, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, თუ იგი ჩადენილია პირთა ჯგუფის მიერ, ან იარაღის გამოყენებით, ან თუ მას მძიმე შედეგი მოჰყვა, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

გ) ამ მუხლის „ბ“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, თუ იგი დაკავშირებულია უფროსის ან იმ პირის განზრახ მკვლელობასთან, რომელიც სამხედრო სამსახურის მოვალეობას ასრულებს, ან ჩადენილი იყო ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში, –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თხუთმეტი წლამდე.

მუხლი 259. მუქარა უფროსის მიმართ

ა) მოკვლის, სხეულის დაზიანების ან ცემის მუქარა უფროსის მიმართ მის მიერ სამხედრო სამსახურის მოვალეობათა შესრულებასთან დაკავშირებით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამი თვიდან სამ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში, –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას.

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 260. ძალმომრეობითი მოქმედება უფროსის მიმართ

ა) სხეულის დაზიანება ან ცემა უფროსის მის მიერ სამხედრო მოსამსახურის მოვალეობათა შესრულებასთან დაკავშირებით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ათ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში, თუ მას მოჰყვა მძიმე შედეგი –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თხუთმეტ წლამდე.

მუხლი 261. ხელქვეითის მიერ უფროსისა და უფროსის მიერ ხელქვეითის შეურაცხყოფა

ა) ხელქვეითის მიერ უფროსის ან უმცროსის მიერ უფროსის, აგრეთვე უფროსის მიერ ხელქვეითის ან უფროსის მიერ უმცროსის შეურაცხყოფა, სიტყვით ან არაძალმომრეობითი მოქმედებით, როცა ერთ-ერთი მათგანი მაინც ასრულებს სამხედრო სამსახურის მოვალეობას –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამი თვიდან ექვს თვემდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას.

გ) ძალმომრეობითი მოქმედებით შეურაცხყოფა, მიყენებული ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებულ პირობებში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსი თვიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 262. ერთი სამხედრო მოსამსახურის მიერ მეორის შეურაცხყოფა

ძალმომრეობითი მოქმედებით, როცა მათ შორის არ არის ხელქვეითობისა თუ უმცროს-უფროსობის ურთიერთობა

ა) ერთი სამხედრო მოსამსახურის მიერ მეორის შეურაცხყოფა ძალმომრეობითი მოქმედებით, თუ მათ შორის არ არის ხელქვეითობის ან უმცროს-უფროსობის ურთიერთობა და თუ ერთი მათგანი მაინც ასრულებს სამხედრო სამსახურის მოვალეობას –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამი თვიდან ერთ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას.

მუხლი 263. თვითნებური წასვლა

ა) ვადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურის თვითნებური წასვლა ნაწილიდან ან სამსახურის ადგილიდან, აგრეთვე მისი ვადაზე გამოუცხადებლობა სამსახურში საპატიო მიზეზების გარეშე ნაწილიდან დათხოვნის, დანიშვნის, გადაყვანის დროს, მივლინებიდან, შვებულებიდან ან სამკურნალო დაწესებულებიდან ერთ დღე-ღამეზე მეტი ხანგრძლივობით, მაგრამ არაუმეტეს სამი დღე-ღამისა, ან თუნდაც ერთ დღე-ღამეზე ნაკლები ხანგრძლივობით, მაგრამ ჩადენილი განმეორებით სამი თვის განმავლობაში –

ისჯება სადისციპლინო ბატალიონში გაგზავნით ვადით სამი თვიდან ორ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ათ წლამდე.

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი სამხედრო მოსამსახურის მიერ, რომელიც სასჯელს იხდის სადისციპლინო ბატალიონში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე.

მუხლი 264. ნაწილის ან სამსახურის ადგილის თვითნებურად დატოვება

ა) ვადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურის მიერ ნაწილის ან სამსახურის ადგილის თვითნებურად დატოვება, აგრეთვე მისი ვადაზე გამოუცხადებლობა სამსახურში საპატიო მიზეზების გარეშე ნაწილიდან დათხოვნის, დანიშვნის, გადაყვანის დროს, მივლინებიდან, შვებულებიდან ან სამკურნალო დაწესებულებიდან სამ დღე-ღამეზე მეტი ხანგრძლივობით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე.

გ) ოფიცერთა შემადგენლობის პირის ან ზევადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურის მიერ ნაწილის ან სამსახურის მიერ ნაწილის ან სამსახურის ადგილის თვითნებურად დატოვება, აგრეთვე სამსახურში მისი ვადაზე გამოუცხადებლობა საპატიო მიზეზების გარეშე ათ დღე-ღამეზე მეტი ხანგრძლივობით, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

დ) ამ მუხლში „გ“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს, თუ თვითნებურად არყოფნა გრძელდებოდა ერთ დღე-ღამეზე მეტი ხნით –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე.

მუხლი 265. დეზერტირობა

ა) დეზერტირობა, ესე იგი ჯარის ნაწილის ან სამსახურის ადგილის დატოვება იმ მიზნით, რომ თავი აარიდოს სამხედრო სამსახურს, აგრეთვე ამავე მიზნით სამსახურში გამოუცხადებლობა დანიშვნის, გადაყვანის დროს, მივლინებიდან, შვებულებიდან ან სამკურნალო დაწესებულებიდან, რომელიც ჩაიდინა ვადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურემ –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან შვიდ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე.

გ) დეზერტირობა, ჩადენილი ოფიცერთა შემადგენლობის პირის ან ზევადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურის მიერ –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან შვიდ წლამდე.

დ) იგივე ქმედობა ჩადენილი ომიანობის დროს –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით შვიდიდან ათ წლამდე.

მუხლი 266. ნაწილის თვითნებურად დატოვება საბრძოლო ვითარებაში

ნაწილის ან სამსახურის ადგილის თვითნებურად დატოვება საბრძოლო ვითარებაში, ხანგრძლივობის მიუხედავად –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 267. სამხედრო სამსახურისათვის თავის არიდება ასოთმავნებლობის გზით ან სხვა საშუალებით

ა) სამხედრო სამსახურის მოვალეობის შესრულებისათვის სამხედრო მოსამსახურის მიერ თავის

არიდება თავისთვის რაიმე ზიანის მიყენებით (ასოთმავნებლობა) ან ავადმყოფობის სიმულაციით, ყალბი დოკუმენტის გაკეთებით ან სხვაგვარად მოტყუებით, აგრეთვე უარი სამხედრო სამსახურის მოვალეობის შესრულებაზე -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან შვიდ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში -

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე.

მუხლი 268. სამხედრო ქონების გაფლანგვა ან დაკარგვა

ა) ვადიანი სამსახურის სამხედრო მოსამსახურის მიერ მისთვის პირად სარგებლობაში მიცემული ტანსაცმლის ან საჭურვლის საგნების გაყიდვა, დაგირავება, ან სხვის სარგებლობაში გადაცემა (გაფლანგვა), აგრეთვე ამ საგნების დაკარგვა ან გაფუჭება მათი შენახვის წესების დარღვევის შედეგად -

ისჯება სადისციპლინო ბატალიონში გაგზავნით ვადით სამი თვიდან ერთ წლამდე;

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებაში -

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას;

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე;

დ) სამსახურებრივი სარგებლობისათვის მიცემული იარაღის, საბრძოლო მასალის, მიმოსვლის საშუალებების, ტექნიკური მომარაგების საგნების თუ სხვა სამხედრო ქონების დაკარგვა ან გაფუჭება მათი შენახვის წესების დარღვევის შედეგად -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე;

ე) ამ მუხლის „დ“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან შვიდ წლამდე.

მუხლი 269. სამხედრო ქონების განზრახ განადგურება ან დაზიანება

ა) იარაღის, საბრძოლო მასალის, მიმოსვლის საშუალებების, სამხედრო ტექნიკის ან სხვა სამხედრო ქონების განზრახ განადგურება ან დაზიანება, თუ არ არის განსაკუთრებით საშიში სახელმწიფო დანაშაულის ნიშნები -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

ბ) იგივე ქმედობა, თუ მას მძიმე შედეგები მოჰყვა -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

გ) ამ მუხლის „ბ“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 270. მანქანების ტარება ან ექსპლოატაციის წესების დარღვევა

საბრძოლო, სპეციალური ან სატრანსპორტო მანქანის ტარების ან ექსპლოატაციის წესების დარღვევა, რასაც მოჰყვა უბედური შემთხვევა ადამიანების მიმართ, ან სხვა მძიმე შედეგი –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ათ წლამდე.

მუხლი 271. ფრენის ან ფრენისათვის მზადების წესების დარღვევა

ფრენის ან ფრენისათვის მზადების წესების დარღვევა, რასაც კატასტროფა ან სხვა მძიმე შედეგი მოჰყვა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 272. ხომალდის წაყვანის წესების დარღვევა

ხომალდის წაყვანის წესების დარღვევა, რასაც მოჰყვა ხომალდის დაღუპვა ან სერიოზული დაზიანება, ადამიანთა მსხვერპლი ან სხვა მძიმე შედეგი –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 273. საყარაულო სამსახურის საწესდებო წესების დარღვევა

ა) საყარაულო (სავახტო) ან საბადრაგო სამსახურის წესების და ამ წესების განსავითარებლად გამოცემულ ბრძანებათა და განკარგულებათა დარღვევა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ექვს თვემდე;

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას;

გ) საყარაულო (სავახტო) სამსახურის საწესდებო წესების დარღვევა, ჩადენილი იარაღისა და საბრძოლო მასალების საწყობების ყარაულში, აგრეთვე სხვა ყარაულში და იმ ობიექტების დაცვის საგუმაგოებზე, რომლებსაც განსაკუთრებით დიდი სახელმწიფო და სამხედრო მნიშვნელობა აქვთ –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსი თვიდან სამ წლამდე;

დ) ამ მუხლის „გ“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან შვიდ წლამდე;

ე) საყარაულო (სავახტო) ან საბადრაგო სამსახურის საწესდებო წესების დარღვევა, რასაც თან ახლდა მავნე შედეგი, რომელთა ასაცდენად არის დაწესებული ეს ყარაული ან ბადრაგი –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ათ წლამდე;

ვ) ამ მუხლის „ე“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 274. სასაზღვრო სამსახურის შესრულების წესების დარღვევა

ა) სასაზღვრო სამსახურის შესრულების წესების დარღვევა იმ პირის მიერ, რომელიც შედის სსრ კავშირის სახელმწიფო საზღვრის დაცვის განწესის შემადგენლობაში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე;

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას;

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, რომელსაც მძიმე შედეგი მოჰყვა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე.

მუხლი 275. რადიოტექნიკურ საგუშაგოებზე და მორიგე ქვეგანაყოფებში სამსახურის შესრულების წესების დარღვევა

ა) სამსახურის შესრულების წესების დარღვევა რადიოტექნიკურ სამუშაოებზე, მორიგე ქვეგანაყოფებში და ხვა ობიექტებზე, რომლებიც განკუთვნილია სსრ კავშირის საჰაერო ან საზღვაო სივრცის დარღვევის თავიდან ასაცილებლად –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე;

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას;

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, რომელსაც მძიმე შედეგები მოჰყვა

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე;

დ) ამ მუხლის „ა“ და „გ“ პუნქტებით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თხუთმეტ წლამდე.

მუხლი 276. შინაგანი სამსახურის საწესდებო წესების დარღვევა

ა) ნაწილის სადღეღამისო განწესში (ყარაულისა და ვახტის გარდა) შემავალი პირის მიერ შინაგანი სამსახურის საწესდებო წესების დარღვევა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ექვს თვემდე;

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას;

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, თუ მას მოჰყვა მავნე შედეგი, რომლის აცდენა ამ პირის მოვალეობას შეადგენდა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსი თვიდან ორ წლამდე;

დ) ამ მუხლის „გ“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.

მუხლი 277. სამხედრო საიდუმლოების გახმაურება ან სამხედრო საიდუმლოების შემცველი დოკუმენტის დაკარგვა

ა) სამხედრო ხასიათის ცნობების გახმაურება, რომლებიც სახელმწიფო საიდუმლოებას წარმოადგენენ, თუ არ არის სამშობლოს ღალატის ნიშნები –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ხუთ წლამდე;

ბ) დაკარგვა სამხედრო ხასიათის ცნობების შემცველი დოკუმენტებისა, რომლებიც სახელმწიფო საიდუმლოებას წარმოადგენენ, ან საგნებისა, რომელთა შესახებ ცნობები სახელმწიფო საიდუმლოებას წარმოადგენენ, იმ პირის მიერ, ვისაც ეს დოკუმენტები ან საგნები ჰქონდა მინდობილი, თუ დაკარგვა მოხდა აღნიშნულ დოკუმენტებთან ან საგნებთან მოპყრობის დადგენილი წესების დარღვევის შედეგად –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე;

გ) ამ მუხლის „ა“ და „ბ“ პუნქტებით გათვალისწინებული ქმედობა, თუ მას მძიმე შედეგი მოჰყვა –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე;

დ) ისეთი სამხედრო ცნობების გახმაურება, რომელთა გამოქვეყნება აკრძალულია, მაგრამ რომელნიც სახელმწიფო საიდუმლოებას არ წარმოადგენენ –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამი თვიდან ერთ წლამდე;

ე) ამ მუხლის „დ“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას.

მუხლი 278. ხელისუფლების ბოროტად გამოყენება, ხელისუფლების გადამეტება და სამსახურისადმი დაუდევარი დამოკიდებულება

ა) უფროსის ან თანამდებობის პირის მიერ ხელისუფლების ან სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენება, უმოქმედობა ან ხელისუფლების გადამეტება, აგრეთვე სამსახურისადმი დაუდევარი დამოკიდებულება, თუ ეს მოქმედება ჩადენილია სისტემატურად ან ანგარებით, ან სხვა პირადი დაინტერესებით, აგრეთვე თუ მან არსებითი ზიანი გამოიწვია –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსი თვიდან ათ წლამდე;

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი შემამსუბუქებელ გარემოებებში –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას;

გ) ამ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 279. მოწინააღმდეგისათვის ომის წარმოების საშუალებათა ჩაბარება ან დატოვება

უფროსის მიერ მისთვის მინდობილი სამხედრო ძალების ჩაბარება მოწინააღმდეგისათვის, აგრეთვე სიმაგრეების, საბრძოლო ტექნიკისა და ომის წარმოების სხვა საშუალებათა დატოვება მოწინააღმდეგისათვის, რაც გამოწვეული არ იყო საბრძოლო ვითარებით, თუ აღნიშნული მოქმედება მტრისათვის ხელშეწყობის მიზნით არ არის ჩადენილი, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 280. იმ სამხედრო ხომალდის დატოვება, რომელიც იღუპება

ა) სამხედრო ხომალდის დატოვება, რომელიც იღუპება, მეთაურის მიერ, როცა მას ბოლომდე არ შეუხრულებია თავისი სამსახურებრივი მოვალეობა, აგრეთვე ხომალდის ეკიპაჟის რომელიმე პირის მიერ მეთაურის სათანადო განკარგულების მიუღებლად –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე;

ბ) იგივე ქმედობა, ჩადენილი ომიანობის დროს ან საბრძოლო ვითარებაში, –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ათიდან თხუთმეტ წლამდე.

მუხლი 281. ბრძოლის ველის თვითნებურად დატოვება ან იარაღით მოქმედებაზე უარის თქმა

ბრძოლის ველის თვითნებურად დატოვება ან იარაღით მოქმედებაზე უარის თქმა ბრძოლის დროს, –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით თხუთმეტი წლის ვადით.

მუხლი 282. ნებაყოფლობით ტყვედ დანებება

ნებაყოფლობით ტყვედ დანებება სიმხდალის ან სულმოკლეობის გამო –

ისჯება სიკვდილით ან თავისუფლების აღკვეთით თხუთმეტი წლის ვადით.

მუხლი 283. ტყვეობაში მყოფი სამხედრო მოსამსახურის დანაშაულებრივი მოქმედება

ა) ტყვეობაში მყოფი სამხედრო მოსამსახურის ნებაყოფლობითი მონაწილეობა სამუშაოებში, რომელთაც სამხედრო მნიშვნელობა აქვთ, ან სხვა ღონისძიებებში, რომელთაც წინასწარი შეცნობით შეუძლიათ ზიანი მიაყენონ საბჭოთა კავშირს ან მის მოკავშირე სახელმწიფოებს, თუ არ არის სამშობლოს დალატის ნიშნები, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე;

ბ) ძალმომრეობა სხვა სამხედრო ტყვეების მიმართ ან სასტიკი მოპყრობა მათდამი უფროსის მდგომარეობაში მყოფი სამხედრო ტყვის მხრივ, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე;

გ) ტყვედ მყოფი სამხედრო მოსამსახურის მიერ ისეთი მოქმედების ჩადენა, რომელსაც ზიანი მოაქვს სხვა სამხედრო ტყვეებისათვის, ანგარების მოტივით ან მოწინააღმდეგის მხრივ თავისადმი ლმობიერი მოპყრობის უზრუნველყოფის მიზნით, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე.

მუხლი 284. მაროდერობა

მოკლულთა და დაჭრილთა ნივთების გატაცება ბრძოლის ველზე (მაროდერობა) –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 285. ძალადობა მოსახლეობის მიმართ საომარი მოქმედების რაიონში

ყჩაღობა, ქონების კანონსაწინააღმდეგო განადგურება, ძალადობა, აგრეთვე სამხედრო აუცილებლობის საბაზით კანონსაწინააღმდეგო ჩამორთმევა, ჩადენილი მოსახლეობის მიმართ საომარი მოქმედების რაიონში, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე ან ისჯება სიკვდილით.

მუხლი 286. ცუდი მოპყრობა სამხედრო ტყვეებისადმი

ა) ცუდი მოპყრობა სამხედრო ტყვეებისადმი, რომელსაც არაერთხელ ჰქონდა ადგილი, ან რომელიც დაკავშირებულია განსაკუთრებულ სისასტიკესთან ან მიმართულია ავადმყოფთა და დაჭრილთა

წინააღმდეგ, აგრეთვე ავადმყოფთა და დაჭრილთა მიმართ მოვალეობის დაუდევარი შესრულება იმ პირთა მიერ, რომელთაც აკისრიათ მათი მკურნალობა და მათზე ზრუნვა, თუ არ არის უფრო მძიმე დანაშაულის ნიშნები, –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე.

ბ) ცუდი მოპყრობა სამხედრო ტყვეების მიმართ, ჩადენილი აღნიშნულ დამამძიმებელ გარემოებათა გარეშე, –

იწვევს სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდების წესების გამოყენებას.

მუხლი 287. წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის ნიშნების უკანონო ტარება და ამ ნიშნების ბოროტად გამოყენება

საომარი მოქმედების რაიონში წითელი ჯვრის ან წითელი ნახევარმთვარის ნიშნების ტარება იმ პირის მიერ, ვისაც ამის უფლება არა აქვს, აგრეთვე ომიანობის დროს წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის აღმების ან ნიშნების, ანდა სანიტარიული ევაკუაციის სატრანსპორტო საშუალებებისათვის მიკუთვნებული შეფარდების ბოროტად გამოყენება –

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამი თვიდან ერთ წლამდე.

ნუსხა ქონებისა, რომელიც სასამართლოს განაჩენით კონფისკაციას არ ექვემდებარება

კონფისკაციას არ ექვემდებარება ქონების შემდეგი სახეები და საგნები, რომლებიც ეკუთვნიან მსჯავრდებულს პირადი საკუთრების უფლებით ან ითვლება მის წილად საერთო საკუთრებაში და რომლებიც აუცილებელია მსჯავრდებულისა და მის კმაყოფაზე მყოფი პირებისათვის:

1. იმ პირთა საცხოვრებელი სახლი, სამეურნეო ნაგებობით ან მისი ნაწილი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა სოფლის მეურნეობაა, თუ მსჯავრდებული და მისი ოჯახი მუდმივად ცხოვრობენ ამ სახლში.

2. ერთადერთი ძროხა, ხოლო ძროხის უქონლობის შემთხვევაში ერთადერთი დეკეული იმ პირებისა, რომელთა ძირითადი საქმიანობა არის სოფლის მეურნეობა;

ერთადერთი თხა, ცხვარი ან ღორი იმ მეურნეობებისა, რომლებსაც არა ჰყავთ არც ძროხა, არც დეკეული. ამის გარდა კოლმეურნეთა ცხვრები, თხები და ღორები სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდებით საკოლმეურნეო კომლისათვის დაწესებული ნორმის ფარგლებში და აგრეთვე შინაური ფრინველი.

3. საქონლის საკვები (თუ საქონელი არ ექვემდებარება კონფისკაციას), რომელიც საკმარისი იქნება ახალი საკვების დამზადებამდე ან საქონლის სამოვრად გარეკვამდე.

4. თესლი საკმარისი მორიგი თესვისათვის იმ პირთათვის, რომელთა ძირითად საქმიანობას სოფლის მეურნეობა შეადგენს.

5. ბინის მოწყობილობის, ავეჯეულისა და ტანსაცმლის საგნები, რომლებიც აუცილებელია მსჯავრდებულისა და მის კმაყოფაზე მყოფი პირებისათვის:

ა) ტანსაცმელი თვითთელი პირისათვის: ერთი საზაფხულო ან საშემოდგომო პალტო, ერთი ზამთრის პალტო ან ქურჭი, ერთი ზამთრის კოსტიუმი (ქალებისათვის ორი ზამთრის კაბა), ერთი საზაფხულო კოსტიუმი (ქალებისათვის ორი საზაფხულო კაბა), თვითთელი სეზონისათვის თითო თავსამკაული. გარდა ამისა ქალებისათვის ორი საზაფხულო თავსაფარი და ერთი თბილი თავსაფარი (ან თავშალი), სხვა ტანსაცმელი და თავსამკაული, რომელიც დიდი ხნის ხმარებაში იყო და არ წარმოადგენს ღირებულებას;

ბ) ფეხსაცმელი, საცვლები, საწოლის ნივთები, სამზარეულო და სასადილო ჭურჭლეული, რომლებიც ხმარებაშია (იმ საგნების გამოკლებით, რომლებიც ძვირფასი მასალისაგან არის გაკეთებული, აგრეთვე საგნებისა, რომელთაც მხატვრული ღირებულება აქვთ);

გ) ავეჯი თითო საწოლი და თითო სკამი თვითეული პირისათვის, ერთი მაგიდა, ერთი კარადა და ერთი სკივრი ოჯახისათვის;

დ) ყველა საბავშვო ნივთი.

6. კვების პროდუქტები, რაც აუცილებელია მსჯავრდებულისა და მისი ოჯახისათვის ახალი მოსავლის მიღებამდე, თუ მსჯავრდებულის ძირითადი საქმიანობა სოფლის მეურნეობაა, სხვა შემთხვევებში კი კვების პროდუქტები და ფული საერთო თანხით, რომელიც მსჯავრდებულის თვითური ხელფასს უდრის მაგრამ არანაკლებ ასი მანეთისა.

7. სათბობი, რომელიც აუცილებელია საჭმლის მომზადებისა და ოჯახის საცხოვრებელი შენობის გასათბობად სეზონის განმავლობაში.

8. ინვენტარი (მათ შორის ხელსაწყოები და წიგნები), რაც აუცილებელია მსჯავრდებულის პროფესიული მეცადინეობის გასაგრძელებლად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მსჯავრდებულს სასამართლოს განაჩენით ჩამორთმეული აქვს სათანადო საქმიანობის უფლება ან, როდესაც ინვენტარი მის მიერ გამოყენებული იყო უკანონო რეწვისათვის.

9. კომლის (საკოლმეურნეო ან ერთპიროვნული) საერთო ქონებიდან მსჯავრდებულის წილის კონფისკაციის შემთხვევაში წილის ოდენობა განისაზღვრება მას შემდეგ, რაც ამ ქონებიდან გამოირიცხება საცხოვრებელი სახლი, რომელშიაც ცხოვრობენ კომლის წევრები, სამეურნეო ნაგებობა, თესლი, რაც აუცილებელია მორიგი თესვისათვის, ერთი ძროხა, თუ ასეთი არ არის, ერთი დეკეული, საკოლმეურნეო კომლში აგრეთვე ცხვრები, თხები, ღორები და შინაური ფრინველი საკოლმეურნეო არტელის წესდებით დაწესებული ნორმის ნახევრის ფარგლებში და საკვები, რომელიც აუცილებელია დარჩენილი საქონლისათვის.

